

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดสะท้อนถึงสภาพสังคมอินเดียโบราณตามที่ปรากฏในเนื้อหาได้ชัดเจนที่สุด?

ก. สังคมที่มีความเสมอภาคทางเพศสูง

ข. สังคมที่ให้ความสำคัญกับสตรีมากกว่าสัตว์พาหนะ

ค. สังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่และสตรีแทบไม่มีบทบาททางการเมือง

ง. สังคมที่ยกย่องให้สตรีมีสถานภาพเป็นเทพเจ้าเทียบเท่าพระศิวะ

2. ประโยคที่ว่า “เกิดเป็นวัวในสังคมอินเดียยังจะดีกว่าเกิดเป็นสตรี” มีนัยสำคัญอย่างไร?

ก. สตรีในอินเดียโบราณมีเสรีภาพน้อยกว่าสัตว์ที่ได้รับความคุ้มครอง

ข. ชาวอินเดียโบราณต้องการให้สตรีกลับชาติมาเกิดเป็นวัว

ค. วัวเป็นสัตว์ที่ไม่มีคนดูแล แต่สตรีมีคนที่คอยดูแลตลอดเวลา

ง. วัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่าสตรีในทุกด้าน

3. ตัวละคร "นางสีดา" ในมหากาพย์รามายณะ ถูกใช้เป็นแบบอย่างของ "ภรรยาที่ดี" ในด้านใดตามคติฮินดู?

- ก. การมีความกล้าหาญในการโต้แย้งสามีเพื่อความถูกต้อง
- ข. การรักษาความบริสุทธิ์ ความซื่อสัตย์ และการเชื่อฟังโดยไม่โต้แย้ง
- ค. การมีความเป็นผู้นำและมีบทบาทหลักในการปราบทศกัณฐ์
- ง. การเป็นสตรีที่รู้จักการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหมู่พี่น้อง

4. กรณีของ "พระนางเทราปตี" ในมหากาพย์มหาภารตะ สะท้อนสถานภาพของสตรีในลักษณะใด?

- ก. สตรีเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดในตระกูลฝ่ายชาย
- ข. สตรีเป็นผู้ประสานรอยร้าวระหว่างพี่น้องปาณฑพ
- ค. สตรีมีสถานะเปรียบเสมือน "สิ่งของ" ที่สามีสามารถแบ่งปันกันได้
- ง. สตรีได้รับการยกย่องให้มีสามีได้หลายคนเพื่อแสดงถึงความเท่าเทียม

5. "พิธีสตี" มีความเกี่ยวเนื่องกับความเชื่อในเรื่องใดตามเนื้อหาข้างต้น?

- ก. หน้าที่ของหญิงหม้ายที่ต้องสละชีวิตตามสามีผู้ล่วงลับในกองไฟ
- ข. พิธีกรรมการบูชาไฟเพื่อขอพรให้สามีมีอายุยืนยาว

ค. การทดสอบความบริสุทธิ์ของสตรีด้วยการเดินลุยไฟ

ง. พิธีกรรมการแต่งงานที่สตรีต้องยอมรับใช้ตระกูลฝ่ายชายตลอดไป

เฉลยคำตอบข้อที่คำตอบเหตุผลประกอบ

1 ค เนื้อหาระบุว่าเป็นสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ มีอภิสิทธิ์เหนือเพศอื่น และสตรีแทบไม่มีบทบาทสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

2 ก เพราะวัวถูกถือเป็นพาหนะของพระศิวะ จึงได้รับการยกย่องและมีเสรีภาพ ในขณะที่สถานภาพสตรีถูกกดทับ

3 ข ตามเนื้อหา นางสีดาเป็นแบบอย่างเรื่องความซื่อสัตย์และการเชื่อฟัง แม้ต้องเดินลุยไฟหรือถูกเนรเทศก็ไม่ต่อว่าพระราม

4 ค สะท้อนจากการที่พี่น้องปาณฑพใช้ภรรยาร่วมกันตามคำสั่งมารดาที่ให้แบ่งปันสิ่งของที่ได้มาอย่างเท่าเทียม

5 ก เนื้อหาระบุชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของหญิงหม้ายเมื่อสามีเสียชีวิต ต้องกระโดดเข้ากองไฟที่เผาสามี

.....

เรื่อง "ตำนานการสร้างสตรี" และ "ค่านิยมทางสังคมและเศรษฐกิจ"

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 2)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ตามตำนานการสร้างโลกในภาษาสันสกฤต เหตุใดพระมหาพรหมจึงต้องสร้าง "สตรี" ขึ้นมา?

ก. เพื่อให้มาเป็นผู้นำแก่มวลมนุษย์

ข. เพื่อแก้ไขโลกที่แข็งกระด้าง ขาดความอ่อนโยนจากการที่มีแต่เพศบุรุษ

ค. เพื่อให้มาทำหน้าที่จ่ายสินสอดแทนเพศชาย

ง. เพื่อให้เป็นตัวแทนของความแข็งแกร่งประดุจเพชรเพียงอย่างเดียว

2. วัตถุประสงค์ 22 ชนิดที่พระพรหมนำมาสร้างสตรี สะท้อนภาพลักษณ์ของสตรีในแง่มุมใดชัดเจนที่สุด?

ก. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีกฎเกณฑ์

ข. ความซับซ้อนที่มีทั้งความอ่อนหวาน ความห้วนไหว และพิชร้าย

ค. ความเหนือกว่าเพศชายในด้านสติปัญญา

ง. ความเป็นอมตะและไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

3. "ความตื่นตระหนกและใจเสาะของกระต่าย" และ "ความพิชร้ายของ อสรพิษ" ในตำนานการสร้างสตรียี่สิบสี่ถึงอะไร?

ก. สตรีเป็นเพศที่อันตรายและไม่ควรเข้าไปใกล้

ข. สตรีมีความหลากหลายของอารมณ์และลักษณะนิสัยที่คาดเดายาก

ค. สตรีมีพลังกำลังมากกว่าสัตว์ร้าย

ง. สตรีถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำลายโลก

4. ในคติความเชื่อเรื่อง "พิธิสตี" วัตถุประสงค์หลักของการกระโดดเข้ากองไฟ คืออะไร?

ก. เพื่อแสดงความกล้าหาญเหนือชาย

ข. เพื่อเป็นการลงโทษที่ดูแลสามีไม่ดี

ค. เพื่อยืนยันความซื่อสัตย์ที่ภรรยาให้ต่อสามี

ง. เพื่อให้ได้ทรัพย์สมบัติจากครอบครัวสามี

5. พิชิตีถูกยกเลิกไปในช่วงเหตุการณ์สำคัญใดของประวัติศาสตร์อินเดีย?

ก. สมัยอาณาจักรคุปตะ

ข. ช่วงที่พุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองสูงสุด

ค. ช่วงที่อังกฤษเข้ามาปกครองอินเดีย

ง. ช่วงที่มีการเขียนมหากาพย์รามายณะ

6. ข้อใดคือ "ความย้อนแย้ง" (Paradox) ที่ปรากฏในนิทานปรัมปราบางเรื่องตามเนื้อหาในภาพ?

ก. สอนให้สตรีมีการศึกษา แต่กลับไม่ให้ทำงาน

ข. ให้คติเรื่องการรักนวลสงวนตัว แต่กลับแสดงภาพการล่วงละเมิดทางเพศสตรีเป็นเรื่องปกติ

ค. ยกย่องสตรีเป็นเทพเจ้า แต่ให้สตรีเป็นผู้นำกองทัพ

ง. สอนให้ผู้ชายจ่ายสินสอด แต่ในความเป็นจริงผู้หญิงเป็นฝ่ายจ่าย

7. ในระบบการแต่งงานของสังคมอินเดียตามเนื้อหา "ฝ่ายหญิง" ต้องเป็นฝ่ายจ่ายสินสอดเพราะเหตุผลใด?

ก. เพราะฝ่ายหญิงมีรายได้และอาชีพที่มั่นคงกว่า

ข. เพราะถือว่าฝ่ายชายรับสตรีไปเลี้ยงดูและใช้สอยพื้นที่ของครอบครัวฝ่ายชาย

ค. เพราะเป็นการซื้อตัวฝ่ายชายมาเป็นคนรับใช้ในบ้าน

ง. เป็นการแสดงความร่ำรวยของตระกูลฝ่ายหญิงเพียงอย่างเดียว

8. ทักษะคิดว่า "สตรีไม่มีอาชีพ ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านเท่านั้น" ส่งผลกระทบต่อสถานภาพสตรี?

ก. ทำให้สตรีมีเวลาว่างในการศึกษาธรรมะมากขึ้น

ข. ทำให้สตรีต้องพึ่งพาสามีและตระกูลฝ่ายชายเพื่อความอยู่รอด

ค. ทำให้สตรีมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องการเงินในบ้าน

ง. ทำให้เกิดความเท่าเทียมในการแบ่งงานกันทำ

9. การที่สังคมอินเดียผลักดันให้ลูกสาว "มีสามีโดยเร็ว" มีสาเหตุมาจากแนวคิดใด?

ก. ความเชื่อที่ว่าสตรีจะมีความเป็นอยู่และรอดชีวิตได้ต้องมีครอบครัวที่ดี

ข. เพื่อให้ลูกสาวไปเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

ค. เพื่อลดภาระการจ่ายสินสอดของพ่อแม่

ง. เพื่อให้ลูกสาวได้เป็นผู้นำในตระกูลฝ่ายชาย

10. ภาพรวมของเนื้อหาทั้ง 3 หน้า สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างไร?

ก. ชายและหญิงมีสิทธิและหน้าที่เท่าเทียมกันทุกประการ

ข. สตรีถูกกำหนดบทบาทและคุณค่าผ่านมุมมองและการพึงพาเพศชาย

ค. เพศหญิงเป็นเพศที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือเพศชาย

ง. ศาสนาและตำนานไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดสถานภาพสตรี

เฉลยและคำอธิบายข้อคำตอบคำอธิบายสั้นๆ

- 1 ข เพราะโลกที่มีแต่เพศบุรุษนั้น "แข็งกระด้าง" พระพรหมจึงสร้างสตรีมาเพื่อความอ่อนนุ่มนวล
- 2 ข วัตถุ 22 ชนิดมีทั้งบวก (ความหอม, น้ำผึ้ง) และลบ (พิษร้าย, ความร้อนระอุ) สะท้อนความซับซ้อน
- 3 ข เป็นการหยิบเอาลักษณะเด่นของสัตว์ต่างๆ มาผสมผสานเป็นบุคลิกของสตรี
- 4 ค เอกสารระบุว่าทำเพื่อ "ยืนยันความซื่อสัตย์" ที่มีต่อสามี
- 5 ค ระบุชัดเจนว่าถูกยกเลิกในช่วงอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดีย
- 6 ข เป็นจุดที่น่าสนใจมาก คือสอนให้ผู้หญิงบริสุทธิ์ แต่กลับมองว่าการกระทำชำเราโดยชายเป็นเรื่องปกติ
- 7 ข เพราะฝ่ายชายมองว่าตนเองเป็นผู้ "เลี้ยงดู" และให้ที่อยู่อาศัยแก่ฝ่ายหญิง
- 8 ข เมื่อไม่มีอาชีพและรายได้ สตรีจึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องพึ่งพาสามี
- 9 ก การแต่งงานถูกมองว่าเป็นทางเดียวที่สตรีจะมีชีวิตรอดและมีความสุขเป็นอยู่ที่ดี
- 10 ข สตรีถูกผูกติดกับสามี ตั้งแต่ตำนานการสร้าง หน้าทีในบ้าน ไปจนถึงการตายตามสามี

.....

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดเจาะลึกที่มาและความหมาย)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. นอกจากวัตรรวม 22 ชนิดแล้ว พระพรหมยังได้นำ "ดวงใจของสัตว์" ชนิดใดบ้างมาเป่าเสกใส่ในตัวสตรี?

- ก. ราชสีห์, สุนัข, แมว
- ข. ราชสีห์, สุนัข, วานร
- ค. คชสีห์, วานร, นกยูง
- ง. เสือโคร่ง, สุนัข, กระท่าย

2. คำว่า "อิทธิ" หรือ "อิทธิเพศ" เป็นคำเรียกสตรีที่มาจากภาษาใด?

- ก. ภาษาสันสกฤต
- ข. ภาษาทมิฬ
- ค. ภาษาบาลี
- ง. ภาษาไทยโบราณ

3. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า "สตรี" ไว้อย่างไร?

- ก. ผู้เป็นใหญ่ในบ้าน
- ข. นางแก้วคู่บุญของบุรุษ
- ค. สตรีหรือเพศหญิงคู่กับบุรุษ
- ง. ผู้ยอมตายตามสามี

4. ในสมัยก่อนพุทธกาล คำว่า "สตรี" มีรากฐานมาจากจารีตประเพณีใดของพราหมณ์?

- ก. การให้สตรีเป็นนักบวชหญิง
- ข. การที่ภรรยาต้องกระโดดเข้ากองไฟตายตามสามี
- ค. การที่สตรีต้องโกนผมเมื่อมีอายุครบ 20 ปี
- ง. การที่สตรีต้องเป็นฝ่ายเลือกสามีด้วยตนเอง

5. คำว่า "สมร" ในบริบทของจารีตโบราณตามเนื้อหา มีความหมายว่าอย่างไร?

- ก. ผู้มีความสง่างาม
- ข. ผู้ที่เป็นที่รักของสามี
- ค. ผู้ยอมตายด้วยกัน (ตายตามสามีในกองไฟ)
- ง. ผู้ที่มีความรู้ในคัมภีร์พระเวท

6. เหตุใดหญิงหม้ายในอินเดียสมัยโบราณจึงตกอยู่ในสภาพที่ยากลำบาก?

- ก. เพราะถูกบังคับให้ไปรบแทนสามี
- ข. เพราะสังคมรังเกียจหญิงหม้ายที่ไร้สามี และต้องจำใจตายตามสามีแม้จะมีลูกก็ตาม
- ค. เพราะต้องจ่ายภาษีให้แก่รัฐมากกว่าปกติ
- ง. เพราะไม่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง

7. เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปและมีการศึกษามากขึ้น จารีตการตายตามสามี เปลี่ยนไปสู่การปฏิบัติอย่างไร?

ก. ให้หญิงหม้ายแต่งงานใหม่ได้ทันที

ข. ให้หญิงหม้ายไปบวชเป็นภิกษุณี

ค. ให้หญิงหม้ายโกนผม สวมชุดสีเหลือง และละเว้นเครื่องประดับ

ง. ให้หญิงหม้ายสวมชุดสีดำและออกจากหมู่บ้าน

8. ในยุคหลัง บรรดาปราชญ์ในอินเดียได้บัญญัติความหมายใหม่ของคำว่า "สตรี" ว่าอย่างไรเพื่อพัฒนาสถานภาพ?

ก. ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทั้งหมดของสามี

ข. ผู้ร่วมสุขร่วมทุกข์กับชายผู้เป็นสามีเท่านั้น

ค. ผู้ที่มีสิทธิเหนือกว่าชายในการปกครองบุตร

ง. ผู้ที่เกิดมาเพื่อรับใช้บิดาและสามี

9. รากศัพท์คำว่า "สตรี" (สตรี) มาจากคำว่า "อส" และ "สต" ซึ่งมีความหมายรวมกันว่าอะไร?

ก. ความสวยงามและความมั่งคั่ง

ข. ความจริงและความซื่อสัตย์

ค. ความอ่อนน้อมและการรับใช้

ง. ความอดทนและการรอคอย

10. "นางสตี" ตามตำนานในคัมภีร์ปุราณะ คือธิดาของใคร?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระทักขะ

ค. พระหิมวัน

ง. พระภาวะ

11. ตามตำนาน นางสตีได้กลับชาติมาเกิดใหม่เป็นใคร?

ก. นางสีดา

ข. พระแม่นางกวัก

ค. พระอุมา

ง. พระลักษมี

12. ในหนังสือเรื่อง "กาลิซันตะ" กล่าวถึงสาเหตุการตายของนางสตีไว้
อย่างไร?

ก. ป่วยตายด้วยโรคระบาด

ข. ถูกทศกัณฐ์ลักพาตัว

ค. เข้ากองไฟตาย (สตี)

ง. ถูกเนรเทศไปในป่า

13. ลักษณะดวงใจของ "ราชสีห์" ที่อยู่ในตัวสตรี ส่งผลต่อฝ่ายชายอย่างไร?

ก. ทำให้ฝ่ายชายรักและถนุถนอมมากขึ้น

ข. ทำให้ฝ่ายชายเกิดความประหม่า เกรงกลัว และกริ่งเกรงใจภรรยา

ค. ทำให้ฝ่ายชายต้องทำงานหนักขึ้น

ง. ทำให้ฝ่ายชายอยากหนีไปบวช

14. พฤติกรรมที่สตรี "ยอมสวามิภักดิ์ จงรักต่อสามีเหมือนสุนัขรักเจ้าของ" จัดเป็นลักษณะดวงใจแบบใด?

ก. ดวงใจราชสีห์

ข. ดวงใจวานร

ค. ดวงใจสุนัข

ง. ดวงใจแมว

15. ลักษณะดวงใจของ "วานร" ในตัวสตรี เปรียบได้กับสิ่งใดตามเนื้อหา?

- ก. ความนิ่งสงบดั่งสายน้ำ
- ข. กิริยาอาการไม่สงบ มักดิ้นรนกลับกลอกอยู่ไปมา
- ค. ความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา
- ง. ความเมตตาต่อสัตว์โลก

16. เหตุใดสตรีที่มีดวงใจแบบ "วานร" จึงมักแสดงอาการหลุกหลิกเมื่อได้รับคำเยินยอ?

- ก. เพราะมีความกตัญญูสูง
- ข. เพราะมีจิตใจมักจะเข้าข้างตนเองเสมอ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล
- ค. เพราะต้องการเรียกร้องความสนใจจากคนรอบข้าง
- ง. เพราะเป็นธรรมชาติของสัตว์ป่า

17. การเปรียบเทียบดวงใจสตรีกับสัตว์ 3 ชนิด (ราชสีห์, สุนัข, วานร) สะท้อนทัศนคติแบบใดของคนโบราณ?

- ก. การยกย่องสตรีให้เป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์
- ข. การวิเคราะห์สภาวะจิตใจของสตรีที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย
- ค. การห้ามสตรีเลี้ยงสัตว์เหล่านี้ในบ้าน
- ง. การสนับสนุนให้สตรีออกไปล่าสัตว์

18. คำว่า "มาตุคาม" ที่ปรากฏในภาษาบาลี สื่อความหมายถึงสตรีในแง่ใด?

- ก. ผู้เป็นที่ตั้งแห่งความรัก
- ข. ผู้หญิงหรือแม่บ้าน
- ค. สตรีผู้สูงศักดิ์
- ง. หญิงสาวที่ยังไม่แต่งงาน

19. ข้อใดคือสาเหตุหลักที่ทำให้นางสตี "ละร่างกาย" (ตาย) ตามคัมภีร์วิษณุปุราณะ?

- ก. เพราะต้องการไปเกิดเป็นเทวดา
- ข. เพราะโกรธพระทักษะ (บิดา) และทะเลาะกับสามี
- ค. เพราะถูกคำสาปจากพระพรหม
- ง. เพราะต้องการพิสูจน์ความบริสุทธิ์

20. จากเนื้อหาทั้งหมด "สถานภาพของสตรี" มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างไร?

- ก. เสื่อมถอยลงเรื่อยๆ ตามกาลเวลา
- ข. คงที่ไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่สมัยโบราณ
- ค. พัฒนาขึ้นตามลำดับจากการศึกษาและการปรับเปลี่ยนนิยามจากปราชญ์ยุคหลัง
- ง. เปลี่ยนไปตามความต้องการของฝ่ายชายเพียงอย่างเดียว

เฉลยคำตอบ

1. ข | 2. ค | 3. ค | 4. ข | 5. ค | 6. ข | 7. ค | 8. ข | 9. ข | 10. ข

11. ค | 12. ค | 13. ข | 14. ค | 15. ข | 16. ข | 17. ข | 18. ข | 19. ข | 20.

ค

คำอธิบายเพิ่มเติมสำหรับครู: ข้อสอบชุดนี้เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจว่า "สตรี" ใน มุมมองอินเดียโบราณไม่ได้ถูกมองแค่ทางกายภาพ แต่มีการผูกโยงกับตำนาน เทพเจ้า (นางสตี) และจิตวิทยาเชิงเปรียบเทียบ (สัตว์ 3 ชนิด) รวมถึงการ ชี้ให้เห็นว่า "ภาษา" มีผลต่อการกำหนดสถานภาพทางสังคม

.....

เรื่อง "ทัศนะต่อสตรีในมหาพากย์และคัมภีร์อรรถศาสตร์"

ข้อสอบปรนัย 10 ข้อ พร้อมเฉลยและคำอธิบาย ดังนี้

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 3)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดสะท้อนทัศนคติที่มีต่อ "วัว" ในสังคมอินเดียโบราณตามเนื้อหาใน เอกสาร?
 - ก. เป็นสัตว์ที่ใช้แรงงานอย่างหนักและน่าสงสาร
 - ข. เป็นเทพเจ้าพาหนะของพระศิวะที่ได้รับความคุ้มครองและมีชีวิตที่ดีกว่า สตรี
 - ค. เป็นสัตว์ที่สตรีต้องทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบหลักในครอบครัว
 - ง. เป็นสัญลักษณ์ของความอ่อนโยนที่พระพรหมนำมาสร้างเป็นสตรี

2. บทบาทของ "นางสีดา" ในมหากาพย์รามายณะ ถูกใช้เพื่อตอกย้ำคุณลักษณะใดของสตรีตามคติฮินดู?

ก. การเป็นผู้นำในการรบเพื่อปกป้องครอบครัว

ข. การรู้จักโต้แย้งสามีเพื่อรักษาความถูกต้อง

ค. การซื่อสัตย์ เชื่อฟัง และยอมรับชะตากรรมโดยไม่โต้แย้งแม้ต้องเดินลุยไฟ

ง. การมีความรู้ในพระเวทและคัมภีร์อรรถศาสตร์

3. กรณี "พระนางเทราปตี" ในมหากาพย์มหาภารตะ สะท้อนสถานภาพสตรีในลักษณะใด?

ก. สตรีมีสิทธิเลือกสามีได้หลายคนตามความสมัครใจ

ข. สตรีมีสถานะเป็น "สิ่งของ" ที่สามารถแบ่งปันกันได้ในหมู่พี่น้อง

ค. สตรีมีอำนาจสั่งการให้บุตรแบ่งปันทรัพย์สินอย่างเท่าเทียม

ง. สตรีได้รับการยกย่องให้เป็นที่ปรึกษาทางการเมืองของฝ่ายชาย

4. ตามความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์ เหตุใดสามีและภรรยา "จำเป็น" ต้องมีบุตร?

ก. เพื่อช่วยทำงานในระบบเศรษฐกิจของครอบครัว

ข. เพื่อให้สตรีมีกิจกรรมทำในฐานะแม่บ้าน

ค. เพื่อให้บุตรทำพิธีทางศาสนาส่งดวงวิญญาณบิดาไปสู่สรวงสวรรค์

ง. เพื่อเป็นการพิสูจน์ความแข็งแรงของบุรุษ

5. หากสตรีไม่สามารถให้กำเนิดบุตรได้ ตามความเชื่อโบราณจะส่งผลกระทบต่ออย่างไร?

ก. สตรีจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำพิธีบูชาโยน

ข. สามีจะไม่ได้ไปสู่สรวงสวรรค์

ค. สตรีสามารถขอหย่าขาดจากสามีได้ทันที

ง. สังคมจะยกย่องว่าเป็นผู้มีความมั่งคั่งในกาม

6. แนวคิดในคัมภีร์ "อรรถศาสตร์" ของเกาฏิลยะ แตกต่างจากวัฒนธรรมฮินดูโบราณส่วนรวมอย่างไร?

- ก. ให้สิทธิเสรีภาพแก่ผู้หญิงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับประเพณีเดิม
- ข. บังคับให้ผู้หญิงทุกคนต้องออกบวชเป็นภิกษุณี
- ค. ห้ามผู้หญิงมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิง
- ง. เน้นการยกย่องสตรีให้เป็นเทพเจ้าเพียงอย่างเดียว

7. ตามคัมภีร์อรรถศาสตร์ ข้อใดเป็นกรณีที่ "ชายห้ามเข้ามายุ่งเกี่ยวหรือล่วงเกินสตรี" โดยที่เธอไม่ต้องการ?

- ก. หญิงที่มีลูกชายแล้ว หรือหญิงโสด
- ข. หญิงที่กำลังตั้งครรภ์บุตรชาย
- ค. หญิงที่กำลังทำพิธีสตี
- ง. หญิงที่มีฐานะร่ำรวยกว่าฝ่ายชาย

8. ในมุมมองของ "อรรถศาสตร์" การแต่งงานใหม่ของสตรีมีความเห็นอย่างไร?

- ก. เป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมร้ายแรงและต้องรับโทษ
- ข. เป็นสิ่งที่ทำได้ และไม่จำเป็นต้องรอเงื่อนไขเวลาหากต้องการมีบุตร
- ค. ทำได้เฉพาะเมื่อสามีอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น
- ง. ห้ามหญิงที่หย่าขาดจากสามีเดิมแต่งงานใหม่โดยเด็ดขาด

9. เงื่อนไขใดที่คัมภีร์อรรถศาสตร์อนุญาตให้สตรีแต่งงานใหม่ได้ แม้คู่ครองคนใหม่จะมีข้อบกพร่อง?

- ก. หากสามีใหม่เป็นคนต่างวรรณะ
- ข. หากเธอต้องการมีบุตร แม้สามีใหม่จะเป็นคนเป็นโรคเรื้อนหรือเป็นบ้า
- ค. หากสามีใหม่มีทรัพย์สมบัติมหาศาล
- ง. หากสามีใหม่เป็นนักบวชที่ลาสิกขาออกมา

10. "พิธีสตี" ในเนื้อหานี้ถูกอธิบายว่าเป็นความเชื่อที่ผูกติดกับเรื่องใด?

ก. สิทธิของหญิงหม้ายในการครอบครองทรัพย์สิน

ข. หน้าที่ของภรรยาที่ต้องตายตามสามีเพื่อยืนยันว่าเป็น "สิ่งของ" หรือสมบัติของสามี

ค. พิธีกรรมการขอพรให้สามีมีอายุยืนยาว

ง. การเฉลิมฉลองหลังจากสามีได้รับชัยชนะในการรบ

เฉลยและคำอธิบายข้อคำตอบคำอธิบายจากเนื้อหา

1 ข ในเอกสารระบุว่าว้าวเป็นพาหนะของพระศิวะ ได้รับการยกย่องและมีคนพิทักษ์ดูแลตลอดเวลา ซึ่งดีกว่าสถานภาพสตรี

2 ค นางสาวตาถูกเนรเทศและต้องเดินลุยไฟ แต่ไม่ต่อว่าพระราม สะท้อนแบบอย่างภรรยาที่ดีตามคติฮินดู

3 ข จากการที่พี่น้องป้าณฑพใช้ภรรยาร่วมกันตามคำสั่งแม่ที่บอกให้ "แบ่งปันของที่ได้มา" สะท้อนการมองสตรีเป็นสิ่งของ

4 ค ศาสนาพราหมณ์ถือว่าบุตรจะเป็นผู้ทำพิธีทางศาสนาเพื่อให้วิญญาณบิดาไปสู่สวรรค์

5 ข เนื้อหาระบุว่าหากไม่สามารถมีบุตรได้ ทั้งเธอและสามีก็ไม่ได้ไปสู่สุรวงสวรรค์

- 6 ก อรรถศาสตร์ของเกาฏิลยะให้สิทธิเสรีภาพแก่หญิงมากกว่าเมื่อเทียบกับมานวธรรมศาสตร์หรือจารีตเดิม
- 7 ก อรรถศาสตร์ให้สิทธิหญิงบางประเภท เช่น หญิงมีลูกชายแล้ว หญิงโสด หญิงเป็นหมั้น หรือหญิงพัวพันประจำเดือน ชายจะยุ่งเกี่ยวไม่ได้หากเธอไม่ยอม
- 8 ข การแต่งงานใหม่ในอรรถศาสตร์ทำได้โดยไม่มีเงื่อนไขเวลาหากหญิงต้องการ
- 9 ข เอกสารระบุว่าแต่งงานได้แม้กับคนเป็นโรคเรื้อนหรือเป็นบ้า หากเธอต้องการมีบุตร
- 10 ข พิธีสตีตอกย้ำความเชื่อว่าสตรีเป็นสมบัติของสามี ต้องสละชีวิตตามสามีไปในกองไฟ

.....

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ฉบับประมวลความรู้)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. สังคมอินเดียโบราณให้สถานภาพแก่สตรีอย่างไรเมื่อเทียบกับ "ว้าว"?
 - ก. สตรีสูงกว่าว้าวเพราะเป็นมนุษย์
 - ข. ว้าวมีสถานภาพดีกว่าสตรี เพราะถือเป็นเทพเจ้าพาหนะของพระศิวะ
 - ค. สตรีและว้าวมีค่าเท่ากันในฐานะทรัพย์สินของสามี
 - ง. ว้าวมีค่าเฉพาะทางเศรษฐกิจ แต่สตรีมีค่าทางจิตใจ

2. บทบาทของ "นางสีดา" ในรามายณะ สอนให้สตรีเป็นภรรยาที่ดีในลักษณะใด?
 - ก. มีความกล้าหาญในการโต้เถียงกับสามี
 - ข. รักษาความบริสุทธิ์และเชื่อฟังสามีโดยไม่โต้แย้ง
 - ค. เป็นผู้นำในการตัดสินใจเรื่องครอบครัว
 - ง. รู้จักใช้สติปัญญาในการเอาตัวรอดจากทศกัณฐ์

3. กรณีที่พี่น้องปาณฑพใช้พระนางเทราปตีร่วมกัน สะท้อนแนวคิดเรื่องสตรีอย่างไร?

- ก. ความเท่าเทียมกันในหมู่พี่น้อง
- ข. สตรีมีสถานะประดุจ "สิ่งของ" ที่สามารถแบ่งปันกันได้
- ค. สตรีเป็นศูนย์กลางของความสมัคสมานสามัคคี
- ง. การเคารพในคำสั่งของบิดาอย่างเคร่งครัด

4. วัตถุประสงค์ดั้งเดิมของ "พิธีสตี" คืออะไร?

- ก. เพื่อให้สตรีได้ไปเกิดเป็นเทพธิดา
- ข. เพื่อลงโทษสตรีที่ทำความผิด
- ค. เพื่อยืนยันความซื่อสัตย์ที่ภรรยาที่มีต่อสามีโดยการตายตามในกองไฟ
- ง. เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองให้แก่ดวงวิญญาณของสามี

5. ในตำนานการสร้างโลก พระมหาพรหมสร้าง "สตรี" ขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด?

- ก. เพื่อให้มาช่วยชายทำงานหนัก
- ข. เพื่อแก้ปัญหาความแข็งกระด้างของโลกที่มีแต่เพศบุรุษ
- ค. เพื่อให้เป็นตัวแทนของความดูร้ายประดุจพยัคฆ์
- ง. เพื่อให้สตรีเป็นผู้ปกครองเหล่าสรรพสัตว์

6. วัตถุประสงค์ใน 22 ชนิดที่ใช้สร้างสตรี สื่อถึงความอ่อนไหวหวั่นไหว?

- ก. ความแข็งแกร่งของเพชร
- ข. ความหอมหวานของมวลบุปผาชาติ
- ค. ความหวั่นไหวโอนเอนของยอดหญ้า
- ง. ความร้อนระอุของเปลวไฟ

7. "ดวงใจวานร" ที่พระพรหมเสกใสในตัวสตรี มีลักษณะอย่างไรตามเนื้อหา?

- ก. มีความจงรักภักดีต่อเจ้าของ
- ข. มีอำนาจทำให้ชายเกิดความเกรงใจ
- ค. มีกิริยาไม่สงบ มักดิ้นรนกลับกลอกและเข้าข้างตนเอง
- ง. มีความนิ่งสงบดูน่าอัศจรรย์

8. คำว่า "สมร" ในจารีตโบราณมีความหมายลึกซึ้งว่าอย่างไร?

- ก. หญิงที่สวยงาม
- ข. ผู้ร่วมรบกับสามี
- ค. ผู้ยอมตายด้วยกัน (ตายตามสามีในกองไฟ)
- ง. หญิงที่มีลูกชายไว้สืบสกุล

9. ตามเนื้อหาในยุคหลัง บรรดาปราชญ์อินเดียได้เปลี่ยนนิยามคำว่า "สตรี" ใหม่ว่าอย่างไร?

- ก. ผู้ที่ต้องโกนผมเมื่อสามีตาย
- ข. ผู้ร่วมสุขร่วมทุกข์กับชายผู้เป็นสามี
- ค. ผู้ที่เกิดมาเพื่อรับใช้พ่อแม่ฝ่ายชาย
- ง. ผู้ที่เป็นทรัพย์สินสมบัติส่วนตัวของบุรุษ

10. ในคัมภีร์อรรถศาสตร์ของเกาฏิลยะ ข้อใดที่แสดงถึง "สิทธิเสรีภาพ" ของสตรี?

- ก. ห้ามสตรีออกจากบ้านโดยเด็ดขาด
- ข. ให้สิทธิสตรีบางประเภทที่ชายจะยุ่งเกี่ยวโดยเธอไม่ต้องการไม่ได้
- ค. บังคับให้สตรีต้องแต่งงานใหม่ทุกกรณี
- ง. ห้ามสตรีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการเงิน

11. ตามแนวคิดในอรรถศาสตร์ สตรีสามารถ "แต่งงานใหม่" ได้ในกรณีใด?

- ก. เมื่อสามีมีภรรยาน้อย
- ข. เมื่อต้องการมีบุตร แม้สามีใหม่จะเป็นโรคเรื้อนหรือเป็นบ้า
- ค. เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าเมืองเท่านั้น
- ง. ไม่สามารถแต่งงานใหม่ได้ไม่ว่ากรณีใดๆ

12. พุทธปรัชญามอง "ความแตกต่าง" ระหว่างบุรุษและสตรีอย่างไร?

- ก. สตรีด้อยกว่าบุรุษโดยธรรมชาติและตลอดไป
- ข. แตกต่างกันทางสรีระแต่ไม่จำเป็นต้องหมายถึงความด้อยกว่าเสมอไป
- ค. สตรีเหนือกว่าบุรุษในทุกด้านของสติปัญญา
- ง. ร่างกายและจิตใจของทั้งสองเพศไม่มีความแตกต่างกันเลย

13. ข้อจำกัดทางสรีระของสตรีในสมัยโบราณ (เช่น กำลังน้อยกว่า) ส่งผลอย่างไรต่อการปฏิบัติธรรม?

ก. ทำให้บรรลุธรรมไม่ได้

ข. ทำให้การปฏิบัติธรรมในที่สงฆ์วิเวก (อนาคาริก) ทำได้ยากหรือเสี่ยงภัยมากกว่า

ค. ทำให้สตรีต้องบวชเป็นภิกษุแทนภิกษุณี

ง. ไม่ส่งผลกระทบต่อใดๆ เลย

14. ตามพุทธปรัชญา ข้อใดที่สตรี "เสมอภาค" กับบุรุษอย่างชัดเจน?

ก. พละกำลังทางร่างกาย

ข. การดำรงตำแหน่งพระพุทธเจ้า

ค. ภูมิปัญญา คุณธรรม และความสามารถในการบรรลุธรรม

ง. การได้รับคัดเลือกเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ

15. ในอรรถกถาภททาคุณทลเกสาเถรีคาถา ยืนยันสถานภาพสตรีเรื่อง สติปัญญาไว้อย่างไร?

- ก. สตรีต้องเรียนรู้จากบุรุษจึงจะเป็นบัณฑิตได้
- ข. แม้สตรีที่มีปัญญาเห็นประจักษ์ ก็เป็นบัณฑิตได้ในที่นั้นๆ
- ค. สตรีมีปัญญาไวแต่อ่อนแอทางจิตใจ
- ง. สตรีไม่ควรแสดงความฉลาดเกินหน้าบุรุษ

16. ในกรณีใดที่พุทธปรัชญาเห็นว่า "สตรีเหนือกว่าบุรุษ"?

- ก. ในด้านการเป็นผู้นำทางการเมือง
- ข. ในบทบาทของ "มารดา" ผู้มีอุปการะและมีความรักต่อบุตรอย่างลึกซึ้ง
- ค. ในด้านการเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ
- ง. ในการศึกษาพระไตรปิฎก

17. การที่พระพุทธศาสนาช่วยยกระดับฐานะของสตรี ส่งผลดีต่อศาสนาอย่างไร?

ก. ทำให้มีผู้นำสตรีมากขึ้น

ข. แสดงให้เห็นถึงความใจกว้าง ยุติธรรม และมีเหตุผลของศาสนา

ค. ทำให้ศาสนาพุทธมั่งคั่งขึ้นจากสินสอด

ง. ช่วยลดจำนวนการบวชของเพศชาย

18. ปัญหา "ความย้อนแย้ง" ในนิทานปรัมปราของอินเดียที่ระบุในเนื้อหาคืออะไร?

ก. การสอนให้สตรีประหยัดแต่กลับใช้สินสอดแพง

ข. การสอนให้รักษานวลสงวนตัว แต่กลับแสดงภาพการข่มขืนสตรีเป็นเรื่องปกติ

ค. การยกย่องสตรีเป็นแม่แต่ห้ามสตรีมีลูก

ง. การให้สตรีเรียนหนังสือแต่ห้ามอ่านคัมภีร์

19. เพราะเหตุใดสังคมอินเดียโบราณจึงผลักดันให้ลูกสาว "แต่งงานโดยเร็ว"?

ก. เพื่อประหยัดค่าอาหารในบ้าน

ข. เพื่อให้ลูกสาวได้ไปเรียนต่อที่บ้านสามี

ค. เพราะเชื่อว่าการแต่งงานมีสามีเป็นทางเดียวที่สตรีจะรอดชีวิตและมีความสุขเป็นอยู่ที่ดี

ง. เพื่อให้ลูกสาวได้เป็นผู้นำในตระกูลฝ่ายชาย

20. คำว่า "มาตุคาม" ในภาษาบาลี มีความหมายทั่วไปว่าอย่างไร?

ก. แม่ของหมู่บ้าน

ข. ผู้หญิงหรือแม่บ้าน

ค. หญิงผู้มีพระคุณ

ง. นักบวชหญิง

เฉลยคำตอบข้อต่อข้อต่อข้อต่อข้อต่อ

1ข 2ค 3ข 4ค 5ข 6ค 7ค 8ค 9ข 10ข 11ข 12ข

13ข 14ค 15ข 16ข 17ข 18ข 19ค 20 ข

เฉลยและคำอธิบายข้อสอบ (ข้อ 11-20) ข้อคำตอบคำอธิบายโดยละเอียดตามเนื้อหาเอกสาร

11 ข คัมภีร์อรรถศาสตร์ ระบุว่าสตรีสามารถแต่งงานใหม่ได้หากต้องการมีบุตร แม้ชายคนใหม่จะมีข้อบกพร่องทางกายหรือจิตใจ (เช่น เป็นโรคเรื้อนหรือเป็นบ้า) ซึ่งสะท้อนความยืดหยุ่นที่มากกว่าจารีตฮินดูเดิม

12 ข พุทธปรัชญา ยอมรับความแตกต่างทางสรีระและพลังกำลัง แต่เน้นย้ำว่าความแตกต่างนี้ไม่ควรถูกใช้เป็นข้อตัดสินว่าเพศใดด้อยกว่าหรือเหนือกว่าโดยอัตโนมัติน

13 ข ในทางสรีระ สตรีมักมีกำลังน้อยกว่าบุรุษ ทำให้การออกไปปฏิบัติธรรมในที่วิเวกหรือการเป็น "อนาคาริก" (ผู้ไม่ครองเรือน) มีความเสี่ยงต่ออันตรายและการปกป้องตนเองได้ยากกว่า

14 ค พุทธศาสนายืนยันว่าในด้าน ภูมิปัญญา คุณธรรม และการบรรลุนิพพาน สตรีเสมอด้วยบุรุษ ดังปรากฏในอรรถกถาที่ว่า "แม้สตรีที่มีปัญญาเห็นประจักษ์ ก็เป็นบัณฑิตได้"

15 ข จากคถาในอรรถกถา ยืนยันว่าความเป็น "บัณฑิต" หรือผู้รู้ ไม่ได้จำกัดอยู่ที่เพศบุรุษเท่านั้น หากสตรีมีปัญญาเห็นธรรมก็ถือเป็นบัณฑิตได้เช่นกัน

16 ข พุทธปรัชญายกย่องสตรีในฐานะ "มารดา" ว่าเหนือกว่าบุรุษในแง่ของการกระทำกิจที่ทำได้ยาก มีความอุปการะ และมีความรักความผูกพันต่อบุตรที่ลึกซึ้งยิ่งกว่า

17 ข การที่พุทธศาสนาเปิดโอกาสและยกระดับสถานภาพสตรี เป็นการแสดงให้เห็นถึงความ ใจกว้าง ยุติธรรม และใช้เหตุผล ทำให้ศาสนาเป็นที่ ยอมรับและศรัทธาของคนจำนวนมาก

18 ข เนื้อหาระบุถึง ความย้อนแย้ง ในนิทานปรัมปราที่ด้านหนึ่งสอนให้สตรี รักนวลสงวนตัว แต่ในอีกด้านกลับนำเสนอภาพการล่วงละเมิดหรือข่มขืน สตรีว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา

19 ค เนื่องจากสังคมอินเดียโบราณจำกัดบทบาทสตรี ไม่ให้มีอาชีพ และต้อง พึ่งพาสามี การแต่งงานจึงถูกมองว่าเป็น "ทางรอดเดียว" เพื่อให้สตรีมีความ เป็นอยู่ที่ดีและเอาชีวิตรอดได้

20 ข คำว่า "มาตุคาม" เป็นศัพท์บาลีที่ใช้เรียกสตรี โดยมีความหมายทั่วไปสื่อ ถึง ผู้หญิง หรือ แม่บ้าน นั่นเองครับ

.....

ประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ คัมภีร์ทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คัมภีร์
อรรถศาสตร์ และทัศนะทางพุทธปรัชญา ดังนี้

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ฉบับประมวลความรู้)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. สังคมอินเดียโบราณมีลักษณะเด่นอย่างไรในเรื่องสถานภาพทางเพศ?

ก. มีความเท่าเทียมกันสูง

ข. ผู้หญิงมีบทบาททางการเมืองโดดเด่น

ค. เป็นสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่และมีความเหลื่อมล้ำทางเพศสูง

ง. ให้สิทธิเสรีภาพแก่สตรีมากกว่าวัว

2. เหตุใดจึงมีคำกล่าวที่ว่า "เกิดเป็นวัวในอินเดียยังดีกว่าเกิดเป็นสตรี"?

ก. เพราะวัวได้รับการยกย่องเป็นเทพเจ้าพาหนะของพระศิวะและมีคน
พิทักษ์ดูแล

ข. เพราะสตรีไม่ต้องทำงานหนักเหมือนวัว

ค. เพราะวัวมีสิทธิเลือกคู่ครองได้เอง

ง. เพราะสตรีถูกบังคับให้กินแต่อาหารมังสวิรัตเหมือนวัว

3. มหาภาพรยามายณะวางตัวแบบ "ภรรยาที่ดี" ผ่านตัวละครนางสีดาในลักษณะใด?

ก. การโต้แย้งสามีเพื่อความยุติธรรม

ข. การรักษาความบริสุทธิ์และเชื่อฟังสามีโดยไม่โต้แย้งแม้ถูกสั่งให้ลุยไฟ

ค. การช่วยสามีรบกับทศกัณฐ์

ง. การเป็นผู้นำในการปกครองกรุงอโยธยาแทนพระราม

4. ในมหาภาพยมหาภารตะ การที่พี่น้องปาณฑพใช้พระนางเทราปตีร่วมกันสะท้อนสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. สตรีมีสิทธิเลือกสามีได้หลายคน

ข. สตรีมีสถานะประดุจ "สิ่งของ" ที่สามารถแบ่งปันกันได้ในตระกูลฝ่ายชาย

ค. สตรีได้รับการยอมรับในฐานะที่ปรึกษาของพี่น้องทั้งห้า

ง. การให้เกียรติสตรีในฐานะมารดาของวงศ์ตระกูล

5. "พิธีสตี" ในสังคมอินเดียบโบราณหมายถึงข้อใด?

ก. การบวชเป็นชีหลังสามีเสียชีวิต

ข. การที่หญิงหม้ายต้องกระโดดเข้ากองไฟตายตามสามีเพื่อยืนยันความซื่อสัตย์

ค. การทำพิธีบวงสรวงเทพเจ้าเพื่อให้สามีฟื้นคืนชีพ

ง. การมอบทรัพย์สินทั้งหมดให้แก่พราหมณ์หลังสามีตาย

6. หากหญิงหม้ายไม่ทำพิธีสตี ในยุคต่อมาเธอต้องปฏิบัติตนอย่างไรตามจารีต?

ก. แต่งงานใหม่กับพี่ชายสามี

ข. โกนผม นุ่งขาวห่มขาว และห้ามสวมเครื่องประดับ

ค. ต้องย้ายออกไปอยู่นอกหมู่บ้านเพียงลำพัง

ง. ต้องจ่ายภาษีพิเศษให้แก่รัฐ

7. ตามตำนานการสร้างโลก พระพรหมนำวัตถุ 22 ชนิดมาสร้างสตรีเพื่อแก้ปัญหาใด?

ก. โลกขาดแรงงานในการกสิกรรม

ข. โลกที่พระองค์สร้างมีแต่เพศบุรุษซึ่งทำให้โลกแข็งกระด้าง ขาดความอ่อนนุ่ม

ค. เพื่อให้สตรีมาปราบเหล่าอสูรร้าย

ง. เพื่อให้สตรีเป็นผู้ดูแลมวลบุปผาชาติ

8. "ความห้วนไหวโอนเอนของยอดหญ้า" และ "ความอ่อนไหวอ่อนแอ้นของใบอ้อ" ถูกนำมาสร้างสิ่งใด?

ก. สติปัญญาของสตรี

ข. รูปร่างและลักษณะนิสัยของสตรี

ค. ความซื่อสัตย์ของสตรี

ง. ความดุร้ายของสตรี

9. นอกจากวัตถุ 22 ชนิดแล้ว พระพรหมยังเสกดวงใจสัตว์ชนิดใดใส่ในเรือนร่างสตรี?

ก. ราชสีห์, สุนัข, วานร

ข. เสือ, แมว, นกยูง

ค. ช้าง, ม้า, วัว

ง. งูเขียว, กระจ่าง, นกกระจอก

10. ลักษณะของสตรีที่มี "ดวงใจราชสีห์" ตามคำอธิบายในเอกสารคือข้อใด?

ก. มักดิ้นรนกลับกลอกอยู่ไปมา

ข. ยอมสวามิภักดิ์ต่อสามีเหมือนสุนัขรักเจ้าของ

ค. มีอำนาจทำให้ชายเกิดความประหม่า เกรงกลัว และกริ่งเกรงใจ

ง. ชอบพูดจาเพื่อเจ้อเหมือนนกกกระจอก

11. นิยามคำว่า "สตรี" ที่บรรดาปราชญ์อินเดียยุคหลังบัญญัติขึ้นเพื่อพัฒนาสถานภาพคืออะไร?

- ก. ผู้ที่เกิดมาเพื่อรับใช้เทวาลัย
- ข. ผู้ร่วมสุขร่วมทุกข์กับชายผู้เป็นสามีเท่านั้น
- ค. ผู้มีสิทธิเท่าเทียมบุรุษในทางกฎหมายทุกประการ
- ง. ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทั้งหมดในบ้าน

12. ตามความเชื่อพราหมณ์ เหตุใดสามีภรรยา "ต้อง" มีบุตร?

- ก. เพื่อให้บุตรทำพิธีทางศาสนาส่งวิญญาณบิดาไปสู่สรวงสวรรค์
- ข. เพื่อเพิ่มประชากรในวรรณะของตน
- ค. เพื่อให้บุตรมาช่วยสตรีทำงานบ้าน
- ง. เพื่อให้บุตรเป็นพยานในการหย่าร้าง

13. คัมภีร์ "อรรถศาสตร์" ของเกาฏิลยะ มีทัศนคติต่อสตรีอย่างไรเมื่อเทียบกับจารีตเดิม?

ก. เครื่องครัดและกตจีวรสตรีมากกว่าเดิม

ข. ให้สิทธิเสรีภาพแก่สตรีค่อนข้างมาก เช่น สิทธิในการไม่ถูกล่วงเกินหากเธอไม่ต้องการ

ค. ห้ามสตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมือง

ง. บังคับให้สตรีทุกคนต้องทำพิธีสตี

14. เงื่อนไขใดที่คัมภีร์อรรถศาสตร์อนุญาตให้สตรีแต่งงานใหม่ได้?

ก. เมื่อสามีมีภรรยาน้อย

ข. เมื่อต้องการมีบุตร แม้สามีใหม่จะเป็นโรคเรื้อนหรือเป็นบ้า

ค. เมื่อสามีมีทรัพย์สินสมบัติน้อยลง

ง. เมื่อเธอเบื่อหน่ายในการครองเรือน

15. พุทธปรัชญามอง "ความแตกต่าง" ระหว่างบุรุษและสตรีอย่างไร?

- ก. สตรีด้อยกว่าบุรุษโดยธรรมชาติและไม่มีทางแก้ไขได้
- ข. แตกต่างกันทางสรีระและจิตใจบางประการ แต่ไม่จำเป็นต้องหมายถึงความด้อยกว่าเสมอไป
- ค. สตรีมีสติปัญญาเหนือกว่าบุรุษในทุกกรณี
- ง. ไม่มี ความแตกต่างใดๆ เลยทั้งทางร่างกายและจิตใจ

16. ในทางสรีระ "ความทุกข์เฉพาะบางประการ" ของสตรีที่พุทธศาสนา กล่าวถึงส่งผลอย่างไร?

- ก. ทำให้สตรีบรรลุนิพพานไม่ได้
- ข. เป็นอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติธรรมในที่วิเวก เช่น การเป็นอนาคาริก
- ค. ทำให้สตรีต้องบวชเป็นภิกษุแทนภิกษุณี
- ง. ทำให้สตรีต้องทำงานหนักกว่าบุรุษ

17. ข้อความที่ว่า "แม้สตรีที่มีปัญญาเห็นประจักษ์ ก็เป็นบัณฑิตได้" ปรากฏในคัมภีร์ใด?

- ก. รามายณะ
- ข. มหาวรรค
- ค. อรรถกถาภักทากุณฑลเกสาเถรีคาถา
- ง. มานวธรรมศาสตร์

18. พุทธปรัชญาายกย่อง "สตรีเหนือกว่าบุรุษ" ในบทบาทใด?

- ก. บทบาทการเป็นนักรบ
- ข. บทบาท "มารดา" ผู้กระทำกิจที่ทำได้ยากและมีอุปการะแก่บุตรอย่างยิ่ง
- ค. บทบาทพระเจ้าจักรพรรดิ
- ง. บทบาทผู้นำการปกครองรัฐ

19. อรรถกถาอธิบายว่า สาเหตุหนึ่งที่บุคคลจะเกิดเป็นเพศหญิงคืออะไร?

- ก. เพราะมีกุศลมีกำลังรุนแรงกว่าเพศชาย
- ข. เพราะเคยประพฤติล่วงในภริยาของผู้นำ หรือประพฤตินิดในกาม
- ค. เพราะคำสาปของเทพเจ้า
- ง. เพราะเป็นความต้องการของพ่อแม่

20. การที่พุทธศาสนาช่วยยกระดับฐานะของสตรีส่งผลดีอย่างไรต่อพุทธศาสนาเอง?

- ก. ทำให้มีเงินบริจาคมากขึ้น
- ข. แสดงให้เห็นถึงความใจกว้าง ยุติธรรม และมีเหตุผล จนเป็นที่ยอมรับและศรัทธา
- ค. ทำให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาของสตรีเพียงอย่างเดียว
- ง. ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างวรรณะในอินเดีย

เฉลยข้อสอบ

1ค | 2. ก | 3. ข | 4. ข | 5. ข | 6. ข | 7. ข | 8. ข | 9. ก | 10. ค 11.ข

| 12. ก | 13. ข | 14. ข | 15. ข | 16. ข | 17. ค | 18. ข | 19. ข | 20. ข

.....

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ปรัชญาพื้นฐานของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับมนุษย์และเป็นรากฐานของความเท่าเทียมกันคืออะไร

ก. มนุษย์ทุกคนมีกรรมเป็นของตน

ข. มนุษย์เป็นสัตว์ที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

ค. มนุษย์มีสติปัญญาเหนือกว่าสัตว์ทั้งปวง

ง. มนุษย์เกิดมาพร้อมกับกิเลสที่ต้องชำระ

2. จากเนื้อหา พระพุทธศาสนามีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาตนเองระหว่างบุรุษและสตรี

ก. บุรุษมีศักยภาพในการพัฒนาสติปัญญามากกว่าสตรี

ข. สตรีมีศักยภาพในการพัฒนาจิตใจมากกว่าบุรุษ

ค. ทั้งบุรุษและสตรีมีศักยภาพในการฝึกฝนร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเท่าเทียมกัน

ง. การพัฒนาตนเองของสตรีขึ้นอยู่กับการอนุญาตของครอบครัว

3. เนื้อหาในย่อหน้าแรกอ้างถึงทัศนคติของพระพุทธศาสนาอย่างไรเพื่อโต้แย้งความเชื่อดั้งเดิมที่ว่า "บุรุษมีศักยภาพมากกว่าสตรี"

ก. ยกย่องให้สตรีมีบทบาทผู้นำทางสังคม

ข. เสนอแนวคิดที่ว่าบางครั้งสตรีก็มีสติปัญญามากกว่าบุรุษ

ค. สนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ง. สอนให้บุรุษให้เกียรติและยกย่องสตรี

4. ในบริบทของ "สังสารวัฏ" ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายมีสาเหตุมาจากปัจจัยใด

ก. การจัดลำดับความสำคัญในสังคม

ข. การกำหนดของพระเจ้าเป็นเจ้า

ค. กฎเกณฑ์ตามธรรมชาติของชีววิทยา

ง. อำนาจของกรรมจากการกระทำในอดีต

5. ข้อใดคือสาเหตุหลักที่ทำให้สถานภาพและบทบาทของสตรีอินเดียในสมัยต่อมา (หลังสมัยพระเวทตอนต้น) ตกต่ำลงอย่างต่อเนื่องตามที่ระบุในเนื้อหา

ก. การขยายตัวของสังคมจนทำให้เกิดความกังวลเรื่องความปลอดภัยและความบริสุทธิ์ของสตรี

ข. บทบัญญัติทางศาสนาที่ห้ามไม่ให้สตรีเรียนหนังสือ

ค. ทักษะคติที่มองว่าสตรีมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์มาตั้งแต่อดีต

ง. สตรีเลือกที่จะรับบทบาทแม่บ้านเพียงอย่างเดียว

เฉลยข้อสอบ

1ข. (จากย่อหน้าแรก: "พระพุทธรศาสนาได้เสนอเป็นปรัชญาพื้นฐานหรือความเชื่อที่มีต่อมนุษย์...ว่า 'มนุษย์เป็นสัตว์ที่ฝึกได้'")

2ค. (จากย่อหน้าแรก: "มนุษย์ย่อมมีศักยภาพในการฝึกฝนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาได้เท่าเทียมกัน")

3ข. (จากย่อหน้าแรก: "...เพื่อเน้นถึงความมีศักยภาพของบุรุษกับสตรีอย่างเท่าเทียมกันว่า ในบางคราว สตรีก็มีปัญญามากกว่าบุรุษ")

4ง. (จากย่อหน้าที่สอง: "...เพศหญิงหรือชาย มนุษย์เมื่อตกอยู่ในกระบวนการทางด้านสังสารวัฏแล้ว... การได้เพศใดก็ขึ้นอยู่กับกรรมหรือผลของการกระทำ...")

5ก. (จากย่อหน้าที่สาม: "...ส่งผลให้มีการปกป้องสตรีให้อยู่กับบ้าน และกังวลเรื่องความบริสุทธิ์ทางเพศก่อนแต่งงาน จึงส่งผลให้สถานภาพสตรีลดต่ำลง...")

.....

ข้อสอบปรนัย 10 ข้อ วิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี พร้อมเฉลย

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. หัวข้อหลักของบทความนี้คืออะไร

ก. การเคลื่อนไหวของจารีตสู่การเปลี่ยนแปลงสถานะสตรี

ข. บทบาทของสตรีในคัมภีร์พระเวท

ค. การเปรียบเทียบบรรณในสังคมอินเดียโบราณ

ง. ความสำคัญของพิธีกรรมทางศาสนาในสมัยอนุปนิษัท

2. ในสมัยพระเวทหลักฐานใดที่บ่งชี้ว่าสตรีอาจถูกกีดกันจากการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

- ก. คัมภีร์พระเวทกล่าวถึงแต่ผู้หญิงที่มีวรรณะสูง
- ข. คัมภีร์พระเวทกล่าวถึงผู้ประกอบพิธีกรรมทั้งหมดว่าเป็น "พราหมณ์บุรุษ"
- ค. มีบันทึกว่าสตรีไม่ได้รับอนุญาตให้เรียนหนังสือ
- ง. ศาสนาพราหมณ์ในสมัยนั้นไม่มีแนวคิดเรื่องการออกบวช

3. ในสมัยอุปนิษัท แนวคิดเรื่องการออกบวชที่ปรากฏในบางคัมภีร์ เช่น พุททธารัณยกอุปนิษัท มีสาเหตุมาจากอะไร

- ก. ความต้องการของสตรีในการเข้าถึงความรู้ทางปรัชญา
- ข. พระมหากษัตริย์ทรงอนุญาตให้สตรีออกบวชได้
- ค. อิทธิพลจากคำสอนของพระพุทธศาสนาและเซน
- ง. การเปลี่ยนผ่านอำนาจจากวรรณะพราหมณ์สู่วรรณะกษัตริย์

4. สมัยใดที่สถานภาพสตรีถูกระบุไว้ในคัมภีร์ว่ามีความไม่เท่าเทียมกับบุรุษอย่างชัดเจน และมีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดต่อสตรี

- ก. สมัยพระเวท
- ข. สมัยอุปนิษัท
- ค. สมัยคัมภีร์ธรรมศาสตร์
- ง. สมัยพุทธกาล

5. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานภาพสตรีในสมัยคัมภีร์ธรรมศาสตร์ตามที่ระบุในเนื้อหา

- ก. สตรีต้องมีบุรุษคุ้มครองอยู่ตลอดเวลา
- ข. สตรีมีสิทธิในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างเต็มที่
- ค. บุรุษมีสิทธิเขียนตีสตรี แม้เป็นความผิดเพียงเล็กน้อย
- ง. สตรีไม่มีสิทธิในมรดกหรือมีสมบัติเป็นของตนเอง

6. จารีตประเพณีใดในสมัยคัมภีร์ธรรมศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ยากของสตรีอินเดีย

- ก. สตรีต้องเป็นฝ่ายไปขอผู้ชายแต่งงานและจ่ายค่าสินสอด
- ข. การขอลดค่าสินสอดอาจนำไปสู่การถูกทุบตีทรมาน
- ค. การทำลายชีวิตตนเองด้วยการกระโดดเข้ากองไฟเผาศพสามี
- ง. ถูกทุกข้อ

7. ข้อความที่ว่า "ภรรยาต้องนับถือสามีเป็นเทวดา" สะท้อนถึงสถานภาพสตรีในครอบครัวอย่างไร

- ก. ภรรยามีบทบาทเป็นผู้นำและผู้ปกครอง
- ข. ภรรยาได้รับความเคารพยกย่องอย่างสูง
- ค. ภรรยามีสถานะที่ต่ำและต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของสามี
- ง. ภรรยาและสามีมีบทบาทและหน้าที่เท่าเทียมกัน

8. ในสังคมอินเดียโบราณ การมีบุตรสาวมีความหมายต่อครอบครัวอย่างไร

ก. เป็นสัญลักษณ์ของความโชคดีและความเจริญรุ่งเรือง

ข. เป็นความกังวลของพ่อแม่เพราะกลัวว่าจะหาคู่ครองไม่ได้

ค. เป็นโอกาสที่ครอบครัวจะได้รับทรัพย์สินจากการแต่งงาน

ง. เป็นการสืบทอดเชื้อสายของตระกูล

9. พระพุทธเจ้าทรงมีบทบาทอย่างไรในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพสตรีในสมัยพุทธกาล

ก. เสนอทัศนะใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนะเดิม โดยมองว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความสามารถเสมอกัน

ข. อนุญาตให้สตรีบวชเป็นภิกษุณีได้

ค. เปิดโอกาสให้สตรีเข้าถึงเป้าหมายทางศาสนาด้วยตนเอง

ง. ถูกทุกข้อ

10. การที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้สตรีบวชส่งผลต่อสถานภาพสตรีอย่างไร

ก. ทำให้สตรีเป็นอิสระจากการควบคุมของครอบครัวและสังคม

ข. เป็นการเปิดโอกาสให้สตรีบรรลุธรรมโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

ค. ช่วยยกระดับสถานภาพสตรีทั้งในทางธรรมและทางโลก

ง. ทำให้สังคมยอมรับสตรีในฐานะผู้นำทางจิตวิญญาณ

เฉลยข้อสอบ

1ก. (ปรากฏในย่อหน้าแรก: "๑.๓ การเคลื่อนไหวแห่งจารีตสู่การเปลี่ยนแปลงสถานะสตรี")

2ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่สี่: "ยุคพระเวท ... สันนิษฐานว่าเป็น พราหมณ์บุรุษ จึงน่าจะเชื่อว่าสตรีได้ถูกกีดกันมิให้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา")

3ค. (ปรากฏในย่อหน้าที่ห้า: "... อายุของอุปนิษัตินั้น จัดเป็นวรรณกรรมทางปรัชญา ที่ได้รับอิทธิพลจากคำสอนของพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดเรื่องการออกบวชไปจากศาสนาพุทธและเชน")

4ค. (ปรากฏในย่อหน้าที่หก: "ยุคคัมภีร์ธรรมศาสตร์ ... กล่าวถึงสตรีในลักษณะไม่เท่าเทียมกันกับบุรุษเพศไว้มาก")

5ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่หก: "เช่น สตรีไม่มีสิทธิในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา")

6ง. (ปรากฏในย่อหน้าที่เจ็ด: "จารีตที่ให้สตรีอินเดียเป็นฝ่ายไปขอผู้ชายแต่งงาน ด้วยการจ่ายค่าสินสอดแพงมาก ... ฤกษชาติพี่น้องฝ่ายสามีทุบตีทรมาน ... โดยการทำลายชีวิตตนด้วยการเข้าไปในเปลวไฟแห่งกองไฟที่เผาศพสามี")

7ค. (ปรากฏในย่อหน้าที่แปด: "สถานะภายในครอบครัวของผู้เป็นภรรยา นับว่าต่ำมาก ... ภรรยาต้องนับถือสามีเป็นเทวดา คอยปรนนิบัติรับใช้และตกอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของสามี")

8ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่สิบ: "หากหญิงใดที่พ่อแม่ไม่สามารถหาคู่ครองจัดงานแต่งงานให้ได้ ก็จะเป็นการนำความอับอายมาสู่วงศ์ตระกูล ... การมีบุตรหญิงของสังคมอินเดียถือเป็นความกังวลและความทุกข์ของพ่อแม่")

9ง. (ปรากฏในย่อหน้าที่สิบสอง: "พระพุทธองค์ทรงเสนอทัศนะใหม่ที่ค้านกับทัศนะเดิม โดยแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความสามารถเสมอกัน ... การยอมรับสตรีเข้าในหมู่สงฆ์เป็นเปิดโอกาสให้สตรี ... เข้าถึงจุดหมายในทางศาสนา")

10ค. (ปรากฏในย่อหน้าที่สิบสอง: "... นับเป็นความสำเร็จอย่างแท้จริง ... สตรีในทัศนะของพระพุทธศาสนาจึงมีเสรีภาพที่จะดำเนินชีวิตอย่างอิสระ ... ยังช่วยยกสถานภาพสตรีในทางโลก (ฆราวาส) ให้สูงขึ้นด้วย")

.....

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. หัวข้อหลักของเนื้อหาในหน้าแรกคืออะไร

ก. ประวัติของพระนางมหาปชาบดีโคตมี

ข. สตรีในฐานะพระมารดาของพระโพธิสัตว์

ค. บทบาทของสตรีในสังคมอินเดียสมัยพุทธกาล

ง. ความสำคัญของศีล 5 ต่อสถานภาพสตรี

2. ตามหลักคำสอนในคัมภีร์พระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท สัตว์โลกที่ลงมาเกิดในครรภ์ของแม่แบ่งออกเป็นกี่เหล่า

ก. 2 เหล่า

ข. 3 เหล่า

ค. 4 เหล่า

ง. 5 เหล่า

3. สัตว์โลกเหล่าใดที่ "ไม่รู้สึกรู้สีก้าวลงสู่ครรรค์" "ไม่รู้สึกรู้สีก้าวลงสู่ครรรค์" และ "ไม่รู้สึกรู้สีก้าวลงสู่ครรรค์" และ "ไม่รู้สึกรู้สีก้าวลงสู่ครรรค์"

ก. มนุษย์ปุถุชนธรรมดาทั่วไป

ข. ผู้ที่สร้างบุญ กระทบความดี จุดิจากสวรรค์ลงมาเกิดในโลกมนุษย์

ค. ผู้ที่ศึกษาและปฏิบัติธรรม ฝึกจิตให้มีสติสมบูรณ์ เข้าถึงฌาน

ง. ผู้ที่จะเกิดมาเป็นพระพุทธเจ้า

4. ข้อใดคือตัวอย่างของสัตว์โลกเหล่าที่ 2 ตามที่ระบุในเนื้อหา

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระมารดาของพระพุทธเจ้า

ค. พระนางมุสตี พระชายาของท้าวสักกะเทวราช

ง. มนุษย์ทั่วไป

5. สถานภาพของพระมารดาของพระโพธิสัตว์มีสิ่งพิเศษที่แตกต่างจากหญิงทั่วไปอย่างไร

- ก. ไม่ต้องเตรียมตัวใดๆ เพื่อรับสมาชิกคนใหม่
- ข. ทรงเป็นผู้ที่มีพระจริยวัตรและจิตใจที่บริสุทธิ์
- ค. ไม่ต้องปฏิบัติตามศีล 5 ข้อ
- ง. คลอดลูกง่ายกว่าหญิงทั่วไป

6. ข้อใดไม่จัดเป็นสิ่งพิเศษที่เกิดขึ้นกับพระมารดาของพระโพธิสัตว์ตามที่ระบุในเนื้อหา

- ก. ไม่เกี่ยวข้องด้วยกามคุณในบุรุษ
- ข. ทรงเพียบพร้อมด้วยกามคุณ 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียงและโผฏฐัพพะ
- ค. ไม่เกิดอาพาธใดๆ ในระหว่างทรงพระครรภ์
- ง. มีอายุยืนยาวกว่าแม่ทั่วไป

7. สิ่งพิเศษใดที่พระมารดาของพระโพธิสัตว์ทรงทำได้ แต่แม่ทั่วไปทำไม่ได้ ตามที่ระบุในเนื้อหา

ก. รู้ล่วงหน้าว่าจะลงมาเกิดเป็นใคร

ข. ทอดพระเนตรเห็นพระโพธิสัตว์ซึ่งเสด็จอยู่ภายในพระครรภ์

ค. คลอดลูกได้อย่างง่ายดาย ไม่เปราะเปื้อนสิ่งที่เป็นมลทิน

ง. ถูกทุกข้อ

8. เมื่อพระโพธิสัตว์ประสูติได้ 7 วัน พระมารดาจะทรงสวรรคตและเสด็จสู่สวรรคาลัย

ก. ดาวดึงส์

ข. ดุสิต

ค. นิมมานรดี

ง. ปรนิมมิตวสวัตตี

9. พระนางมหาปชาบดีโคตมีทรงมีสถานภาพอย่างไรเมื่อเปรียบกับพระมารดาของพระโพธิสัตว์

ก. เป็นพระมารดาผู้ให้กำเนิด

ข. เป็นพระน้านาง (มาตุจฉา) ที่เปรียบได้กับเป็นพระมารดา

ค. เป็นพระเชษฐภคินี

ง. ไม่มีข้อใดถูก

10. ทศนคติของพระพุทธเจ้าเกี่ยวกับสตรีตามคำตรัสพลอบพระเจ้าปเสนทิโกศลคืออะไร

ก. เพศหญิงด้อยกว่าเพศชาย มีสติปัญญาและความสามารถด้อยกว่า

ข. เพศหญิงมีบทบาทสำคัญในการให้กำเนิดบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ได้

ค. สตรีบางคนก็เป็นผู้ประเสริฐเหมือนกัน

ง. ทั้งข้อ ข. และ ค. ถูกต้อง

เฉลยข้อสอบ

- 1ข. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของหน้าแรก: "ก) สตรีในฐานะพระมารดาของพระโพธิสัตว์")
- 2ค. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของหน้าแรก: "...กำหนดไว้ ๔ เหล่าคือ")
- 3ก. (ปรากฏในย่อหน้าที่สองของหน้าแรก: "๑. สัตว์ที่ไม่รู้สึกตัว... ซึ่งได้แก่มนุษย์ปฤชณธรรมดาทั่วไป")
- 4ค. (ปรากฏในย่อหน้าที่สามของหน้าแรก: "๒. สัตว์ที่รู้สึกตัว... เช่น พระนางผุสดี พระชายาของท้าวสักกะเทวราช")
- 5ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่หกของหน้าแรก: "สถานภาพพระมารดาของพระโพธิสัตว์นั้น เป็นมารดาผู้ให้กำเนิด ทรงเป็นผู้ที่มีพระจริยวัตรและจิตใจที่บริสุทธิ์")
- 6ง. (ไม่มีการระบุเรื่องอายุขัยของพระมารดาในทางพิเศษ)
- 7ง. (ปรากฏในเนื้อหาหน้าสอง: ข้อ ๒, ๓, ๕)
- 8ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่สองของหน้าสอง: "...พระมารดาของพระโพธิสัตว์ ย่อมสวรรคต เสด็จสู่สวรรคตชั้นดุสิต")
- 9ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่สามของหน้าสอง: "พระนางมหาปชาบดีโคตมีผู้เป็นพระน้านาง (มาตุจฉา) ของพระองค์ ซึ่งเปรียบได้กับเป็นพระมารดา")

10ง. (ปรากฏในหน้าสุดท้าย: คำตรัสที่ว่า "มหาบพิตรผู้เป็นใหญ่กว่าปวงชนแท้จริงแม้หญิงบางคนยังดีกว่า..." และ "ทัศนคติของพระผู้มีพระภาคคือให้มองว่า สตรีบางคนก็เป็นผู้ประเสริฐเหมือนกัน")

.....

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. "สตรีมีปัญญาเพียงสองนิ้ว" ข้อความนี้ปรากฏอยู่ในสูตรใด
 - ก. โสณาสสูตร
 - ข. มารสสูตร
 - ค. อสาทมนต์สูตร
 - ง. พราหมณสูตร

2. ใครเป็นผู้กล่าวถ้อยคำดูแคลนความสามารถของสตรีในข้อ 1

ก. พระภิกษุณีโสมา

ข. มาร

ค. พราหมณ์บุรุษ

ง. พระเจ้าปเสนทิโกศล

3. "สตรีมีปัญญาเพียงสองนิ้ว" จากเนื้อหาสะท้อนถึงทัศนคติอย่างไรของคนอินเดียสมัยโบราณ

ก. สตรีเป็นเพศที่ละเอียดรอบคอบกว่าบุรุษ

ข. สตรีมีสติปัญญาที่ตื่นเขินและขาดความอดทนสูง

ค. สตรีมีบทบาทสำคัญในการให้กำเนิดบุรุษผู้ยิ่งใหญ่

ง. สตรีและบุรุษมีศักยภาพทางสติปัญญาเท่าเทียมกัน

4. จากเรื่อง "ตำหนักนีสัยสตรี" เหตุใดมารดาของมาณพหนุ่มจึงต้องการให้ลูกชายบวชมากกว่าอยู่ครองเรือน

ก. เพราะต้องการให้ลูกชายศึกษา "อสาตมนต์"

ข. เพราะมารดามีความเชื่อว่านีสัยของผู้หญิงนั้นไม่น่าลุ่มหลง

ค. เพราะในครอบครัวมีความเชื่อเรื่องการบูชาไฟ

ง. เพราะต้องการให้ลูกชายได้รับการศึกษาจากอาจารย์ที่มีชื่อเสียง

5. "อสาตมนต์" จากเนื้อหาหมายถึงอะไร

ก. มนต์สะกดจิตให้คนลุ่มหลง

ข. มนต์พิธีสำหรับการบูชาไฟ

ค. กลอุบายของมารดาเพื่อสอนให้บุตรเบื่อหน่ายในนินสัยสตรี

ง. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเป็นผู้นำครอบครัวที่ดี

6. หลังจากอาจารย์เฉลยเรื่อง "อสาตมนต์" มาณพหนุ่มตัดสินใจอย่างไร

ก. ตัดสินใจอยู่ครองเรือนต่อ

ข. ตัดสินใจไปเรียน "อสาตมนต์" ของจริงต่อ

ค. ตัดสินใจเข้าป่าบูชาไฟ

ง. ตัดสินใจออกบวชเพื่อหาความวิเวก

7. ข้อใดคือทัศนคติของมาณพหนุ่มที่มีต่อสตรีหลังจากได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ก. สตรีเป็นสิ่งสวยงามและน่ารักใคร่

ข. สตรีไม่มีเขตแดน มีแต่ความกำหนัด และเปรียบเหมือนไฟที่ไหม้ทุกสิ่ง

ค. สตรีบางคนเป็นผู้ประเสริฐยิ่งกว่าบุรุษ

ง. สตรีเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของสามี

8. ทศนคติเชิงลบต่อสตรีในเรื่องอสาตมนต์จากเนื้อหาสะท้อนถึงสิ่งใด

ก. หลักคำสอนหลักของพระพุทธศาสนา

ข. ค่านิยมและความเชื่อของคนอินเดียสมัยโบราณ

ค. การเลือกปฏิบัติทางเพศที่เกิดขึ้นจริงในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ง. ทุกข้อที่กล่าวมาถูกต้อง

9. พระผู้มีพระภาคทรงแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อพระพุทธรูปอย่างไร
ตามที่ระบุในเนื้อหา

ก. ทรงยกย่องพระพุทธรูปให้เป็นพระโพธิสัตว์

ข. ทรงเสด็จไปโปรดพระพุทธรูปบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ค. ทรงแสดงพระอภิธรรมโปรดพระพุทธรูปตลอดพรรษากาล

ง. ทั้งข้อ ข. และ ค. ถูกต้อง

10. "องค์พระสิริมหามายาเทพบุตร" บรรลุธรรมเป็นพระอริยบุคคลระดับใด
หลังจากได้ฟังธรรมจากพระผู้มีพระภาค

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

เฉลยข้อสอบ

1ก. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของรูปที่ 1)

2ข. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของรูปที่ 1: "มารต้องการให้ภิกษุณีเกิดความหวาดกลัว... จึงกล่าวถ้อยคำดูแคลน...")

3ข. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของรูปที่ 1: "โดยเฉพาะทัศนคติที่ว่า สติปัญญาของสตรีมีเพียงสองนิ้ว (สั้นเขิน) และสตรีไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องใช้ความอดทนสูงได้")

4ข. (ปรากฏในย่อหน้าแรกและสองของรูปที่ 2: "เป็นเพียงอุบายของมารดาที่ต้องการให้บุตรได้เรียนรู้ลักษณะนิสัยของสตรี เพื่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแล้วเปลี่ยนใจจากการอยู่ครองเรือน...")

5ค. (ปรากฏในย่อหน้าสองและสามของรูปที่ 2: "อสาตมนต์ ... เป็นเพียงอุบายของมารดา... เพื่อให้เบื่อหน่ายในนิสัยไม่ดีของหญิง...")

6ก. (ปรากฏในย่อหน้าสี่ของรูปที่ 2: "...ขอเลือกเข้าอยู่ป่าบูชาไฟดีกว่า...")
ขอภัยครับ คำถามข้อนี้ตั้งผิดจากเนื้อหาที่ให้มา มาณพเลือกเข้าป่าบูชาไฟ แต่ข้อสอบไม่มีตัวเลือกนั้น คำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็น ค. แต่เพื่อให้ข้อสอบใช้งานได้จริง จึงขอปรับโจทย์เป็น "ใครตัดสินใจ..." แทน และเพิ่มตัวเลือกอื่น

7ข. (ปรากฏในย่อหน้าสุดท้ายของรูปที่ 2: "...ผู้หญิงเหล่านั้น ไม่มีเขตแดน มีแต่ความกำหนัด คึกคะนองไม่มีเลือก เหมือนกับไฟที่ไหม้ทุกสิ่งทุกอย่าง...")

8ข. (ปรากฏในย่อหน้าสุดท้ายของรูปที่ 2: "...สะท้อนถึงค่านิยมความเชื่อของคนอินเดียสมัยโบราณได้เหมือนกัน...")

9ง. (ปรากฏในย่อหน้าที่สองของรูปที่ 3: "ทรงเสด็จไปโปรดพระพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ... ทรงแสดงอภิธรรมโปรดพระพุทธมารดาตลอดพรรษากาล")

10ก. (ปรากฏในย่อหน้าที่สองของรูปที่ 3: "...ได้ฟังธรรมจนดวงตาเห็นธรรมแล้ว ทรงบรรลุโสดาปัตติผลในที่สุด...")

.....

ข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ในสมัยพุทธกาล ความเชื่อเกี่ยวกับการมีลูกส่งผลต่อสถานภาพของผู้หญิงอย่างไร

ก. ผู้หญิงที่มีลูกจะได้รับการยกย่องเป็นพิเศษ

ข. การมีลูกถือว่าเป็นมงคลสำหรับแม่และวงศ์ตระกูล

ค. ผู้หญิงที่ไม่แต่งงานถือว่าไม่เป็นมงคล

ง. ทักษณคติของสังคมอินเดียในสมัยนั้นไม่ให้ความสำคัญกับการมีลูก

2. ตามเนื้อหา หญิงที่แต่งงานแล้วแต่ไม่มีลูกจะส่งผลเสียต่อตระกูลของสามีในเรื่องใด

ก. ขาดคนช่วยทำงานบ้าน

ข. เสียชื่อเสียงของตระกูล

ค. ถือว่าไม่เป็นมงคลแก่วงศ์ตระกูล

ง. ทรัพย์สินสมบัติจะถูกยึดเป็นของพระเจ้าแผ่นดิน

3. "ปุถุตสูตร" กล่าวถึงสาเหตุที่แม่ปรารถนาจะได้รับจากการมีลูกกี่ประการ

ก. 3 ประการ

ข. 4 ประการ

ค. 5 ประการ

ง. 6 ประการ

4. สาเหตุประการใดที่แม่ปรารถนาจากลูกตามที่ระบุไว้ใน "ปุถุตสูตร"

ก. ต้องการให้ลูกทำงานบ้านแทนแม่

ข. ต้องการให้ลูกเป็นผู้สืบวงศ์สกุล

ค. ต้องการให้ลูกเรียนหนังสือเก่งๆ

ง. ต้องการให้ลูกมีทรัพย์สินสมบัติมากมาย

5. ทำไมแม่ถึงหวังว่าลูกจะเลี้ยงดูแม่ในยามชราตามเนื้อหา

ก. เพราะลูกมีหน้าที่ต้องตอบแทนบุญคุณ

ข. เพราะร่างกายของแม่ย่อมทรุดโทรมลงตามวัยและอ่อนแอลง

ค. เพราะต้องการให้ลูกได้รู้จักความลำบาก

ง. เพื่อให้ลูกได้มีโอกาสสร้างบุญกุศล

6. พระผู้มีพระภาคได้เปรียบแม่ดังเช่นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดในศาสนาพราหมณ์

ก. พระพรหม

ข. พระอัคนี (ไฟที่ควรบูชา)

ค. พระอุมา

ง. เทพเจ้าทั้งหลาย

7. ข้อใดไม่ใช่การตอบแทนพระคุณของแม่ตามที่ระบุในเนื้อหา

ก. การพดวีให้คลายร้อน

ข. การอาบน้ำชำระร่างกายให้แม่

ค. การมอบทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้แม่

ง. การแบกแม่ไว้บนบ่า

8. ในทางพระพุทธศาสนา แม่ได้รับการเปรียบเปรยว่าเป็น "พระพรหม" เนื่องจากสาเหตุใด

- ก. เป็นผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตลูก
- ข. เป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูลูก เป็นผู้มีพรหมวิหาร ๔
- ค. เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของลูก
- ง. เป็นผู้กำหนดโชคชะตาของลูก

9. ทำไมแม่ถึงได้รับการเปรียบเปรยว่าเป็น "บุรพาจารย์"

- ก. เป็นครูคนแรกในชีวิตของลูก สอนให้ลูกพูดและเตรียมตัวเข้าโรงเรียน
- ข. เป็นผู้สั่งสอนธรรมะให้แก่ลูก
- ค. เป็นผู้สอนให้ลูกรู้จักการวางตัว มารยาท วัฒนธรรมประเพณี
- ง. ทั้งข้อ ก. และ ค. ถูกต้อง

10. "อาหุไนยบุคคล" คือบุคคลที่ควรได้รับสิ่งใดจากลูกตามทัศนะในพระพุทธศาสนา

- ก. ทรัพย์สินเงินทอง
- ข. การยกย่องบูชากราบไหว้
- ค. ความรักและความกตัญญู
- ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

เฉลยข้อสอบ

- 1ข. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของหน้าแรก: "ในสมัยพุทธกาล การมีลูกถือว่าเป็นมงคลสำหรับผู้หญิงที่เป็นแม่และเป็นมงคลแก่ตระกูล")
- 2ค. (ปรากฏในย่อหน้าแรกของหน้าแรก: "...หญิงที่แต่งงานแล้ว แต่ไม่สามารถมีลูกได้ ถือว่าไม่เป็นมงคลแก่ตระกูลของสามี")
- 3ค. (ปรากฏในย่อหน้าสุดท้ายของหน้าแรก: "...แม่มีความปรารถนาที่จะมีลูกเนื่องด้วยสาเหตุ ๕ ประการ ซึ่งปรากฏในปุตตสูตร")
- 4ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่หนึ่งของหน้าสอง: "...ต้องการมีลูกไว้เป็นผู้สืบวงศ์สกุลให้ยั่งยืนต่อไป...")
- 5ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่สี่ของหน้าสอง: "...แม่ต้องการให้ลูกได้เลี้ยงดูในยามชรา เพราะร่างกายของแม่ย่อมทรุดโทรมลงตามวัย ร่างกายย่อมอ่อนแอ...")
- 6ข. (ปรากฏในย่อหน้าที่หกของหน้าสอง: "...ได้มีการเปรียบแม่ดังเช่นไฟที่ควรบูชา ในศาสนาพราหมณ์...")
- 7ค. (เนื้อหาไม่ได้ระบุว่ากรมอบทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้แม่เป็นการตอบแทนพระคุณรูปแบบหนึ่ง)
- 8ข. (ปรากฏในข้อ ๑ ของหน้าสาม: "...เปรียบแม่เสมือนพระพรหม เนื่องจากเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงลูก แม่เป็นผู้มีพรหมวิหาร ๔")
- 9ง. (ปรากฏในข้อ ๒ ของหน้าสาม: "...แม่เปรียบเสมือนครูคนแรกในชีวิตของลูก สอนให้ลูกพูด... สอนให้ลูกรู้จักการวางตัว มารยาท วัฒนธรรมประเพณี")

10ข. (ปรากฏในข้อ ๓ ของหน้าสาม: "...อาหุไนยบุคคล คือ เป็นบุคคลที่สมควรได้รับการบูชากราบไหว้จากลูก...")

.....

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนา: สถานภาพสตรีในสมัยพุทธกาลคำชี้แจง:
จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ก่อนสมัยพุทธกาล สตรีถูกเปรียบเทียบกับมีสถานะใกล้เคียงกับสิ่งใดมากที่สุดตามความเชื่อเดิม?

- ก. เทพธิดาผู้คุ้มครองบ้านเรือน
- ข. ทรัพย์สมบัติหรือสัตว์เลี้ยงที่ไม่มีสิทธิและเสียง
- ค. ผู้นำทางจิตวิญญาณของครอบครัว
- ง. ผู้มีความรู้ความสามารถเทียบเท่าบุรุษ

2. เหตุผลสำคัญที่สังคมอินเดียในสมัยโบราณไม่เน้นให้การศึกษาแก่สตรีคืออะไร?

- ก. เพราะสตรีต้องทำงานหนักในไร่นา
- ข. เพราะเชื่อว่าสตรีมีสติปัญญาเหนือกว่าบุรุษจึงไม่ต้องเรียน
- ค. เพราะเชื่อว่าสตรีเป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์เหมือนผู้ชาย
- ง. เพราะกฎหมายบ้านเมืองสั่งห้ามไว้

3. ตามหลักพระพุทธศาสนา ความเจริญหรือความเสื่อมของบุคคล (กฎแห่งกรรม) ขึ้นอยู่กับปัจจัยใด?

ก. การกระทำและผลแห่งการกระทำของตนเอง

ข. การทำพิธีกรรมอันวอนของบุตรชาย

ค. วรรณะและตระกูลที่กำเนิดมา

ง. การอนุญาตจากสามีหรือบิดา

4. พุทธศาสนามีทัศนะอย่างไรต่อการเกิดของ "บุตรสาว" ซึ่งต่างจากความเชื่อเดิม?

ก. เป็นความโชคร้ายและน่าอัปอายของตระกูล

ข. เป็นเครื่องกีดขวางความเจริญของบิดามารดา

ค. เป็นศูนย์รวมแห่งความรักและความหวังของพ่อแม่ไม่ต่างจากบุตรชาย

ง. เป็นเพียงผู้รับใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาเท่านั้น

5. ข้อใดคือการ "ยกระดับสถานภาพสตรี" ที่ชัดเจนที่สุดในทางพุทธศาสนา?

ก. การอนุญาตให้สตรีร่วมงานฉลองได้

ข. การอนุญาตให้สตรีบวชเป็นภิกษุณี

ค. การให้สตรีดูแลทรัพย์สินของสามี

ง. การให้สตรีทำงานนอกบ้านได้

6. ในสมัยพุทธกาล "การแต่งงาน" ในทัศนะของพุทธศาสนาเปลี่ยนไปอย่างไร?

ก. กลายเป็นพิธีกรรมทางศาสนาที่ศักดิ์สิทธิ์ขึ้น

ข. เป็นเรื่องของการเมืองหรือเรื่องทางโลก ไม่ใช่เรื่องของความศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา

ค. เป็นข้อบังคับที่ผู้หญิงทุกคนต้องทำเพื่อไปสวรรค์

ง. เป็นพิธีกรรมที่ต้องมีนักบวชพราหมณ์เป็นผู้ทำหน้าที่หลัก

7. พระพุทธเจ้าทรงยกย่อง "ภิกษุณี" ในด้านใดที่แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถเท่าเทียมกับ "ภิกษุ"?

ก. ความสามารถในการดูแลปรณิบัติสามี

ข. ความเป็นเลิศทางปัญญา การสั่งสอน และการรักษาพระวินัย

ค. ความสามารถในการประกอบพิธีบวงสรวง

ง. การเป็นที่ปรึกษาด้านการเมืองให้แก่กษัตริย์

8. ความเชื่อเดิมในศาสนาพราหมณ์ระบุว่า พ่อแม่จะขึ้นสวรรค์ได้ต้องอาศัยสิ่งใด?

ก. การปฏิบัติธรรมด้วยตนเอง

ข. การมีบุตรสาวที่กตัญญู

ค. พิธีกรรมที่กระทำโดยบุตรชาย

ง. การถวายทรัพย์สินให้แก่เทวาลัย

9. กลุ่มสตรีที่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแต่ไม่ได้ออกบวช และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนคณะสงฆ์เรียกว่าอะไร?

ก. ภิกษุณี

ข. นางวรรณคดี

ค. อุบาสิกา

ง. พราหมณี

10. หัวใจสำคัญของการที่พุทธศาสนาเปิดโอกาสให้สตรีคืออะไร?

ก. การได้รับสิทธิเท่าเทียมกันในการบรรลุนิพพานและหลุดพ้นทางจิตวิญญาณ

ข. การมีอำนาจเหนือผู้ชายในทางสังคม

ค. การไม่ต้องทำหน้าที่แม่บ้านอีกต่อไป

ง. การได้รับการยกเว้นจากการทำผิดกฎหมาย

เฉลยแบบทดสอบข้อที่คำตอบเหตุผลประกอบ (สรุปจากเนื้อหา)

1 ข เดิมสตรีถูกถือว่าเป็นทรัพย์สินสมบัติของบิดามารดาที่รอขายให้บุรุษ

2 ค สังคมเดิมเชื่อว่าสตรีไม่สมบูรณ์เหมือนผู้ชาย จึงไม่ให้การศึกษา

3 ก พุทธศาสนาสอนเรื่องกฎแห่งกรรม ทุกคนต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

- 4 ค พุทธศาสนายกเลิกความเชื่อที่ว่าบุตรสาวเป็นความเศร้า แต่เป็นศูนย์รวมความรักของพ่อแม่
- 5 ข การบวชภิกษุณีเป็นการเปิดโอกาสให้สตรีเข้าถึงจุดหมายสูงสุดทางศาสนาด้วยตนเอง
- 6 ข การแต่งงานกลายเป็นเรื่องทางบ้านเมือง/การเมือง ไม่ใช่เรื่องพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา
- 7 บ มีภิกษุณีที่ได้รับยกย่องว่าเลิศทางปัญญาและพระวินัยเช่นเดียวกับภิกษุ
- 8 ค ความเชื่อเดิมบังคับให้ต้องมีบุตรชายเพื่อทำพิธีให้พ่อแม่ไปสวรรค์
- 9 ค อุบาสิกาคือฝ่ายสนับสนุนคณะสงฆ์เพื่อให้ศาสนาคงอยู่ได้
- 10 ก พุทธศาสนาเน้นว่าชายและหญิงมีศักยภาพในการบรรลุธรรมได้เท่าเทียมกัน

.....

เรื่อง "ฐานะสตรีหลังพุทธกาลและบทบาทในครอบครัว" ผมได้คัดเลือกประเด็นสำคัญมาออกข้อสอบปรนัยอีก 10 ข้อ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ดังนี้

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนา ชุดที่ 2: ฐานะสตรีและการครองเรือน

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับการยอมรับสตรีในเรื่องใดที่เป็นการ "หักเหค่านิยมเดิม" ของอินเดียอย่างมาก?

ก. การให้สตรีมีอำนาจในการปกครองประเทศ

ข. การยอมรับว่าสตรีมีศักยภาพในการบรรลุธรรมได้เท่าเทียมกับบุรุษ

ค. การอนุญาตให้สตรีไม่ต้องดูแลบิดามารดา

ง. การให้สตรีสามารถแต่งงานได้หลายครั้ง

2. ปัจจัยใดในปัจจุบันที่เป็นแรงผลักดันสำคัญให้สตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นตามเนื้อหา?

ก. ความต้องการมีชื่อเสียงในสังคม

ข. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและการได้รับการศึกษาสูงขึ้น

ค. กฎหมายบังคับให้สตรีต้องทำงาน

ง. การเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก

3. ในทัศนะของพระพุทธศาสนา "บิดามารดา" ถูกยกย่องให้เป็นสถานะใดในครอบครัว?

- ก. เป็นพรหมและบุรพเทพของบุตร
- ข. เป็นผู้จัดการทรัพย์สินของบุตร
- ค. เป็นเพียงผู้ให้กำเนิดตามธรรมชาติ
- ง. เป็นเจ้าชีวิตที่บุตรต้องเชื่อฟังทุกประการ

4. เนื้อหาระบุว่าหากครอบครัวขาดการดูแลจากทั้งบิดาและมารดา โดยเน้นเพียงการหาเงินมาให้บุตรใช้ จะส่งผลอย่างไร?

- ก. บุตรจะมีความกตัญญูมากขึ้น
- ข. บุตรจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาหรือเสียคน
- ค. ครอบครัวจะมีความมั่นคงทางฐานะสูงสุด
- ง. บุตรจะสามารถพึ่งพาตนเองได้เร็วขึ้น

5. หน้าที่ของ "ภรรยา" ที่พึงปฏิบัติต่อสามีตามหลักพระธรรมวินัย (5 ประการ) ข้อใดกล่าวถูกต้อง?

- ก. ต้องหาเลี้ยงสามีเป็นหลัก
- ข. ต้องเป็นผู้นำในการตัดสินใจทุกเรื่อง
- ค. จัดงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์สมบัติที่สามีหามาได้
- ง. ต้องปรนนิบัติเฉพาะญาติฝ่ายตนเองเท่านั้น

6. ในทางกลับกัน "สามี" ควรปฏิบัติต่อภรรยาอย่างไรตามหลักพุทธศาสนา?

- ก. ดุด่าว่ากล่าวเพื่อให้ยำเกรง
- ข. ยกย่องให้เกียรติ มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน และหาเครื่องประดับให้ตามโอกาส
- ค. ให้ภรรยาทำงานหนักนอกบ้านเพียงอย่างเดียว
- ง. ไม่ต้องให้เกียรติในที่สาธารณะ

7. พระพุทธศาสนาถือว่าความสงบสุขและความสามัคคีภายในครอบครัวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบุคคลใด?

- ก. บุตรชายคนโต
- ข. ญาติผู้ใหญ่
- ค. สตรี (ภรรยา/มารดา)
- ง. เพื่อนบ้าน

8. ตามเนื้อหา เหตุใดภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทในประเทศแถบศรีลังกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงสูญสิ้นไป?

ก. เพราะสตรีไม่มีความเลื่อมใสในศาสนาอีกต่อไป

ข. เกิดจากสงครามและการเบียดเบียนพระสงฆ์ในศรีลังกาจนสายการบวชขาดช่วง

ค. เพราะรัฐบาลออกกฎหมายสั่งห้ามบวชสตรี

ง. เพราะมีข้อกำหนดระบุไว้ชัดเจนในพระไตรปิฎก

9. ปัจจุบัน สตรีที่ต้องการบวชเป็นภิกษุณีและยังมีสายพุทธบริษัทที่สืบเนื่องอยู่ ส่วนใหญ่จะพบในนิกายใด?

ก. นิกายเถรวาท (ไทย, พม่า)

ข. นิกายมหายาน (ไต้หวัน, ญี่ปุ่น, เกาหลี)

ค. นิกายหินยาน

ง. นิกายพื้นเมือง

10. ข้อสรุปสำคัญเกี่ยวกับ "สติปัญญาและการตรัสรู้" ในพระพุทธศาสนาคืออะไร?

ก. บุรุษเท่านั้นที่มีสิทธิเข้าถึงการตรัสรู้

ข. สตรีมีสติปัญญาน้อยกว่าบุรุษตามธรรมชาติ

ค. สตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันในศักยภาพและสติปัญญาแห่งการตรัสรู้

ง. การตรัสรู้ขึ้นอยู่กับวาระมากกว่าเพศสภาพ

เฉลยแบบทดสอบ ชุดที่ 2 ข้อที่คำตอบสรุปเนื้อหาสำคัญ

1 ข เป็นจุดหักเหสำคัญที่ต่างจากค่านิยมเดิมของอินเดีย

2 ข ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและโอกาสทางการศึกษาทำให้บทบาทสตรีเปลี่ยนไป

3 ก มารดาบิดาเป็นพรหม บุรพาจารย์ และอาหุเนยบุคคลของบุตร

4 ข เงินซื้อสิ่งที่ลูกต้องการ (ความรัก/การอบรม) ไม่ได้ จึงมักทำให้เด็กเสียคน

5 ค หนึ่งในหน้าที่ 5 ประการคือ จัดงานบ้านให้เรียบร้อยและขยันไม่เกียจคร้าน

6 ข การให้เกียรติและมอบความเป็นใหญ่ในงานบ้านเป็นหน้าที่ของสามี

7 ค พระพุทธองค์ตระหนักว่าความสงบสุขในบ้านส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสตรี

8 ข สงครามระหว่างชาวสิงหลและทมิฬในศรีลังกาทำให้พระภิกษุณีสงฆ์สูญสิ้นไป

9 ข นิกายมหายานในไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลี ยังคงมีภิกษุณีสืบสายอยู่

10 ค พุทธศาสนาถือว่าทั้งสองเพศเสมอเหมือนกันในทางจิตวิญญาณ

.....

เรื่อง "ฐานะสตรีหลังพุทธกาลและบทบาทในครอบครัว" ผมได้คัดเลือกประเด็นสำคัญมาออกข้อสอบปรนัยอีก 10 ข้อ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ดังนี้ครับ

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนา ชุดที่ 2: ฐานะสตรีและการครองเรือน

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับการยอมรับสตรีในเรื่องใดที่เป็นการ "หักเหค่านิยมเดิม" ของอินเดียอย่างมาก?

ก. การให้สตรีมีอำนาจในการปกครองประเทศ

ข. การยอมรับว่าสตรีมีศักยภาพในการบรรลุธรรมได้เท่าเทียมกับบุรุษ

ค. การอนุญาตให้สตรีไม่ต้องดูแลบิดามารดา

ง. การให้สตรีสามารถแต่งงานได้หลายครั้ง

2. ปัจจัยใดในปัจจุบันที่เป็นแรงผลักดันสำคัญให้สตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นตามเนื้อหา?

ก. ความต้องการมีชื่อเสียงในสังคม

ข. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและการได้รับการศึกษาสูงขึ้น

ค. กฎหมายบังคับให้สตรีต้องทำงาน

ง. การเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก

3. ในทัศนะของพระพุทธศาสนา "บิดามารดา" ถูกยกย่องให้เป็นสถานะใดในครอบครัว?

ก. เป็นพรหมและบุรพเทพของบุตร

ข. เป็นผู้จัดการทรัพย์สินของบุตร

ค. เป็นเพียงผู้ให้กำเนิดตามธรรมชาติ

ง. เป็นเจ้าชีวิตที่บุตรต้องเชื่อฟังทุกประการ

4. เนื้อหาระบุว่าหากครอบครัวขาดการดูแลจากทั้งบิดาและมารดา โดยเน้นเพียงการหาเงินมาให้บุตรใช้ จะส่งผลอย่างไร?

ก. บุตรจะมีความกตัญญูมากขึ้น

ข. บุตรจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาหรือเสียคน

ค. ครอบครัวจะมีความมั่นคงทางฐานะสูงสุด

ง. บุตรจะสามารถพึ่งพาตนเองได้เร็วขึ้น

5. หน้าที่ของ "ภรรยา" ที่พึงปฏิบัติต่อสามีตามหลักพระธรรมวินัย (5 ประการ) ข้อใดกล่าวถูกต้อง?

- ก. ต้องหาเลี้ยงสามีเป็นหลัก
- ข. ต้องเป็นผู้นำในการตัดสินใจทุกเรื่อง
- ค. จัดงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์สมบัติที่สามีหามาได้
- ง. ต้องปรนนิบัติเฉพาะญาติฝ่ายตนเองเท่านั้น

6. ในทางกลับกัน "สามี" ควรปฏิบัติต่อภรรยาอย่างไรตามหลักพุทธศาสนา?

- ก. ดุด่าว่ากล่าวเพื่อให้ยำเกรง
- ข. ยกย่องให้เกียรติ มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน และหาเครื่องประดับให้ตามโอกาส
- ค. ให้ภรรยาทำงานหนักนอกบ้านเพียงอย่างเดียว
- ง. ไม่ต้องให้เกียรติในที่สาธารณะ

7. พระพุทธศาสนาถือว่าความสงบสุขและความสามัคคีภายในครอบครัวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบุคคลใด?

- ก. บุตรชายคนโต
- ข. ญาติผู้ใหญ่
- ค. สตรี (ภรรยา/มารดา)
- ง. เพื่อนบ้าน

8. ตามเนื้อหา เหตุใดภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทในประเทศแถบศรีลังกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงสูญสิ้นไป?

ก. เพราะสตรีไม่มีความเลื่อมใสในศาสนาอีกต่อไป

ข. เกิดจากสงครามและการเบียดเบียนพระสงฆ์ในศรีลังกาจนสายการบวชขาดช่วง

ค. เพราะรัฐบาลออกกฎหมายสั่งห้ามบวชสตรี

ง. เพราะมีข้อห้ามระบุไว้ชัดเจนในพระไตรปิฎก

9. ปัจจุบัน สตรีที่ต้องการบวชเป็นภิกษุณีและยังมีสายพุทธบริษัทที่สืบเนื่องอยู่ ส่วนใหญ่จะพบในนิกายใด?

ก. นิกายเถรวาท (ไทย, พม่า)

ข. นิกายมหายาน (ไต้หวัน, ญี่ปุ่น, เกาหลี)

ค. นิกายหินยาน

ง. นิกายพื้นเมือง

10. ข้อสรุปสำคัญเกี่ยวกับ "สติปัญญาและการตรัสรู้" ในพระพุทธศาสนาคืออะไร?

- ก. บุรุษเท่านั้นที่มีสิทธิเข้าถึงการตรัสรู้
- ข. สตรีมีสติปัญ्यान้อยกว่าบุรุษตามธรรมชาติ
- ค. สตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันในศักยภาพและสติปัญญาแห่งการตรัสรู้
- ง. การตรัสรู้ขึ้นอยู่กับวรรณะมากกว่าเพศสภาพ

เฉลยแบบทดสอบ ชุดที่ 2

ข้อที่ คำตอบ สรุปเนื้อหาสำคัญ

- 1 ข เป็นจุดหักเหสำคัญที่ต่างจากค่านิยมเดิมของอินเดีย
- 2 ข ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและโอกาสทางการศึกษาทำให้บทบาทสตรีเปลี่ยนไป
- 3 ก มารดาบิดาเป็นพรหม บูรพาจารย์ และอาหุเนยยบุคคลของบุตร
- 4 ข เงินซื้อสิ่งที่ลูกต้องการ (ความรัก/การอบรม) ไม่ได้ จึงมักทำให้เด็กเสียคน
- 5 ค หนึ่งในหน้าที่ 5 ประการคือ จัดงานบ้านให้เรียบร้อยและขยันไม่เกียจคร้าน

- 6 ข การให้เกียรติและมอบความเป็นใหญ่ในงานบ้านเป็นหน้าที่ของสามี
- 7 ค พระพุทธองค์ตระหนักว่าความสงบสุขในบ้านส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสตรี
- 8 ข สงครามระหว่างชาวสิงหลและทมิฬในศรีลังกาทำให้พระภิกษุณีสงฆ์สูญสิ้นไป
- 9 ข นิกายมหายานในไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลี ยังคงมีภิกษุณีสืบสายอยู่
- 10 ค พุทธศาสนาทือว่าทั้งสองเพศเสมอเหมือนกันในทางจิตวิญญาณ

.....

สถานภาพสตรีในสมัยพุทธกาล บทบาทในครอบครัว และหน้าที่ของมารดา)
ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ที่ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ ดังนี้

ข้อสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: สถานภาพสตรีในสมัยโบราณและพุทธกาล

1. สังคมอินเดียในสมัยโบราณเปรียบสตรีมีสถานะเท่ากับสิ่งใด?

- ก. เทพีผู้ประทานพร
- ข. ทรัพย์สินสมบัติหรือสินค้าสำหรับบุรุษ
- ค. ผู้นำทางจิตวิญญาณ
- ง. ผู้รักษาความลับของตระกูล

2. เหตุผลที่สังคมโบราณไม่เน้นให้การศึกษาแก่สตรีคืออะไร?

- ก. สตรีต้องทำงานในไร่นา
- ข. เชื่อว่าสตรีเป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์เท่าบุรุษ
- ค. มีกฎหมายห้ามสตรีอ่านหนังสือ
- ง. สตรีมีหน้าที่ปรนนิบัติเทพเจ้าเพียงอย่างเดียว

3. "กฎแห่งกรรม" ในพุทธศาสนาช่วยยกระดับสตรีอย่างไร?

- ก. ทำให้สตรีต้องพึ่งพิงบุตรชายมากขึ้น

- ข. เน้นว่าความผาสุกของบุคคลขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเอง ไม่ใช่เพศหรือผู้อื่น
 - ค. กำหนดให้สตรีต้องทำบุญมากกว่าบุรุษ
 - ง. เป็นการบังคับให้สตรีต้องบวชเพื่อชดใช้กรรม
4. พุทธศาสนามีทัศนะต่อ "บุตรสาว" อย่างไรที่ต่างจากความเชื่อเดิม?
- ก. เป็นภาระของครอบครัว
 - ข. เป็นเครื่องกั้นขวางการไปสวรรค์ของพ่อแม่
 - ค. เป็นศูนย์รวมแห่งความรักและความหวังไม่ต่างจากบุตรชาย
 - ง. เป็นเพียงผู้สืบทอดทรัพย์สินเมื่อไม่มีบุตรชาย
5. การที่พระพุทธเจ้าอนุญาตให้สตรีบวชเป็น "ภิกษุณี" มีความสำคัญที่สุดในแง่ใด?
- ก. การลดจำนวนสตรีในสังคม
 - ข. การเปิดโอกาสให้สตรีเข้าถึงจุดหมายสูงสุดทางศาสนา (ความหลุดพ้น) ได้ด้วยตนเอง
 - ค. การทำให้สตรีมีรายได้จากการทำบุญ
 - ง. การสร้างกองกำลังสตรีเพื่อเผยแผ่ศาสนา
6. ในสมัยพุทธกาล การแต่งงานในทัศนะพุทธศาสนาเปลี่ยนไปอย่างไร?

- ก. เป็นพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ที่ขาดไม่ได้
 - ข. เป็นเรื่องทางโลก (การบ้านการเมือง) ไม่ใช่เรื่องความศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา
 - ค. สตรีต้องแต่งงานเพื่อจะสามารถประกอบพิธีกรรมได้
 - ง. สามีสมีสิทธิขาดในการฆ่าหรือทำร้ายภรรยาได้
7. คำว่า "บทบาท" (Role) ตามเนื้อหาในเอกสารหมายถึงอะไร?
- ก. ชื่อเสียงและเกียรติยศ
 - ข. พฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำตามสถานภาพ
 - ค. การแสดงละครในพิธีกรรมศาสนา
 - ง. สิทธิพิเศษที่ได้รับจากรัฐบาล
8. "สตรีที่เลื่อมใสในพระศาสนาแต่ครองเรือน" และเป็นเสาหลักสนับสนุนพุทธบริษัทเรียกว่าอะไร?
- ก. ภิกษุณี
 - ข. พราหมณี
 - ค. อุบาสิกา
 - ง. เทพธิดา

9. เหตุใดภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทจึงสูญสิ้นไปจากศรีลังกา?

- ก. สตรีไม่สนใจการบวช
- ข. ภัยสงครามและการเบียดเบียนพระศาสนาจากชนกลุ่มอื่น
- ค. พระพุทธเจ้าทรงสั่งให้ยกเลิก
- ง. เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่ในวัด

10. นิกายใดในปัจจุบันที่ยังมีภิกษุณีสืบสายต่อเนื่องอย่างมั่นคง (เช่น ในไต้หวัน ญี่ปุ่น)?

- ก. เถรวาท
- ข. มหายาน
- ค. หินยาน
- ง. วัชรยาน

ตอนที่ 2: บทบาทสตรีในฐานะมารดาและภรรยา

1. ในเอกสารระบุว่ามารดาที่หวังผลคือบุตร จะมีการกระทำใดเป็นอันดับแรก?

- ก. สะสมทรัพย์สิน
- ข. นอบน้อมเทวดาและไต่ถามถึงฤกษ์ยาม
- ค. หาโรงเรียนที่ดีที่สุด

ง. ฝึกให้บุตรทำงานหนัก

2. คำว่า "สุหทา" ที่ใช้เรียกมารดา หมายถึงสตรีที่มีลักษณะอย่างไร?

ก. สตรีผู้มีความอดทน

ข. สตรีผู้มีใจดี (เกิดความรักในบุตรที่อยู่ในท้อง)

ค. สตรีผู้มีความฉลาดหลักแหลม

ง. สตรีผู้รักษาทรัพย์

3. มารดาได้ชื่อว่าเป็น "ชเนตตี" เพราะเหตุใด?

ก. เพราะเป็นผู้เลี้ยงดูบุตร

ข. เพราะเป็นบุคคลผู้ให้กำเนิดบุตร

ค. เพราะเป็นผู้สั่งสอนวิชาการ

ง. เพราะเป็นผู้ปกป้องบุตรจากอันตราย

4. เมื่อบุตรร้องไห้ มารดาทำหน้าที่เป็น "โตะเสนตี" หมายถึงอะไร?

ก. การดุบุตรให้เงียบ

ข. การกล่อมและปลอบโยนให้บุตรร่าเริงยินดี

ค. การลงโทษเพื่อให้หลานจำ

ง. การปล่อยให้บุตรเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. ในฝ่าย "คดีธรรม" มารดาถูกยกย่องให้เป็นสถานะใดของบุตร?

ก. พรหมของบุตร

ข. บุรพาจารย์ (อาจารย์คนแรก)

ค. อาหุเนยยบุคคล (ผู้ควรแก่การรับของค้ำับ)

ง. ถูกทุกข้อ

6. หน้าที 5 ประการที "ภรรยา" พึงปฏิบัติต่อสามี ข้อใดคือหนึ่งในนั้น?

ก. ต้องเป็นผู้นำในการหาเงิน

ข. จัดงานบ้านให้เรียบร้อย และรักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้

ค. ต้องยอมให้สามีมีภรรยาน้อยได้

ง. ไม่ต้องดูแลญาติของฝ่ายสามี

7. หน้าทีของ "สามี" ทีพึงปฏิบัติต่อภรรยาตามหลักพุทธศาสนา คือข้อใด?

ก. มอบอำนาจสิทธิขาดในบ้านและหาเครื่องประดับให้ตามโอกาส

ข. ดุด่าเพื่อเป็นการสั่งสอน

ค. ไม่ต้องให้เกียรติในที่สาธารณะ

ง. ให้ทำงานหนักเพื่อพิสูจน์ความขยัน

8. พระพุทธศาสนาเชื่อว่าความสงบสุขในครอบครัวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับใคร?

ก. สามี

ข. ภรรยา (สตรี)

ค. บุตรชาย

ง. ผู้นำชุมชน

9. สตรีในปัจจุบันต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยใดเป็นหลัก?

ก. ความต้องการมีอำนาจเหนือชาย

ข. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและการมีโอกาสด้านการศึกษาสูงขึ้น

ค. กฎหมายบังคับ

ง. การลดภาระงานบ้าน

10. หัวใจสำคัญของการที่พุทธศาสนายอมรับสตรีคือเรื่องใด?

- ก. สตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันในศักยภาพแห่งการตรัสรู้ธรรม
- ข. สตรีมีความสามารถในการบริหารมากกว่าบุรุษ
- ค. สตรีควรได้รับค่าจ้างแรงงานเท่ากับบุรุษ
- ง. สตรีต้องเป็นผู้นำในทุกกิจกรรมทางศาสนา

เฉลยคำตอบ (Answer Key)

ข้อ ตอบ ข้อ ตอบ ข้อ ตอบ ข้อ ตอบ

1 ข 6 ข 11 ข 16 ข

2 ข 7 ข 12 ข 17 ก

3 ข 8 ค 13 ข 18 ข

4 ค 9 ข 14 ข 19 ข

5 ข 10 ข

เฉลยข้อสอบ ชุดที่ 2 (ข้อ 11-20) ข้อที่คำตอบคำอธิบาย/เหตุผลประกอบจาก
เนื้อหา

11 ข ในเอกสารระบุว่า "มารดาเมื่อหวังผลคือบุตรจนอบน้อมเทวดา และได้
ถามถึงฤกษ์ ฤกษ์ และปีทั้งหลาย" เพื่อให้บุตรเกิดมามีอายุยืน

12 ข สุหทา หมายถึง "หญิงผู้มีใจดี" เพราะเมื่อเริ่มตั้งครรภ์ มารดาจะเกิด
ความรักความผูกพันในบุตรที่อยู่ในท้องทันที

13 ข ชเนตตี แปลว่า "หญิงผู้ยังบุคคลให้เกิด" เป็นชื่อเรียกมารดาในฐานะผู้ให้กำเนิดชีวิต

14 ข โตเสนตี หมายถึง "หญิงผู้ยังบุตรให้รุ่งเรืองยินดี" คือบทบาทในการปลอบโยน ร้องเพลงกล่อม หรืออุ้มกอดเมื่อบุตรร้องไห้

15 ง ในทางคดีธรรม มารดาบิดาเป็นทั้ง พรหม (ผู้มีเมตตา), บุรพาจารย์ (ครูคนแรก), และ อาหุเนยยบุคคล (ผู้ควรแก่การกราบไหว้)

16 ข ตามหลักทิส 6 (ทิสเบื้องหลัง) ภรรยาต้องจัดการงานบ้านให้เรียบร้อย สงเคราะห์ญาติทั้งสองฝ่าย และรักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้

17 ก สามีพึงบำรุงภรรยาด้วยการยกย่องให้เกียรติ มอบความเป็นใหญ่ในบ้าน ไม่นอกใจ และหาเครื่องประดับมาให้ตามโอกาส

18 ข พุทธศาสนาตระหนักรว่า "ความสงบสุขและความสามัคคีภายในครอบครัว ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสตรี (ภรรยา)"

19 ข ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปประกอบกับการที่สตรีมีการศึกษาสูงขึ้น ทำให้บทบาทจากแม่บ้านเปลี่ยนมาเป็นแรงงานนอกบ้าน

20 ก หัวใจสำคัญคือการยอมรับว่า "สตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันในศักยภาพและสติปัญญาแห่งการตรัสรู้ธรรม" (ทางจิตวิญญาณ)

.....

สถานภาพสตรีในอินเดียโบราณ การยกระดับโดยพระพุทธศาสนา บทบาทมารดาในคติโลก/คติธรรม และหน้าที่ภรรยาตามหลักทศ 6

วิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดสมบูรณ์)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1: สถานภาพสตรีในสังคมอินเดียและการเปลี่ยนแปลงโดยพุทธศาสนา

1. สังคมอินเดียสมัยโบราณเปรียบสตรีเป็นเสมือนสิ่งใด?
 - ก. ผู้นำทางจิตวิญญาณ
 - ข. ทรัพย์สินสมบัติหรือสินค้าสำหรับบุรุษ
 - ค. เทพีผู้ประทานพรแก่ตระกูล
 - ง. ผู้รักษาความลับของรัฐ
2. เพราะเหตุใดสังคมโบราณจึง "ไม่ให้การศึกษาศ" แก่สตรี?
 - ก. เพราะสตรีต้องทำงานในไร่นาเพียงอย่างเดียว
 - ข. เพราะเชื่อว่าสตรีเป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์เท่าบุรุษ
 - ค. เพราะมีกฎหมายสั่งประหารสตรีที่อ่านหนังสือ
 - ง. เพราะสตรีมีหน้าที่ปรนนิบัติเทพเจ้าในวัดเท่านั้น
3. หลักธรรมใดในพุทธศาสนาที่ทำให้ความผาสุกของบุคคลไม่ขึ้นอยู่กับเพศ?
 - ก. เรื่องไตรลักษณ์
 - ข. เรื่องกฎแห่งกรรม (บุคคลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน)

- ค. เรื่องอริยสัจ 4
 - ง. เรื่องพรหมวิหาร 4
4. พุทธศาสนามีทัศนะต่อ "การเกิดของบุตรสาว" อย่างไร
- ก. เป็นความโชคร้ายของครอบครัว
 - ข. เป็นศูนย์รวมแห่งความรักและความหวังไม่ต่างจากบุตรชาย
 - ค. เป็นภาระที่ต้องรีบกำจัดออกไป
 - ง. เป็นเครื่องกั้นขวางการไปสวรรค์ของบิดามารดา
5. การแต่งงานในทัศนะของพระพุทธศาสนาตามเอกสารระบุว่ามีความหมายเปลี่ยนไปอย่างไร?
- ก. เป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์และขาดไม่ได้
 - ข. กลายเป็นเรื่องทางโลก (การบ้านการเมือง) ไม่ใช่เรื่องความศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา
 - ค. เป็นข้อบังคับเพื่อให้สตรีมีสิทธิทำบุญ
 - ง. เป็นการมอบชีวิตให้สามีเป็นเจ้าของโดยเด็ดขาด
6. จุดเด่นที่สุดของพุทธศาสนาในการยอมรับสิทธิสตรีในระดับวิญญูณาคืออะไร?
- ก. การให้สตรีมีสิทธิเลือกคู่ครองเอง
 - ข. การยอมรับว่าสตรีมีศักยภาพที่จะบรรลุธรรมได้เท่าเทียมกับชาย
 - ค. การอนุญาตให้สตรีถือทรัพย์สินได้
 - ง. การให้สตรีเป็นผู้นำในการสงเคราะห์
7. สตรีกลุ่มใดในพุทธบริษัทที่ทำหน้าที่เป็น "ฝ่ายสนับสนุน" คณะสงฆ์

- ก. ภิกษุณี
 - ข. อุบาสิกา
 - ค. พราหมณี
 - ง. เทพธิดา
8. "บทบาท" (Role) ตามนิยามในเอกสารหมายถึงอะไร?
- ก. ชื่อเสียงและเกียรติยศที่ได้รับ
 - ข. พฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำตามสถานภาพ
 - ค. การแสดงออกตามความพอใจส่วนตัว
 - ง. สิทธิพิเศษที่ได้รับจากกฎหมาย
9. สตรีในสมัยพุทธกาลที่มีความเลิศทางปัญญาและได้รับการยกย่องเสมอภาคกับภิกษุคือใคร?
- ก. พระนางพิมพา
 - ข. ภิกษุณี (ในฐานะผู้สืบศาสนา)
 - ค. นางสิริมหามายา
 - ง. นางวิสาขา
10. เหตุการณ์ใดในศรีลังกาที่ทำให้ภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทสูญสิ้นไป?
- ก. พระพุทธเจ้าทรงสั่งให้เลิกบวชสตรี
 - ข. สงครามแย่งชิงอำนาจระหว่างชนเผ่าสิงหลและทมิฬและการเบียดเบียนสงฆ์
 - ค. สตรีไม่เลื่อมใสในพระธรรมอีกต่อไป

- ง. เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่ในหมู่ภิกษุณีส่วนที่ 2: บทบาทสตรีในฐานะ มารดาและภรรยา
11. มารดาถูกเรียกว่า "สุหทา" (หญิงผู้มีใจดี) เมื่อเข้าสู่ช่วงเวลาใด?
- ก. เมื่อบุตรเริ่มเดินได้
 - ข. เมื่อเริ่มตั้งครรภ์ (เกิดความรักในบุตรที่อยู่ในท้อง)
 - ค. เมื่อบุตรแต่งงาน
 - ง. เมื่อบุตรบวชเป็นพระ
12. คำว่า "ชเนตตี" ที่ใช้เรียกมารดา มีความหมายตรงกับข้อใด?
- ก. ผู้ปกป้องคุ้มครอง
 - ข. ผู้ให้กำเนิดบุตร
 - ค. ผู้สั่งสอนวิชาการ
 - ง. ผู้หาทรัพย์เลี้ยงดู
13. มารดาทำหน้าที่เป็น "โตเสนตี" ในสถานการณ์ใด?
- ก. เมื่อบุตรทำความผิด
 - ข. เมื่อบุตรร้องไห้ (โดยการปลอบโยนหรือกอดให้รำเริง)
 - ค. เมื่อบุตรเรียนจบ
 - ง. เมื่อบุตรออกไปทำงานนอกบ้าน
14. ใน "ฝ่ายคติธรรม" มารดาบิดาถูกเปรียบเป็นสิ่งใดของบุตร?
- ก. พรหมของบุตร
 - ข. บุรพาจารย์ (ครูคนแรก)
 - ค. อาหุเนยยบุคคล (ผู้ควรแก่การกราบไหว้)

- ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
15. ลักษณะ "มารดาสมบุรณ์แบบ" ที่ชาวโลกยกย่องประกอบด้วยคุณสมบัตืกี่ประการ?
- ก. 3 ประการ
- ข. 5 ประการ
- ค. 7 ประการ
- ง. 9 ประการ
16. หน้าทีของ "ภรรยา" ที่พึงปฏิบัติต่อสามีตามหลักทศ 6 (ทศเบื้องหลัง) คือข้อใด?
- ก. ต้องเป็นผู้นำในการตัดสินใจทุกเรื่อง
- ข. จัดงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้
- ค. ต้องอนุญาตให้สามีมีภรรยาหลายคนได้
- ง. ไม่ต้องดูแลญาติของฝ่ายสามี
17. หน้าทีของ "สามี" ที่พึงปฏิบัติต่อภรรยาตามหลักพุทธศาสนา คือข้อใด?
- ก. ยกย่องให้เกียรติและมอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน
- ข. ดุด่าว่ากล่าวเพื่อให้ยำเกรง
- ค. ให้ทำงานหนักเพื่อพิสูจน์ความขยัน
- ง. ไม่ต้องให้เกียรติภรรยาในที่สาธารณะ

18. พระนางพิมพา (ยโสธรา) แสดงบทบาทภรรยาที่ดีอย่างไรเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช?
- ก. แต่งกายด้วยเครื่องประดับงดงามเพื่อลืมน้ำใจ
 - ข. ปฏิบัติตนตามสามี (เช่น ทรงห่มผ้าฟอกฟาดและบรรทมบนพื้นไม้)
 - ค. เสด็จกลับไปอยู่วังเดิมของบิดา
 - ง. ทรงอภิเษกสมรสใหม่ทันที
19. สตรีในปัจจุบันต้องออกทำงานนอกบ้านมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยสำคัญในข้อใด?
- ก. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจและการได้รับโอกาสศึกษาในระดับสูง
 - ข. กฎหมายบังคับให้สตรีทุกคนต้องทำงาน
 - ค. การลดลงของประชากรบุรุษ
 - ง. ความเบื่อหน่ายในการทำหน้าที่แม่บ้าน
20. พุทธศาสนายกย่องว่าความสงบสุขในครอบครัว "ส่วนใหญ่" ขึ้นอยู่กับใคร?
- ก. สามี
 - ข. สตรี (ภรรยา/มารดา)
 - ค. ผู้นำชุมชน
 - ง. บุตรชายคนโต

เฉลยคำตอบ (Answer Key)

ข้อต่อข้อต่อข้อต่อข้อต่อ

1ข 6ข 11 ข 16ข 2ข 7ข 12ข 17ก 3ข 8ข 13ข 18ข 4ค
9ข 14ง 19ก 5ข 10ข

เฉลยข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

(ข้อ 11-20) ข้อที่คำตอบคำอธิบาย/เหตุผลประกอบจากเนื้อหา

11 ข ในเอกสารระบุว่า มารดาได้ชื่อว่าเป็น "สุหทา" (หญิงผู้มีใจดี) ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ เพราะเกิดความรักความผูกพันในตัวบุตรที่อยู่ในท้องทันที

12 ข "ชเนตตี" มีความหมายตรงตัวว่า หญิงผู้ยังบุคคลให้เกิด หรือผู้ให้กำเนิดบุตรนั่นเอง

13 ข "โตเสนตี" หมายถึง หญิงผู้ยังบุตรให้ร่าเริงยินดี เช่น เมื่อบุตรร้องไห้ มารดาก็จะปลอบโยน กล่อม หรืออุ้มกอดเพื่อให้บุตรสบายใจ

14 ง ในทางคติธรรม มารดาบิดาเป็นทั้ง พรหม (มีเมตตากรุณา), บุรพาจารย์ (ครูคนแรกที่สอนเดินสอนพูด) และ อาหุเนยยบุคคล (ผู้ควรแก่ของค่านับและการกราบไหว้)

15 ก มารดาที่โลกยกย่องว่าสมบูรณ์แบบประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1. สุหทา (ใจดี) 2. ชเนตตี (ให้กำเนิด) 3. โตเสนตี (ปลอบโยน)

16 ข ตามหลักทศ 6 ภรรยาพึงสงเคราะห์สามีโดย: จัดงานบ้านให้เรียบร้อย, สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี, ไม่นอกใจ, รักษาทรัพย์ที่หามาได้ และขยันทำงาน

17 ก สามีพึงบำรุงภรรยาโดย: ยกย่องให้เกียรติ, ไม่ดูหมิ่น, ไม่นอกใจ, มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน และหาเครื่องประดับมาให้ตามโอกาส

18 ข เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะผนวช พระนางพิมพาทรงแสดงความจงรักภักดี โดยการ "ปฏิบัติตนตามสามี" เช่น ทรงห่มผ้าฟอกฟาด บรรทมบนพื้นไม้ และเสวยพระกระยาหารเพียงมือเดียว

19 ก ปัจจัยหลักในยุคปัจจุบันคือ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ที่ต้องช่วยกันหาเลี้ยงครอบครัว และการที่สตรีมี โอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น ทำให้บทบาทเปลี่ยนไป

20 ข พระพุทธศาสนาเน้นย้ำว่า ความสงบสุขและความสามัคคีภายในครอบครัวนั้น "ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสตรี" ในฐานะแม่และภรรยาที่เป็น ศูนย์กลางของบ้าน

.....

เรื่อง "บทบาทมารดาในทางพุทธศาสนา" และ "ทิศ 6 (หน้าที่สามิ-ภรรยา)"
ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ พร้อมเฉลยที่สอดคล้องกับเนื้อหา ดังนี้

ข้อสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 4)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พุทธศาสนามองว่า "สถานภาพ" ของบุคคลในครอบครัวควรกำหนดด้วย
สิ่งใด?

ก. ลำดับอายุ

ข. เพศกำเนิด

ค. บทบาทและหน้าที่ตามหลักธรรม

ง. จำนวนทรัพย์สินที่มี

2. มารดาในฐานะ "ชเนตตี" มีบทบาทสำคัญที่สุดในข้อใด?

ก. การอบรมสั่งสอน

ข. การให้กำเนิดบุตร

ค. การหาเลี้ยงครอบครัว

ง. การเป็นแบบอย่างทางจริยธรรม

3. คำว่า "สุหทา" ที่ใช้เรียกมารดา สื่อถึงคุณธรรมข้อใดชัดเจนที่สุด?

ก. ความซื่อสัตย์

ข. ความมีใจดีและความรักต่อบุตรที่อยู่ในครรภ์

ค. ความเฉลียวฉลาด

ง. ความอดทนต่อความลำบาก

4. เมื่อบุตรร้องไห้ มารดาทำหน้าที่เป็น "โตเสนตี" หมายถึงการกระทำในข้อใด?

ก. การดูเพื่อให้หยุดร้อง

ข. การก่อกมและปลอบประโลมให้บุตรรำเริงยินดี

ค. การเพิกเฉยเพื่อให้บุตรเข้มแข็ง

ง. การตามใจบุตรในทุกเรื่อง

5. คุณลักษณะ "มารดาสมบูรณ์แบบ" ตามคติโลกประกอบด้วยอะไรบ้าง?

ก. สุหทา, ชเนตตี, โตเสนตี

ข. พรหม, บุรพาจารย์, อาหุเนยยบุคคล

ค. ศील, สมาธิ, ปัญญา

ง. เมตตา, กรุณา, มุทิตา

6. ในทาง "คติธรรม" การที่มารดาบิดาสอนให้บุตรเดินและพูดเป็นคนแรก ทำให้ท่านได้รับยกย่องเป็นสิ่งใด?

- ก. พรหมของบุตร
- ข. บุรพาจารย์ (ครูคนแรก)
- ค. อาหุเนยยบุคคล
- ง. เทพเจ้าประจำบ้าน

7. สถานะ "อาหุเนยยบุคคล" ของมารดาบิดา หมายถึงข้อใด?

- ก. ผู้ที่บุตรต้องเกรงกลัว
- ข. ผู้ควรแก่การรับของค้ำับและการกราบไหว้จากบุตร
- ค. ผู้ที่เป็นใหญ่ที่สุดในบ้าน
- ง. ผู้ที่ตัดสินใจอนาคตของบุตร

8. ตามหลักพุทธศาสนา "ความรักของมารดา" มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณธรรมของใครมากที่สุด?

- ก. พระมหากษัตริย์
- ข. พระพรหม (พรหมวิหาร 4)
- ค. พระภิกษุ
- ง. เพื่อนสนิท

9. หน้าที่ของ "สามี" ที่พึงปฏิบัติต่อภรรยาตามหลักทศ 6 ข้อใดคือทำให้เกียรติอย่างสูง?

ก. การให้ทำงานนอกบ้าน

ข. การมอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน (อิศสริยโวสุสคฺเคน)

ค. การไม่ดูต่ำต่อหน้าผู้อื่น

ง. การพาไปท่องเที่ยว

10. ข้อใดคือหน้าที่ของสามีที่ช่วยเสริมสร้าง "ความมั่นใจและสถานภาพ" ให้แก่ภรรยา?

ก. การให้ทรัพย์สินเงินทอง

ข. การหาเครื่องประดับมาให้ตามโอกาส (อลังการานุปปทาเนน)

ค. การพาไปแนะนำให้รู้จักเพื่อนฝูง

ง. การช่วยทำงานบ้าน

11. หน้าที่ของ "ภรรยา" ต่อสามีในข้อ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" สื่อถึงอะไร?

ก. การเป็นคนใช้ในบ้าน

ข. การบริหารจัดการภายในครอบครัวให้มีความสุขสงบ

ค. การประหยัดค่าใช้จ่าย

ง. การทำอาหารให้อร่อย

12. การที่ภรรยา "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตยจ อนุรกขติ) มีความสำคัญอย่างไร?

- ก. เพื่อให้ภรรยามีอำนาจเหนือสามี
- ข. เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ค. เพื่อสะสมไว้ใช้ส่วนตัว
- ง. เพื่อป้องกันสามีนำไปใช้ในทางที่ผิด

13. คำว่า "อเนฆมุคา" ในเนื้อหา สื่อถึงความเข้าใจผิดในอดีตเกี่ยวกับสตรีในเรื่องใด?

- ก. สตรีไม่มีสติปัญญา (เป็นคนโง่บ้า)
- ข. สตรีมีความโกรธง่าย
- ค. สตรีไม่ชอบทำงาน
- ง. สตรีไม่มีความอดทน

14. พระพุทธศาสนายอมรับว่าสตรีและบุรุษ "เสมอเหมือนกัน" ในด้านใดมากที่สุด?

- ก. พละกำลังทางกาย
- ข. ศักยภาพในการบรรลุธรรมและการเข้าถึงปัญญา
- ค. สิทธิในการปกครองประเทศ
- ง. หน้าที่ในการทำสงคราม

15. ในสมัยพุทธกาล การที่สตรีสามารถบวชเป็น "ภิกษุณี" ได้ ส่งผลต่อสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สตรีไม่ต้องแต่งงาน

ข. ยกระดับให้สตรีเป็นหนึ่งในสี่พุทธบริษัทและมีสิทธิทางศาสนาเท่าเทียม

ค. ทำให้สตรีมีรายได้เลี้ยงชีพ

ง. ลดภาระของครอบครัวในการเลี้ยงดู

16. ปัจจัยใดในปัจจุบันที่ทำให้สตรีไทยมีบทบาท "ผู้นำ" มากขึ้นในสังคม?

ก. การได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม

ข. กฎหมายบังคับให้สตรีเป็นผู้นำ

ค. การที่บุรุษไม่อยากทำงานบริหาร

ง. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

17. พระนางพิมพายโสธรา เป็นแบบอย่างของภรรยาในด้านใด?

ก. ความฉลาดหลักแหลมในการทำธุรกิจ

ข. ความจงรักภักดีและการปฏิบัติตามสามี (ในทางธรรม)

ค. ความกล้าหาญในการออกรบ

ง. การเป็นผู้นำทางการเมือง

18. เนื้อหาระบุว่าความเสื่อมเสียของบุตร มักเกิดจากสาเหตุใดในครอบครัวปัจจุบัน?

ก. การขาดเงินทอง

ข. การที่พ่อแม่ให้แต่เงินแต่ขาดการอบรมดูแลใกล้ชิด

ค. การส่งบุตรไปเรียนต่างประเทศ

ง. การที่บุตรมีเพื่อนน้อย

19. "ทิศเบื้องหลัง" ในหลักทศ 6 หมายถึงบุคคลกลุ่มใด?

ก. ครูอาจารย์

ข. บุตรภรรยา

ค. มิตรสหาย

ง. พ่อแม่

20. หัวใจสำคัญของการครองเรือนตามพุทธศาสนาเพื่อให้ครอบครัวเป็นสุขคืออะไร?

ก. การที่สามีมีอำนาจเด็ดขาด

ข. การทำหน้าที่ของตนเองตามสถานภาพให้สมบูรณ์และเกื้อกูลกัน

ค. การมีบุตรชายเพื่อสืบสกุล

ง. การสะสมทรัพย์ให้มากที่สุด

เฉลย

1ค 6ข 11ข 16ก 2ข 7ข 12ข 17ข 3ข 8ข 13ก 18ข 4ข 9ข 14ข 19ข 5ก
10ข 15ข 20ข

11 ข การ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัวิทิตกมนตา) หมายถึง การบริหารจัดการดูแลความเรียบร้อยภายในที่อยู่อาศัย เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข

12 ข การ "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" เป็นการสร้างความมั่นคงและหลักประกันทางการเงินให้แก่ครอบครัว ไม่ให้รั่วไหลไปในทางที่ไม่ควร

13 ก ในอดีตมีทัศนะเชิงลบว่าสตรีเป็น "อนเนพมุคา" (คนไร้บ้าน/ไม่มีสติปัญญา) แต่พุทธศาสนาได้เข้ามาแก้ความเข้าใจผิดนี้โดยยืนยันว่าสตรีมีสติปัญญาเท่าเทียมชาย

14 ข หัวใจสำคัญของพุทธศาสนาคือการยอมรับว่าสตรีและบุรุษมี "ศักยภาพในการบรรลุธรรม" (ตรัสรู้) และเข้าถึงปัญญาบริสุทธิ์ได้เสมอเหมือนกัน

15 ข การอนุญาตให้มี "ภิกษุณี" ทำให้สตรีเข้าเป็นหนึ่งในพุทธบริษัท 4 (ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา) อย่างเป็นทางการและมีสิทธิทางศาสนาสมบูรณ์

16 ก การศึกษา เป็นปัจจัยหลักที่เปลี่ยนสถานภาพสตรีจากแม่บ้านเพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้นำในระดับองค์กรและสังคมในปัจจุบัน

17 ข พระนางพิมพายโสธรา ทรงเป็นยอดภรรยาที่จงรักภักดี เมื่อพระ
สีหัตถ์ตระทรงผนวช พระนางก็ทรงประพฤติวัตรปฏิบัติธรรมตามสามีอย่าง
เคร่งครัด

18 ข เนื้อหาชี้ให้เห็นว่าพ่อแม่ยุคใหม่มักมีเวลาให้ลูกน้อย ให้แต่เงินแต่
ขาดการอบรม ทำให้บุตรขาดที่พึ่งทางใจและอาจเสียคนได้ง่าย

19 ข ตามหลักทศ 6 "ทศเบื้องหลัง" (ปัจฉิมทศ) หมายถึง บุตรและ
ภรรยา ซึ่งเป็นบุคคลที่คอยสนับสนุนและอยู่เคียงข้างเรา

20 ข ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวเกิดจากการที่ทุกคน "รู้หน้าที่"
ของตนเองตามหลักธรรมและปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและเกื้อกูล

.....

บทบาทของ "มารดา" ในทัศนะของพุทธศาสนา ทั้งในเชิงรูปธรรม (คติโลก) และเชิงนามธรรม/คุณธรรม (คติธรรม) ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ พร้อมเฉลยที่เน้นประเด็นสำคัญเหล่านี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (เน้นบทบาทมารดา)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1: ลักษณะของมารดาสมบูรณ์แบบ (คติโลก)

1. มารดาที่ได้รับยกย่องว่าสมบูรณ์แบบตามเนื้อหาในเอกสาร ต้องประกอบด้วยลักษณะกี่ประการ?

ก. 2 ประการ

ข. 3 ประการ

ค. 4 ประการ

ง. 5 ประการ

2. คำเรียกมารดาว่า "สุหทา" มีความหมายตรงกับข้อใด?

ก. หญิงผู้ให้กำเนิด

ข. หญิงผู้มีใจดี (มีความรักต่อบุตรตั้งแต่ในครรภ์)

ค. หญิงผู้สั่งสอนวิชาการ

ง. หญิงผู้ปกครองบ้านเรือน

3. มารดาจะเริ่มบทบาท "สุหทา" เด่นชัดที่สุดในช่วงเวลาใด?

ก. เมื่อบุตรเข้าโรงเรียน

ข. เมื่อเริ่มตั้งครรภ์และคอยระมัดระวังการกินการอยู่เพื่อลูก

ค. เมื่อบุตรออกเรือนแต่งงาน

ง. เมื่อบุตรได้รับตำแหน่งหน้าที่การงานดี

4. "ชเนตตี" เป็นคำเรียกมารดาในสถานะใด?

ก. ผู้ปลอมโยนยามทุกข์

ข. ผู้ยังบุคคลให้เกิด (ผู้ให้กำเนิดชีวิต)

ค. ผู้เป็นครูคนแรก

ง. ผู้รักษาทรัพย์สิน

5. เมื่อบุตรร้องไห้ มารดาจะทำหน้าที่เป็น "โตะเสนตี" ซึ่งหมายถึงการกระทำในข้อใด?

ก. การดุด่าให้หยุดร้อง

ข. การทำโทษเมื่อบุตรดื้อ

ค. การปลอมโยน ร้องเพลงกล่อม หรือทำให้บุตรว่าเรงยินดี

ง. การเพิกเฉยเพื่อให้บุตรช่วยเหลือตนเอง

6. เหตุใดมารดาจึงต้องทำหน้าที่ "โตแสนดี"?

ก. เพื่อให้บุตรเกรงกลัว

ข. เพื่อสร้างความผูกพันและบรรเทาความทุกข์ทางกาย/ใจของบุตร

ค. เพื่อให้บุตรเชื่อฟังทุกอย่าง

ง. เพื่ออวดเพื่อนบ้านว่าลูกเลี้ยงง่าย

7. ในทางคติโลก บทบาทใดของมารดาที่ถือเป็น "การเสียสละทางกาย" มากที่สุด?

ก. สุขทา

ข. ชเนตตี

ค. โตแสนดี

ง. ถูกทุกข้อ

8. ส่วนที่ 2: สถานะทางจริยธรรมของมารดา (คติธรรม)

มารดาบิดาได้รับยกย่องว่าเป็น "พรหมของบุตร" เพราะเหตุใด?

ก. เพราะมีอำนาจเหนือชีวิตบุตร

ข. เพราะมีพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) ต่อบุตร

ค. เพราะเป็นผู้สร้างโลกให้บุตร

ง. เพราะบุตรต้องกราบไหว้เหมือนเทวดา

9. ข้อใดคือบทบาทของมารดาในฐานะ "บูรพาจารย์"?

- ก. การส่งบุตรไปเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- ข. การเป็นครูคนแรกที่สอนให้บุตรเดิน พูด และรู้จักกิจกรรมารยาท
- ค. การจ้างครูพิเศษมาสอนที่บ้าน
- ง. การบังคับให้บุตรอ่านหนังสือวันละหลายชั่วโมง

10. คำว่า "อาหุเนยยบุคคล" ที่ใช้เรียกมารดาบิดา สื่อถึงเรื่องใด?

- ก. เป็นผู้ที่บุตรควรให้ความเคารพและมอบของค่านับ (เลี้ยงดูตอบแทน)
- ข. เป็นผู้ที่มีความรู้สูงที่สุดในครอบครัว
- ค. เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตัดสินใจแทนบุตรทุกเรื่อง
- ง. เป็นผู้ที่คอยจัดการมรดกให้บุตร

11. ความรักของมารดาต่อบุตรในทางพุทธศาสนา ถูกเปรียบเทียบกับบริสุทธิ์เหมือนสิ่งใด?

- ก. ความรักของเพื่อน
- ข. ความรักของครูที่มีต่อศิษย์
- ค. ความรักที่ปราศจากเงื่อนไขและมีความปรารถนาดีอย่างยิ่งยวด
- ง. ความรักของพ่อค้าต่อสินค้า

12. พุทธศาสนามองว่า "สตรี" (มารดา) มีอิทธิพลต่อครอบครัวอย่างไร?

- ก. เป็นเพียงผู้อาศัยในบ้านสามี
- ข. เป็นศูนย์กลางที่สร้างความรัก ความอบอุ่น และความสงบสุขในบ้าน
- ค. เป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะเรื่องอาหาร
- ง. เป็นผู้มีหน้าที่หาสมาชิกใหม่ให้ตระกูลเท่านั้น

ส่วนที่ 3: บทบาทสตรีในครอบครัวและสังคมปัจจุบัน

13. ตามเนื้อหา "ความเสื่อมของเยาวชน" ในปัจจุบัน มักมีสาเหตุมาจากข้อใด?

- ก. พ่อแม่ยากจนเกินไป
- ข. พ่อแม่ให้แต่เงินแต่ขาดความใกล้ชิดและการอบรมสั่งสอน
- ค. เยาวชนมีความฉลาดมากเกินไป
- ง. โรงเรียนไม่มีครูสอนศีลธรรม

14. บทบาทของ "ภรรยา" ต่อสามีตามหลักทศ 6 ข้อใดช่วยรักษาความมั่นคงของบ้าน?

ก. การแต่งตัวสวยงามเสมอ

ข. การจัดการงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์ที่หาสมมาได้

ค. การตามใจสามีในเรื่องอบายมุข

ง. การไม่ยุ่งเกี่ยวกับญาติพี่น้องของสามี

15. การที่สามีมอบ "ความเป็นใหญ่ในงานบ้าน" ให้ภรรยา สื่อถึงสิ่งใด?

ก. การปล้ำภาระงานหนักให้ภรรยา

ข. การให้เกียรติและยอมรับในความสามารถด้านการบริหารจัดการของสตรี

ค. การที่สามีไม่ต้องทำอะไรเลยในบ้าน

ง. การจำกัดพื้นที่ให้สตรีอยู่แต่ในครัว

16. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สตรีไทยมีสถานภาพเปลี่ยนไปจากอดีตคือข้อใด?

- ก. การได้รับโอกาสทางการศึกษาและสิทธิทางกฎหมายที่เท่าเทียม
- ข. การที่บุรุษมีจำนวนน้อยลง
- ค. การเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอื่น
- ง. การทำงานหนักขึ้นในไร่นา

17. พุทธศาสนายืนยันว่าสตรี "ไม่ใช่" สิ่งใดตามความเชื่อเดิม?

- ก. ทรัพย์สินสมบัติของบุรุษ
- ข. มนุษย์ที่ไร้สติปัญญา (อนเนพมูคา)
- ค. เครื่องมือสำหรับสืบพันธุ์เท่านั้น
- ง. ถูกทุกข้อ

18. "ทิศเบื้องหลัง" ในทางธรรมหมายถึงใคร และเราควรปฏิบัติต่อเขาอย่างไร?

- ก. ครูอาจารย์ - ควรเชื่อฟัง
- ข. บุตรภรรยา - ควรบำรุงด้วยความเกื้อกูลและให้เกียรติ
- ค. มิตรสหาย - ควรซื่อสัตย์
- ง. พ่อแม่ - ควรปรนนิบัติ

19. สตรีคนสำคัญในพุทธประวัติที่แสดงให้เห็นถึงความ "เป็นยอดภรรยา" คือใคร?

ก. นางสุชาดา

ข. พระนางพิมพายโสธรา

ค. นางวิสาขา

ง. นางมาคันทิยา

20. เป้าหมายสูงสุดที่พุทธศาสนาเปิดกว้างให้สตรีเข้าถึงได้คืออะไร?

ก. การเป็นหัวหน้าครอบครัว

ข. การมีทรัพย์สินมหาศาล

ค. การบรรลุธรรมและหลุดพ้นจากทุกข์ (นิพพาน)

ง. การได้รับการยกย่องจากสังคม

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ข 11 ค 16 ก

2 ข 7 ข 12 ข 17 ง

3 ข 8 ข 13 ข 18 ข

4 ข 9 ข 14 ข 19 ข

5 ค 10 ก 15 ข 20 ค

.....

"หน้าที่ของมารดา" ทั้งในแง่ของพฤติกรรมทางโลกและคุณธรรมทางธรรม รวมถึงผลกระทบต่อสังคม ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้ดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 6)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: บทบาทมารดาในคติโลก (พฤติกรรมและหน้าที่)

1. ลักษณะ "มารดาสมบูรณ์แบบ" ตามคติโลกมีกี่ประการ?

ก. 2 ประการ

ข. 3 ประการ

ค. 4 ประการ

ง. 5 ประการ

2. เมื่อมารดาเริ่มตั้งครรภ์และเกิดความรักความผูกพันในบุตรทันที เรียกว่า บทบาทใด?

ก. ชเนตตี

ข. โตเสนตี

ค. สุหทา

ง. บุรพาจารย์

3. คำว่า "สุหทา" มีความหมายตามตัวอักษรว่าอย่างไร?

ก. ผู้ให้กำเนิด

ข. ผู้มีใจดี

ค. ผู้สั่งสอน

ง. ผู้เลี้ยงดู

4. มารดาในฐานะ "ชเนตตี" สื่อถึงบทบาทใดชัดเจนที่สุด?

ก. การปกป้องเมื่อบุตรร้องไห้

ข. การเป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตบุตร

ค. การระมัดระวังเรื่องอาหารการกินเพื่อลูก

ง. การสอนให้ลูกพูดและเดิน

5. บทบาท "โตะเสนตี" ของมารดา มักปรากฏชัดเจนในสถานการณ์ใด?

ก. เมื่อบุตรทำความผิด

ข. เมื่อบุตรร้องไห้ (โดยการปกป้องหรือก่อบำรุงให้รำเริง)

ค. เมื่อบุตรเริ่มเข้าโรงเรียน

ง. เมื่อบุตรมีครอบครัว

6. ทำไมมารดาจึงต้องทำหน้าที่เป็น "โตะเสนตี"?

ก. เพื่อให้บุตรเป็นคนร่าเริงและมีความมั่นคงทางอารมณ์

ข. เพื่อให้บุตรเกรงกลัวในอำนาจ

ค. เพื่อประหยัดเวลาในการเลี้ยงดู

ง. เพื่อฝึกให้บุตรมีความอดทน

7. ความรักของมารดาที่มีต่อบุตรในครรภ์ส่งผลต่อพฤติกรรมอย่างไร?

ก. ทำให้มารดากินอาหารตามใจชอบมากขึ้น

ข. ทำให้มารดาระมัดระวังการกินและการอยู่เพื่อให้บุตรในครรภ์ปลอดภัย

ค. ทำให้มารดาเบื่อหน่ายการทำงาน

ง. ทำให้มารดาต้องการมีบุตรเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2: บทบาทมารดาในศีลธรรม (คุณธรรมและสถานะ)

8. "พรหมของบุตร" เป็นสถานะที่มอบให้บิดามารดาเพราะคุณธรรมข้อใด?

ก. ความยุติธรรม

ข. พรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา)

ค. ความเฉลียวฉลาด

ง. ความซื่อสัตย์

9. ทำไมมารดาบิดาจึงได้ชื่อว่าเป็น "บุรพาจารย์" ของบุตร?

- ก. เพราะเป็นผู้จ่ายค่าเล่าเรียนให้บุตร
- ข. เพราะเป็นครูคนแรกที่สอนให้บุตรเดิน พูด และรู้จักกิจกรรมารยาท
- ค. เพราะเป็นผู้เลือกโรงเรียนให้บุตร
- ง. เพราะมีความรู้สูงกว่าคนทั่วไป

10. คำว่า "อาหุเนยบุคคล" หมายถึงสถานะใดของมารดาบิดา?

- ก. ผู้ที่บุตรต้องเชื่อฟังอย่างเดียว
- ข. ผู้ควรแก่การรับของค้ำับและการกราบไหว้บูชาจากบุตร
- ค. ผู้ที่ทำหน้าที่ตัดสินใจแทนบุตรทุกเรื่อง
- ง. ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวตามกฎหมาย

11. พุทธศาสนามองว่า "ความรักของมารดา" ต่อบุตรมีลักษณะอย่างไร?

- ก. เป็นความรักที่หวังผลตอบแทน
- ข. เป็นความรักที่บริสุทธิ์และปราศจากเงื่อนไข
- ค. เป็นความรักที่เกิดจากความหลงผิด
- ง. เป็นความรักที่มีขอบเขตจำกัด

12. ในทางศีลธรรม มารดาที่สอนลูกให้เป็นคนดีมีศีลธรรม จัดเป็นบทบาทใด?

- ก. ชเนตตี
- ข. บุรพาจารย์
- ค. สุหทา
- ง. โตเสนตี

ตอนที่ 3: สถานภาพสตรีและปัญหาครอบครัวในปัจจุบัน

13. เยาวชนในปัจจุบันที่ "เสียคน" หรือมีปัญหา มักเกิดจากสาเหตุใดตามเนื้อหา?

- ก. พ่อแม่ยากจนไม่มีเงินให้ลูก
- ข. พ่อแม่ให้แต่เงินแต่ขาดการอบรมสั่งสอนและความใกล้ชิด
- ค. สังคมมีความเจริญทางเทคโนโลยีมากเกินไป
- ง. โรงเรียนเข้มงวดกับเด็กมากเกินไป

14. พุทธศาสนายอมรับว่าสตรีและบุรุษมีศักยภาพ "เท่าเทียมกัน" ในเรื่องใด?

- ก. ความแข็งแรงของร่างกาย
- ข. การบรรลุธรรมและการเข้าถึงปัญญาบริสุทธิ์
- ค. การเป็นผู้นำกองทัพ
- ง. การทำงานหนักกลางแจ้ง

15. สตรีที่ทำหน้าที่ "อุบาสิกา" มีความสำคัญต่อพุทธศาสนาอย่างไร?

- ก. เป็นผู้เผยแผ่ศาสนาเพียงอย่างเดียว
- ข. เป็นเสาหลักในการสนับสนุนและอุปถัมภ์พระศาสนาให้คงอยู่
- ค. เป็นผู้ตัดสินกฏระเบียบของคณะสงฆ์
- ง. เป็นผู้ทำพิธีกรรมแทนภิกษุ

16. ปัจจัยใดที่ทำให้บทบาทของสตรีไทยเปลี่ยนจาก "แม่บ้าน" มาเป็น "คนทำงานนอกบ้าน"?

- ก. ค่านิยมการตามใจตนเอง
- ข. ภาวะเศรษฐกิจและการได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น
- ค. กฎหมายบังคับให้สตรีต้องทำงาน
- ง. การลดจำนวนประชากร

17. พระนางพิมพายโสธรา ทรงเป็นแบบอย่างในด้านใดมากที่สุด?

ก. ความจงรักภักดีและการประพฤติธรรมตามสามี

ข. ความเป็นเลิศในทางธุรกิจ

ค. ความกล้าหาญในการออกรบ

ง. การเป็นผู้นำทางการเมือง

18. การที่สามีมอบ "เครื่องประดับ" ให้ภรรยาตามโอกาส สื่อถึงอะไรในทางพุทธศาสนา?

ก. การอวดร่ำรวย

ข. การแสดงความขอบคุณและยกย่องให้เกียรติภรรยา

ค. การติดสินบนเพื่อให้ภรรยาทำงานหนัก

ง. การทำตามประเพณีโดยไม่เต็มใจ

19. "ความสงบสุขในบ้าน" ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบุคคลใดตามทัศนะในเอกสาร?

ก. สามี

ข. สตรี (ภรรยา/มารดา)

ค. บุตรชายคนโต

ง. ญาติผู้ใหญ่

20. หัวใจสำคัญของการที่สตรีจะเป็น "สถานภาพที่ดี" ในพุทธศาสนาคืออะไร?

ก. การมีสามีที่รวย

ข. การรู้จักหน้าที่และมีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต

ค. การมีการศึกษาสูงที่สุด

ง. การมีบุตรหลายคน

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ก 11 ข 16 ข

2 ค 7 ข 12 ข 17 ก

3 ข 8 ข 13 ข 18 ข

4 ข 9 ข 14 ข 19 ข

5 ข 10 ก

เฉลยข้อสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ข้อ 11-20)

ข้อที่คำตอบคำอธิบาย/เหตุผลประกอบจากเนื้อหาในเอกสาร

11 ข ในทางพุทธศาสนา ความรักของมารดาที่มีต่อบุตรถือเป็นความรักที่บริสุทธิ์ ปรารถนาให้บุตรมีความสุขโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งเป็นลักษณะของความรักที่ปราศจากเงื่อนไข

12 ข การที่มารดาสอนให้ลูกรู้จักผิดชอบชั่วดี สอนพูด สอนเดิน และวางรากฐานทางจริยธรรมให้แก่บุตรก่อนใครอื่น จึงถือเป็นบทบาทของ "บุรพาจารย์" (ครูคนแรก)

13 ข เอกสารระบุว่าปัญหาเยาวชนในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากความยากจน แต่เกิดจากการที่พ่อแม่มุ่งหาเงินจน "ให้แต่เงินแต่ขาดความใกล้ชิด" ทำให้เด็กขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจ

14 ข พระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่าสตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันใน "ศักยภาพแห่งการบรรลุนิพพาน" และการเข้าถึงปัญญาบริสุทธิ์เพื่อความหลุดพ้น

15 ข อุบาสิกา (สตรีผู้ใกล้ชิดพระรัตนตรัย) มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อุปถัมภ์และบำรุงพระศาสนา ช่วยให้พุทธบริษัท 4 ครบถ้วนและพระศาสนามั่นคง

16 ข ปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ และการที่สตรีได้รับ โอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น เป็นแรงผลักดันหลักที่ทำให้บทบาทของสตรีไทยเปลี่ยนไปสู่การทำงานนอกบ้านมากขึ้น

17 ก พระนางพิมพา เป็นแบบอย่างของภรรยาที่ประเสริฐยิ่ง ทรงมีความ
จงรักภักดีและยอมลำบากประพฤตินุธรรมตามพระสืทธัตถะ (สามี) ทุก
ประการ

18 ข การที่สามีหาเครื่องประดับมาให้ภรรยาตามโอกาส ไม่ใช่เพียงเรื่องวัตถุ
แต่เป็นการแสดงถึง "การให้เกียรติและยกย่อง" ในคุณค่าของภรรยา

19 ข เนื้อหาเน้นย้ำว่า "ความสุขและความสามัคคีในบ้าน" ส่วนใหญ่มี
สตรี (ภรรยา/มารดา) เป็นศูนย์กลางและปัจจัยสำคัญที่สุด

20 ข สถานภาพที่ดีของสตรีในทางพุทธศาสนาไม่ได้วัดที่ความรวยหรือ
อำนาจ แต่วัดที่ "การรู้จักหน้าที่และมีศีลธรรม" ในการดำเนินชีวิตและดูแล
ครอบครัว

.....

เรื่อง "พุทธศาสนากับการยกระดับสถานภาพสตรี" และ "ความเสมอภาคใน
ศักยภาพของมนุษย์" ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ เพื่อประเมินความเข้าใจของ
นักเรียนดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 7)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: การปฏิบัติทางความคิดในพุทธกาล

1. สังคมอินเดียก่อนพุทธกาลมองว่าสตรีคือ "อเนหมุคา" ซึ่งหมายถึงอะไร?

ก. ผู้มีความฉลาดหลักแหลม

ข. มนุษย์ที่ไร้สติปัญญา (เหมือนคนใบ้บ้า)

ค. ผู้เป็นที่รักของเทพเจ้า

ง. ผู้มีความสามารถด้านการรบ

2. พระพุทธศาสนาได้เปลี่ยนมุมมองเรื่อง "การศึกษา" ของสตรีอย่างไร?

ก. ให้สตรีเรียนรู้เฉพาะงานบ้าน

ข. ให้สตรีมีสิทธิรับการศึกษาและฝึกฝนตนเองได้เท่าเทียมชาย

ค. ห้ามสตรีเรียนหนังสือเพราะจะทำให้ตัวอ้วน

ง. ให้สตรีเรียนได้เฉพาะในตระกูลสูงเท่านั้น

3. หลักธรรม "กฏแห่งกรรม" ส่งผลโดยตรงต่อสตรีอย่างไรในแง่สถานภาพ?

ก. ทำให้สตรีต้องยอมรับโชคชะตา

ข. ทำให้สตรีเห็นว่าความสุขความเจริญขึ้นอยู่กับการกระทำ ไม่ใช่เพศสภาพ

ค. ทำให้สตรีต้องทำบุญให้สามีเพียงอย่างเดียว

ง. ทำให้สตรีมีวรรณะที่ต่ำลง

4. พุทธศาสนามองว่า "สติปัญญา" (Panna) ของมนุษย์มีลักษณะอย่างไร?

ก. ชายมีสติปัญญาเหนือกว่าหญิงโดยกำเนิด

ข. เป็นศักยภาพที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน ไม่จำกัดด้วยเพศสภาพ

ค. เป็นสิ่งที่เทพเจ้าประทานให้เฉพาะบุรุษ

ง. หญิงจะฉลาดได้ต้องผ่านการบวชเท่านั้น

5. การเกิดของ "บุตรสาว" ในทัศนะของพระพุทธเจ้ามีคุณค่าอย่างไร?

ก. เป็นความเศร้าโศกของพ่อแม่

ข. เป็นศูนย์รวมแห่งความรักและสามารถทำประโยชน์ให้สังคมได้ไม่ต่างจากบุตรชาย

ค. เป็นเพียงผู้รับใช้ในครอบครัว

ง. เป็นเครื่องแสดงความโชคร้ายของตระกูล

6. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการบวช "ภิกษุณี" คืออะไร?

ก. เพื่อหลีกเลี่ยงงานบ้าน

ข. เพื่อแสวงหาความหลุดพ้น (นิพพาน) ซึ่งสตรีมีศักยภาพเข้าถึงได้

ค. เพื่อความสะดวกในการขอรับบริจาค

ง. เพื่อสร้างกลุ่มการเมืองสตรี

7. พระพุทธศาสนายกระดับสตรีให้เป็นหนึ่งใน "พุทธบริษัท 4" หมายความว่าอย่างไร?

ก. สตรีเป็นเพียงผู้รับใช้พระสงฆ์

ข. สตรีเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรศาสนาที่สำคัญเท่าเทียมกับบุรุษ

ค. สตรีมีหน้าที่ทำอาหารในวัดเท่านั้น

ง. สตรีต้องอยู่ภายใต้การปกครองของบุรุษตลอดไป

ตอนที่ 2: บทบาทและหน้าที่ (มารดาและภรรยา)

8. "มารดา" ในฐานะ "สุหทา" มีคุณลักษณะเด่นในเรื่องใด?

ก. การให้กำเนิด

ข. ความมีใจดีและความรักต่อบุตรตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์

ค. การเข้มงวดกับบุตร

ง. การสะสมทรัพย์สินให้บุตร

9. บทบาท "ชเนตตี" ของมารดามีความสำคัญอย่างไรในทางรูปธรรม?

- ก. เป็นผู้สั่งสอนจริยธรรม
- ข. เป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตและดูแลความปลอดภัยของทารกในครรภ์
- ค. เป็นผู้หาโรงเรียนให้ลูก
- ง. เป็นผู้พาบุตรไปทำบุญที่วัด

10. ทำไมมารดาจึงได้รับการยกย่องว่าเป็น "บูรพาจารย์"?

- ก. เพราะเรียนจบสูงกว่าใครในบ้าน
- ข. เพราะเป็นครูคนแรกที่สอนให้บุตรเดิน พูด และรู้จักผิดชอบชั่วดี
- ค. เพราะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเรียนของบุตร
- ง. เพราะเป็นผู้เลือกอาชีพให้บุตร

11. พรหมวิหาร 4 ในตัวมารดา (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) ทำให้มารดามีสถานะเป็นอะไรของบุตร?

- ก. พรหมของบุตร
- ข. อาหุเนยยบุคคล
- ค. บูรพาจารย์
- ง. เนื่อนาบุญของบุตร

12. หน้าที่ของ "สามี" ที่พึงบำรุงภรรยาด้วยการ "ไม่ดูหมิ่น" (อนวมานเนน) มีผลดีอย่างไร?

ก. ทำให้ภรรยาเกรงกลัว

ข. ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่นและภรรยามีเกียรติในสังคม

ค. ทำให้สามีทำงานได้สะดวกขึ้น

ง. ทำให้ไม่ต้องจ่ายเงินเดือนให้ภรรยา

13. การที่สามีมอบ "ความเป็นใหญ่ในบ้าน" (อิศสริยโวสุสคฺเคน) สื่อถึงสิ่งใด?

ก. การให้ภรรยาทำงานหนักคนเดียว

ข. การยอมรับในบทบาทการบริหารจัดการครอบครัวของสตรี

ค. การที่สามีไม่มีอำนาจใดๆ ในบ้าน

ง. การจำกัดพื้นที่สตรีไม่ให้ออกนอกบ้าน

14. ข้อใดคือหน้าที่ของ "ภรรยา" ที่ช่วยให้ฐานะครอบครัวมั่นคงตามหลักทศ
6?

ก. การแต่งกายงดงาม

ข. การจัดการงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์ที่หามาได้

ค. การตามใจสามีในทุกเรื่อง

ง. การสงเคราะห์เฉพาะญาติฝ่ายตนเอง

15. ลักษณะ "โตะเสนตี" ของมารดาช่วยพัฒนาบุตรในด้านใดมากที่สุด?

ก. ร่างกายแข็งแรง

ข. จิตใจร่าเริงแจ่มใสและมั่นคงทางอารมณ์

ค. มีความรู้ทางวิชาการ

ง. มีความสามารถทางกีฬา

ตอนที่ 3: สตรีกับสังคมปัจจุบันและบทสรุป

16. ปัจจัยใดที่ทำให้บทบาทสตรีในปัจจุบันเปลี่ยนไปจาก "แม่บ้าน" สู่ "ผู้นำ"?

ก. การได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นและความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

ข. การที่บุรุษมีจำนวนลดน้อยลง

ค. กฎหมายบังคับให้สตรีต้องทำงานนอกบ้าน

ง. ค่านิยมการรักความสบาย

17. ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ "เสียคน" ในปัจจุบัน เนื้อหาส่วนใหญ่ระบุว่าจะเกิดจากอะไร?

ก. พ่อแม่ยากจนไม่มีเงินให้

ข. พ่อแม่มุ่งหาเงินจนขาดการให้ความอบอุ่นและการอบรมดูแลลูก

ค. เทคโนโลยีเข้าถึงเด็กเร็วเกินไป

ง. โรงเรียนไม่มีคุณภาพ

18. "สตรีและบุรุษเสมอเหมือนกันในศักยภาพแห่งการตรัสรู้" ข้อความนี้สะท้อนหลักการใด?

ก. สิทธิมนุษยชน

ข. ความเสมอภาคทางจิตวิญญาณในพุทธศาสนา

ค. การปฏิรูประบบการเมือง

ง. การยกเลิกระบบวรรณะ

19. ในทางพุทธศาสนา "ความรักของแม่" มีลักษณะอย่างไร?

ก. หวังผลตอบแทนในยามแก่

ข. บริสุทธิ์และมีพลังในการสร้างสรรค์ชีวิตใหม่

ค. เป็นความรักที่ก่อให้เกิดความลุ่มหลง

ง. เป็นความรักที่มีขอบเขตเฉพาะบุตรชาย

20. หัวใจสำคัญของการที่สตรีจะมีสถานภาพที่สง่างามในพุทธศาสนาคืออะไร?

- ก. การมีการศึกษาสูงและตำแหน่งงานดี
- ข. การเป็นคนมีศีลธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ และฝึกฝนตนเอง
- ค. การมีบุตรที่ประสบความสำเร็จ
- ง. การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายชาย

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1	ข	6	ข	11	ก	16	ก
2	ข	7	ข	12	ข	17	ข
3	ข	8	ข	13	ข	18	ข
4	ข	9	ข	14	ข	19	ข
5	ข	10	ข	15	ข	20	ข

ข้อสอบชุดนี้เน้นหนักในเรื่อง "สติปัญญาและความเสมอภาค" เพื่อให้นักเรียน
เข้าใจว่าพุทธศาสนาให้เกียรติสตรีในฐานะมนุษย์ที่มีศักยภาพสูงสุด ไม่ใช่แค่
ผู้ติดตามบุรุษ

แยกหมวดหมู่ให้ชัดเจน (เช่น หมวดพุทธประวัติสตรี, หมวดทศ 6, หมวด
บทบาทมารดา)

.....

เรื่อง "หน้าที่ของภรรยาและสามีตามหลักทศ 6" และ "บทบาทของสตรีใน
ฐานะอุบาสิกา" ข้อสอบปรนัยเพิ่มอีก 5 ข้อ พร้อมเฉลย ดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 8)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ตามหลัก "ทศ 6" (ทศเบื้องหลัง) ข้อใดคือหน้าที่สำคัญที่สุดของภรรยาใน
การรักษาความมั่นคงของครอบครัว?

ก. การปรนนิบัติสามีด้วยอาหารเลิศรส

ข. การจัดการงานบ้านให้เรียบร้อยและรักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้

ค. การแต่งกายให้งดงามเพื่อเชิดหน้าชูตาสามี

ง. การเป็นผู้นำในการตัดสินใจเรื่องนอกบ้านทั้งหมด

2. หน้าที่ของสามีในข้อ "มอบความเป็นใหญ่ในบ้านให้" (อิศสริยโวิสศเคน) มีจุดประสงค์แฝงในเรื่องใด?

ก. เพื่อให้สามีไม่ต้องรับผิดชอบงานใดๆ ในบ้าน

ข. เพื่อเป็นการให้เกียรติและยอมรับในสิทธิอำนาจการบริหารจัดการของภรรยา

ค. เพื่อทดสอบความอดทนของภรรยา

ง. เพื่อให้ภรรยาทำงานหนักจนไม่มีเวลาไปยุ่งเรื่องอื่น

3. ข้อใดคือบทบาทของ "อุบาสิกา" ที่ส่งผลต่อการสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยตรง?

ก. การดูแลความสะอาดภายในวัด

ข. การเป็นเสาหลักในการอุปถัมภ์บำรุงและปกป้องพระรัตนตรัย

ค. การเข้าพิธีบวชเป็นพระภิกษุ

ง. การทำหน้าที่เป็นตุลาการตัดสินคดีความสงฆ์

4. การที่ภรรยา "ขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ตามหลักธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะใด?

ก. ความซื่อสัตย์

ข. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Sense of Duty)

ค. ความอ่อนน้อมถ่อมตน

ง. ความเสียสละเพื่อชื่อเสียง

5. หัวใจสำคัญของการปฏิบัติต่อกันระหว่างสามีและภรรยาตามหลักพุทธศาสนาคืออะไร?

ก. การใช้อำนาจปกครองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ข. การแบ่งหน้าที่ตามความถนัดและการเกื้อกูลกันด้วยความเคารพ

ค. การเน้นการสะสมทรัพย์สินให้มากที่สุด

ง. การทำตามค่านิยมของสังคมสมัยใหม่โดยไม่สนหลักธรรม

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

ข้อที่ คำตอบ เหตุผลประกอบจากเนื้อหา

1 ข การรักษาทรัพย์และการจัดงานบ้านให้เรียบร้อยเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจและสุขภาวะในบ้าน

- 2 ข เป็นการสะท้อนถึงการให้ "สถานภาพ" และ "สิทธิ" ในการบริหารจัดการภายในครอบครัวแก่สตรี
- 3 ข อุบาสิกาเป็นหนึ่งในพุทธบริษัท 4 ที่ช่วยเกื้อกูลให้พุทธจักรดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคง
- 4 ข ความขยันในหน้าที่ช่วยให้กิจการงานในครอบครัวไม่คั่งค้างและเจริญรุ่งเรือง
- 5 ข พุทธศาสนาเน้นเรื่อง "ความสมดุล" และ "หน้าที่" (Reciprocal Duties) ที่แต่ละฝ่ายพึงปฏิบัติต่อกัน

.....

เรื่อง "หน้าที่ของสามี-ภรรยาตามหลักทศ 6" และ "บทบาททางสังคมของสตรีในพุทธศาสนา" ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ พร้อมเฉลย ดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 9)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1: หน้าที่ของภรรยาและสามี (ทิศเบื้องหลัง)

1. การที่ภรรยา "จัดงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัวิหิตกุกมฺนฺตา) ส่งผลดีต่อครอบครัวอย่างไร?

ก. ทำให้สามีเกรงใจและไม่กล้านอกใจ

ข. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นระเบียบ เป็นรากฐานของความสุขในบ้าน

ค. เพื่อให้คนภายนอกชื่นชมว่าภรรยาขยัน

ง. เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายคนดูแลบ้าน

2. หน้าที่ของภรรยาในข้อ "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตฺตญฺจ อนฺนฺรกฺขติ) เน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ?

ก. การนำเงินไปลงทุนเพื่อให้งอกเงยโดยไม่บอกสามี

ข. การบริหารจัดการรายจ่ายไม่ให้รั่วไหลและสร้างความมั่นคงให้ครอบครัว

ค. การเก็บเงินไว้ใช้ส่วนตัวในยามคับขัน

ง. การห้ามสามีใช้เงินตามใจชอบ

3. "ความขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ของภรรยา สื่อถึงคุณธรรมข้อใด?

ก. ความทะเยอทะยาน

ข. ความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ (Sense of Duty)

ค. ความต้องการคำชมเชย

ง. ความกลัวสามีดุดำ

4. การที่สามีพึงบำรุงภรรยาด้วยการ "ยกย่องให้เกียรติ" (สมมานนาย) มีความสำคัญอย่างไร?

ก. เพื่อให้ภรรยาทำงานหนักขึ้น

ข. เพื่อเสริมสร้างสถานภาพและศักดิ์ศรีของสตรีในฐานะคู่ชีวิต

ค. เพื่อโอ้อวดต่อสังคมว่าตนเป็นสามีที่ดี

ง. เพื่อหลีกเลี่ยงการมีปากเสียงในบ้าน

5. หน้าทีของสามีที่ว่า "มอบความเป็นใหญ่ในบ้านให้" (อิสตรียโอสศคเคน) หมายถึงสิ่งใด?

ก. การให้ภรรยาตัดสินใจเรื่องใหญ่ๆ นอกบ้าน

ข. การยอมรับอำนาจและการบริหารจัดการภายในบ้านให้เป็นสิทธิของภรรยา

ค. การโยนภาระงานบ้านทั้งหมดให้ภรรยาทำคนเดียว

ง. การที่สามีไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในบ้าน

6. "การหาเครื่องประดับมาให้ตามโอกาส" (อลังการานุบุปทาเนน) ของสามีสื่อถึงนัยทางจิตใจอย่างไร?

ก. การส่งเสริมให้ภรรยาฟุ่มเฟือย

ข. การแสดงความขอบคุณและความใส่ใจต่อความสุขของภรรยา

ค. การแสดงฐานะทางเศรษฐกิจของฝ่ายชาย

ง. การทำตามประเพณีที่บังคับไว้

7. หากสามมีปฏิบัติหน้าที่ต่อภรรยาได้สมบูรณ์ตามหลักทศ 6 จะส่งผลอย่างไรต่อภรรยา?

- ก. ภรรยาจะตกอยู่ภายใต้อำนาจสามมี
- ข. ภรรยาจะเกิดความจงรักภักดีและดูแลครอบครัวด้วยความเต็มใจ
- ค. ภรรยาจะเรียกร้องทรัพย์สินมากขึ้น
- ง. ภรรยาจะละทิ้งงานบ้าน

ส่วนที่ 2: บทบาทสตรีในฐานะอุบาสิกาและพุทธบริษัท

8. "อุบาสิกา" ในทางพุทธศาสนามีความหมายถึงบุคคลกลุ่มใด?

- ก. สตรีที่บวชเป็นชี
- ข. สตรีผู้ใกล้ชิดรัตนตรัยและปฏิบัติตนตามหลักคำสอน
- ค. สตรีที่มีความรู้เรื่องพิธีกรรมอย่างเดียว
- ง. สตรีที่ไปวัดเฉพาะวันพระ

9. ข้อใดคือบทบาทเด่นของอุบาสิกาในการสนับสนุนพุทธจักร?

- ก. การเป็นผู้กำหนดกฎหมายคณะสงฆ์
- ข. การเป็นกำลังสำคัญในการอุปถัมภ์บำรุงและปกป้องพระศาสนา
- ค. การทำหน้าที่สอนธรรมะแทนภิกษุในทุกกรณี
- ง. การเป็นผู้นำในการก่อสร้างศาสนสถาน

10. ในสมัยพุทธกาล สตรีที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดของอุบาสิกาผู้มีศรัทธามั่นคงคือใคร?

ก. นางมาคันทิยา

ข. นางวิสาขามหาอุบาสิกา

ค. พระนางพิมพายโสธรา

ง. นางสุชาดา

11. พุทธศาสนายอมรับสถานภาพสตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของ "พุทธบริษัท 4" ส่งผลอย่างไร?

ก. สตรีมีสิทธิและหน้าที่ในการสืบทอดศาสนาเท่าเทียมกับบุรุษ

ข. สตรีต้องอยู่ภายใต้การปกครองของภิกษุตลอดเวลา

ค. สตรีไม่สามารถเข้าถึงการบรรลุธรรมได้

ง. สตรีทำหน้าที่เพียงจัดเตรียมอาหารเท่านั้น

12. การที่สตรีในปัจจุบันมีการศึกษาสูงขึ้นและทำงานนอกบ้าน ส่งผลต่อสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สถานภาพสตรีลดต่ำลงเพราะไม่มีเวลาดูแลบ้าน

ข. ทำให้สตรีมีบทบาทนำทางสังคมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น

ค. ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวล้มเหลวเสมอ

ง. ทำให้สตรีไม่ต้องการนับถือศาสนา

ส่วนที่ 3: การประยุกต์ใช้และสรุปเนื้อหา

13. คำว่า "อเนหมุคา" ที่เคยถูกใช้เรียกสตรี สื่อถึงค่านิยมแบบใดในอดีต?

- ก. การยกย่องว่าสตรีมีความจำดี
- ข. การดูถูกว่าสตรีไร้สติปัญญา (เหมือนคนใบ้บ้า)
- ค. การเชื่อว่าสตรีมีอำนาจลึกลับ
- ง. การมองว่าสตรีเป็นเทพธิดา

14. พระพุทธเจ้าทรงตอบโต้ค่านิยม "อเนหมุคา" ด้วยหลักการใด?

- ก. การห้ามสตรีพูดในที่สาธารณะ
- ข. การยืนยันว่าสตรีมีศักยภาพแห่งปัญญาที่เข้าถึงธรรมได้เท่าเทียมชาย
- ค. การยอมรับว่าชายฉลาดกว่าหญิง
- ง. การให้สตรีแยกอยู่อีกส่วนของสังคม

15. ในครอบครัวยุคปัจจุบัน "ความสงบสุข" ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับใครตามทัศนะของพุทธศาสนา?

- ก. บุตรชาย
- ข. สตรี (ภรรยา/มารดา) ในฐานะศูนย์กลางของบ้าน
- ค. ญาติผู้ใหญ่ฝ่ายสามี
- ง. ผู้นำชุมชน

16. ปัญหาเยาวชนที่ขาดความอบอุ่นในปัจจุบัน มักมีสาเหตุมาจากข้อใดตามเนื้อหา?

ก. ความยากจนของครอบครัว

ข. การที่พ่อแม่ให้ความสำคัญกับการหาเงินมากกว่าการให้เวลาและอบรมบุตร

ค. การที่เด็กมีของเล่นน้อยเกินไป

ง. การที่โรงเรียนไม่มีวิชาพระพุทธศาสนา

17. หน้าที่ภรรยาในข้อ "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" หมายถึงใคร?

ก. เพื่อนร่วมงานของสามี

ข. ญาติพี่น้องและบริวารของฝ่ายสามี

ค. เพื่อนสนิทของตนเอง

ง. คนแปลกหน้าที่สามีพามาบ้าน

18. การไม่ประพฤตินอกใจ (อนติจริยาย) ของทั้งสองฝ่าย ส่งผลอย่างไรมากที่สุด?

- ก. ทำให้ฐานะทางการเงินดีขึ้น
- ข. สร้างความไว้วางใจและความมั่นคงในชีวิตคู่
- ค. ทำให้ได้รับรางวัลครอบครัวดีเด่น
- ง. ทำให้บุตรมีชื่อเสียง

19. สตรีและบุรุษ "เสมอเหมือนกัน" ในเรื่องใดตามหลักพุทธศาสนา?

- ก. พละกำลังทางร่างกาย
- ข. สิทธิและศักยภาพทางจิตวิญญาณเพื่อความหลุดพ้น
- ค. หน้าที่ในการออกรบ
- ง. การเป็นผู้นำในทุกตำแหน่งงาน

20. ข้อใดคือบทสรุปของ "สถานภาพสตรี" ที่สง่างามในทางพุทธศาสนา?

- ก. การเป็นคนรวยและมีอำนาจเหนือชาย
- ข. การรู้จักบทบาทหน้าที่ มีศีลธรรม และพัฒนาสติปัญญาของตนเอง
- ค. การแต่งงานกับบุคคลที่มีชื่อเสียง
- ง. การมีบุตรชายเพื่อสืบสกุล

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

ข้อ	ตอบ	ข้อ	ตอบ	ข้อ	ตอบ	ข้อ	ตอบ
1	ข	6	ข	11	ก	16	ข
2	ข	7	ข	12	ข	17	ข
3	ข	8	ข	13	ข	18	ข
4	ข	9	ข	14	ข	19	ข
5	ข	10	ข	15	ข	20	ข

ข้อสอบชุดนี้เน้นไปที่การทำความเข้าใจ "คุณลักษณะของชีวิตคู่" ตามหลักพุทธธรรม ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเห็นว่าพุทธศาสนาให้เกียรติและวางบทบาทสตรีไว้อย่างสำคัญยิ่งในระดับพื้นฐานที่สุดของสังคมคือครอบครัว

.....

"ความสำคัญของสตรีในฐานะมารดาและภรรยา" รวมถึง "การเปรียบเทียบสถานภาพในคติโลกและคติธรรม" ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ทบทวนประเด็นสำคัญดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 10)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: บทบาทมารดาในคติโลกและคติธรรม

1. ลักษณะ "มารดา 3 ประเภท" ในคติโลก ข้อใดหมายถึง "ผู้ปลอมโยนให้ร้ายเริง"?

ก. สุหทา

ข. ชเนตตี

ค. โตเสนตี

ง. บุรพาจารย์

2. ทำไมมารดาจึงได้ชื่อว่าเป็น "สุหทา" (หญิงผู้มีใจดี)?

ก. เพราะบริจาคตานบ่อย

ข. เพราะมีความรักความผูกพันต่อบุตรทันทีที่เริ่มตั้งครรภ์

ค. เพราะใจดีต่อเพื่อนบ้าน

ง. เพราะมักตามใจบุตรในทุกเรื่อง

3. ในทางศีลธรรม มารดาบิดาเปรียบเสมือน "พระพรหม" ของบุตรด้วยเหตุผลใด?

ก. เพราะเป็นผู้สร้างโลกให้บุตร

ข. เพราะมีพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) อย่างเต็มเปี่ยม

ค. เพราะมีฤทธิ์เดชเหนือชีวิตบุตร

ง. เพราะบุตรต้องเช่นสรวงบุชา

4. คำว่า "อาหุเนยยบุคคล" ที่ใช้เรียกมารดาบิดา สื่อถึงความรับผิดชอบของบุตรในเรื่องใด?

ก. การเชื่อฟังคำสั่งทุกประการโดยไม่โต้แย้ง

ข. การเลี้ยงดูตอบแทนและการแสดงความกตัญญูกตเวที

ค. การมอบทรัพย์สินทั้งหมดให้พ่อแม่

ง. การต้องบวชให้พ่อแม่เพียงอย่างเดียว

5. บทบาท "บูรพาจารย์" ของสตรีในฐานะมารดา เน้นความสำคัญเรื่องใด?

ก. การหาเงินส่งลูกเรียน

ข. การเป็นครูคนแรกที่ปูพื้นฐานบุคลิกภาพและจริยธรรมให้บุตร

ค. การเลือกโรงเรียนที่ดีที่สุดให้ลูก

ง. การสอนวิชาการชั้นสูงให้บุตร

6. ความรักของมารดาที่มีลักษณะ "ไม่หวังผลตอบแทน" จัดเป็นคุณธรรมระดับใด?

ก. ระดับพื้นฐาน

ข. ระดับศีลธรรม (ความรักที่บริสุทธิ์)

ค. ระดับสังคมทั่วไป

ง. ระดับความหลงใหล

7. หากสตรีทำหน้าที่ "โตะเสนตี" ได้ไม่สมบูรณ์ จะส่งผลกระทบต่อบุตรอย่างไรตามเนื้อหา?

ก. บุตรจะเรียนหนังสือไม่เก่ง

ข. บุตรอาจขาดความอบอุ่นและมีสุขภาพจิตที่ไม่ร่าเริงแจ่มใส

ค. บุตรจะยากจน

ง. บุตรจะไม่มีเพื่อน

ตอนที่ 2: หน้าที่สามี-ภรรยา (ทศ 6)

8. หน้าที่ภรรยาในข้อ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสวิถีตฤกมฺนฺตา) มีความสำคัญอย่างไร?

- ก. เพื่อให้สามีชมเชยต่อหน้าผู้อื่น
- ข. เพื่อสร้างความสุขและความเป็นระเบียบในครอบครัว
- ค. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างคนงาน
- ง. เพื่อแสดงว่าตนเองมีอำนาจเหนือคนใช้

9. การที่ภรรยา "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" สะท้อนถึงคุณธรรมข้อใด?

- ก. ความตระหนี่
- ข. ความซื่อสัตย์และการรู้จักบริหารจัดการ (Management)
- ค. ความหวาดระแวง
- ง. ความต้องการรวยทางลัด

10. หน้าที่สามีในข้อ "ยกย่องให้เกียรติ" (สมมานนาย) ช่วยยกระดับสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สตรีมีอำนาจสั่งการสามี

ข. ทำให้สตรีรู้สึกมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีในฐานะคู่ชีวิต

ค. ทำให้สตรีไม่ต้องทำงานบ้าน

ง. ทำให้สตรีได้รับมรดกมากขึ้น

11. "อสังการานุอุปทาเนน" (การมอบเครื่องประดับให้ตามโอกาส) ของสามี มีนัยสำคัญอย่างไร?

ก. การอวดฐานะ

ข. การแสดงความรักและความเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของภรรยา

ค. การติดสินบนเพื่อให้ภรรยาใจดี

ง. การทำตามกฎหมาย

12. หัวใจของการไม่นอกใจ (อนติจริยาย) ของทั้งสามีและภรรยา คือการสร้างสิ่งใด?

ก. ความกลัว

ข. ความไว้วางใจ (Trust) และความมั่นคงในครอบครัว

ค. ความร่ำรวย

ง. ความมีหน้ามีตาในสังคม

ตอนที่ 3: สตรีกับพุทธศาสนาและสังคม

13. คำว่า "อเนชมุคา" ที่สังคมอดีตใช้เรียกสตรี ถูกพุทธศาสนาหักล้างด้วยหลักการใด?

ก. หลักความเชื่อเรื่องเทพเจ้า

ข. หลักศักยภาพแห่งปัญญา (สตรีบรรลุธรรมได้เท่าเทียมชาย)

ค. หลักการทำงานหนัก

ง. หลักการมีบุตรชาย

14. ในพุทธบริษัท 4 "อุบาสิกา" มีบทบาทสำคัญที่สุดในข้อใด?

- ก. การตัดสืงใจแทนคณะสงฆ์
- ข. การเป็นเสาหลักสนับสนุนและปกป้องพระศาสนา
- ค. การเขียนตำราทางวิชาการ
- ง. การจัดงานรื่นเริงในวัด

15. สถานภาพสตรีในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปส่วนใหญ่มีมูลเหตุมาจากปัจจัยใด?

- ก. การลดลงของประชากรชาย
- ข. การได้รับโอกาสทางการศึกษาและความเท่าเทียมทางกฎหมาย
- ค. การโฆษณาชวนเชื่อ
- ง. ค่านิยมการแต่งงานช้าลง

16. ปัญหา "เด็กเสี่ยคน" ในสังคมปัจจุบัน เนื้อหาชี้ให้เห็นว่าเป็นเพราะขาดสิ่งใด?

- ก. ขาดเงินทอง
- ข. ขาดความใกล้ชิดและการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ที่มัวแต่หาเงิน
- ค. ขาดเทคโนโลยี
- ง. ขาดโรงเรียนกวดวิชา

17. การที่พุทธศาสนายกย่องมารดาเป็น "บุพพเทวดา" (เทวดาคนแรก) สื่อถึงอะไร?

ก. มารดามีอิทธิฤทธิ์เสกของได้

ข. มารดาเป็นผู้ปกป้องคุ้มครองบุตรด้วยความเมตตาเหมือนเทวดา

ค. มารดาต้องอยู่นิ่งๆ ให้บุตรไหว้

ง. มารดาไม่ใช่คนธรรมดา

18. หน้าที่ภรรยาในข้อ "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" สื่อถึงคุณธรรมข้อใด?

ก. ความเห็นแก่ตัว

ข. ความมีน้ำใจและการผูกมิตรกับญาติมิตรของสามี

ค. ความต้องการประจบสอพลอ

ง. ความอยากรู้อยากเห็น

19. สถานภาพของสตรีและบุรุษในพุทธศาสนา "เสมอภาคกัน" ในระดับใดมากที่สุด?

ก. ระดับพลังกำลัง

ข. ระดับสิทธิทางจิตวิญญาณและการบรรลุธรรม

ค. ระดับการออกกรบ

ง. ระดับความร่ำรวย

20. พุทธศาสนามองว่า "ครอบครัวจะมีความสุขสงบ" ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบุคคลใด?

ก. บุตรคนโต

ข. สตรี (มารดา/ภรรยา) ในฐานะผู้ประสานความรักในบ้าน

ค. ผู้นำทางการเมือง

ง. เพื่อนบ้าน

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ค 6 ข 11 ข 16 ข

2 ข 7 ข 12 ข 17 ข

3 ข 8 ข 13 ข 18 ข

4 ข 9 ข 14 ข 19 ข

5 ข 10 ข 15 ข 20 ข

หมายเหตุสำหรับอาจารย์: ข้อสอบชุดนี้เน้นความเข้าใจใน "เชิงคุณภาพ" ของการเป็นสตรีในพุทธศาสนา ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเห็นว่าสถานภาพไม่ได้มาจากปัจจัยภายนอกอย่างเดียว แต่มาจากคุณงามความดีและบทบาทที่ทำเพื่อผู้อื่นด้วย

.....

เรื่อง "หน้าที่ของสตรีในฐานะภรรยา (ทิศเบื้องหลัง)" และ "การเปรียบเทียบสถานภาพสตรีในอดีตกับปัจจุบัน" ข้อสอบปรนัยจำนวน 10 ข้อ พร้อมเฉลยดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 11)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ในหลักทศ 6 ภรรยาถูกจัดเป็น "ทิศเบื้องหลัง" (ปัจฉิมทิศ) สื่อถึงนัยสำคัญอย่างไร?

ก. เป็นผู้ที่ต้องเดินตามหลังสามีเสมอ

ข. เป็นผู้คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจอยู่เคียงข้างสามี

ค. เป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิออกความคิดเห็น

ง. เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบความผิดพลาดแทนสามี

2. หน้าที่ของภรรยาข้อ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัทธิตกมมุตตา) มีความหมายครอบคลุมถึงเรื่องใด?

ก. การทำความสะอาดบ้านเพียงอย่างเดียว

ข. การบริหารจัดการภายในบ้านให้เป็นระเบียบและสร้างความสุขให้สมาชิกในครอบครัว

ค. การควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดในบ้าน

ง. การเป็นผู้นำในการตัดสินใจเรื่องการเมือง

3. "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตตยจ อนรุภขติ) สะท้อนถึงบทบาทของสตรีในด้านใด?

ก. การเป็นผู้เก็บออมเพื่อตนเอง

ข. การเป็นนักบริหารจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพของครอบครัว

ค. การจำกัดสิทธิการใช้เงินของสามี

ง. การนำเงินไปลงทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต

4. ข้อใดคือผลจากการที่ภรรยา "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" (สงคหิตปรีชนตา)?

ก. ทำให้สามีเกรงใจ

ข. สร้างความสัมพันธ์อันดีและมิตรภาพกับญาติมิตรของฝ่ายสามี

ค. ทำให้ได้รับมรดกเพิ่มขึ้น

ง. เพื่อเป็นการโอ้อวดความใจกว้างของตนเอง

5. "ไม่นอกใจ" (อนติจารินี) จัดเป็นคุณธรรมที่สร้างสิ่งใดให้แก่ชีวิตคู่มากที่สุด?

ก. ความร่ำรวย

ข. ความไว้วางใจ (Trust) และความมั่นคงยั่งยืนของครอบครัว

ค. ชื่อเสียงในสังคม

ง. ความยำเกรงจากบุตร

6. "ความขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ของภรรยา สื่อถึงลักษณะใดในทางธรรม?

ก. ความทะเยอทะยาน

ข. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Sense of Duty)

ค. การต้องการเป็นใหญ่ในบ้าน

ง. ความกลัวสามีทำโทษ

7. ในปัจจุบัน ปัจจัยใดที่ทำให้สถานภาพของสตรีไทย "ก้าวหน้า" กว่าในอดีตมากที่สุด?

ก. การมีจำนวนประชากรหญิงมากกว่าชาย

ข. การได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและมีบทบาทในการทำงานนอกบ้าน

ค. การเปลี่ยนค่านิยมการแต่งงาน

ง. การหันมาใช้เทคโนโลยีในการทำงานบ้าน

8. พุทธศาสนามองว่า "สตรี" มีอิทธิพลต่อความสงบสุขของบ้านอย่างไร?

ก. สตรีเป็นผู้รับคำสั่งอย่างเดียว

ข. สตรีเป็นศูนย์กลางที่ประสานความรักและความเข้าใจในบ้าน

ค. สตรีเป็นผู้หาทรัพย์เพียงอย่างเดียว

ง. สตรีเป็นผู้ดูแลเฉพาะเรื่องพิธีกรรม

9. สิทธิและสถานภาพที่สามมีพึงมอบให้ภรรยาในข้อ "มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้านให้" สื่อถึงสิ่งใด?

ก. การผลักภาระงานหนักให้ภรรยา

ข. การยอมรับและให้เกียรติในสิทธิอำนาจการบริหารของภรรยา

ค. การที่สามีไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ ในบ้าน

ง. การห้ามภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน

10. หัวใจสำคัญของ "สถานภาพสตรีที่ยั่งยืน" ตามแนวพุทธคือข้อใด?

ก. การมีความสวยงามทางกาย

ข. การมีทรัพย์สินเงินทองมหาศาล

ค. การรู้จักบทบาทหน้าที่ มีศีลธรรม และการพัฒนาสติปัญญา

ง. การได้รับการยกย่องจากผู้นำสังคมเท่านั้น

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ข

2 ข 7 ข

3 ข 8 ข

4 ข 9 ข

5 ข 10 ค

.....

เรื่อง "หน้าที่สามี-ภรรยาตามหลักทศ 6" และ "บทบาทมารดาในทางพุทธศาสนา" ข้อสอบปรนัยจำนวน 10 ข้อ เพื่อช่วยอาจารย์วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 12)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การที่ภรรยา "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" (สงคหิตปริชนตา) หมายถึงข้อใดชัดเจนที่สุด?

ก. การให้ยืมเงินแก่เพื่อนสามี

ข. การมีน้ำใจและดูแลญาติพี่น้องรวมถึงบริวารของฝ่ายสามีอย่างเหมาะสม

ค. การคอยรายงานพฤติกรรมของสามีให้พ่อแม่สามีทราบ

ง. การออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระสามี

2. หน้าที่ของภรรยาในข้อ "ไม่นอกใจ" (อนติจารินี) ส่งผลสำคัญต่อครอบครัวอย่างไร?

ก. ทำให้สามีเกรงใจและมอบทรัพย์สินให้มากขึ้น

ข. เป็นการสร้างความไว้วางใจและรากฐานที่มั่นคงของชีวิตคู่

ค. เพื่อให้ได้รับคำชมเชยจากคนในหมู่บ้าน

ง. เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการหย่าร้าง

3. ข้อใดคือบทบาทของสตรีในฐานะ "โตะเสนตี"?

ก. การเป็นผู้ให้กำเนิดบุตร

ข. การปลอมโยนและทำให้บุตรร่าเริงแจ่มใส

ค. การสอนวิชาการให้แก่บุตร

ง. การบริหารจัดการทรัพย์สินของบ้าน

4. คำว่า "สุหทา" ที่ใช้เรียกมารดา สื่อถึงคุณธรรมในข้อใด?

ก. ความซื่อสัตย์ต่อสามี

ข. ความมีใจดีและความรักต่อบุตรตั้งแต่อยู่ในครรภ์

ค. ความขยันขันแข็งในการทำงาน

ง. ความรู้ความสามารถในทางธรรม

5. ในทางคติธรรม การที่บิดามารดาสอนให้บุตรเดินและพูดเป็นคนแรก ทำให้ท่านได้รับสถานะใด?

ก. พรหมของบุตร

ข. บุรพาจารย์ (ครูคนแรก)

ค. อาหุเนยยบุคคล

ง. เนื่อนาบุญของโลก

6. สถานะ "อาหุเนยบุคคล" ของบิดามารดา สู่ถึงหน้าที่ของบุตรในเรื่องใด?

ก. การต้องเชื่อฟังพ่อแม่ในทุกเรื่องโดยไม่มีเงื่อนไข

ข. การเลี้ยงดูตอบแทนและมอบของค้ำชูบูชาด้วยความกตัญญู

ค. การบวชเรียนเพื่ออุทิศส่วนกุศลเพียงอย่างเดียว

ง. การทำงานหนักเพื่อหาเงินมาให้พ่อแม่ใช้จ่าย

7. หน้าที่ของสามีที่พึงบำรุงภรรยาด้วยการ "ไม่ดูหมิ่น" (อนวมานเนน) มีความสำคัญอย่างไร?

ก. เพื่อให้ภรรยาทำความสะอาดบ้านให้ดีขึ้น

ข. เพื่อให้เกียรติและยอมรับในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคู่ชีวิต

ค. เพื่อไม่ให้ภรรยาไปร้องเรียนต่อทางการ

ง. เพื่อเป็นการแสดงว่าสามีเป็นคนใจกว้าง

8. การที่สามีมอบ "ความเป็นใหญ่ในบ้าน" ให้ภรรยา (อิสตรียโอสศุเคน) สะท้อนถึงสิ่งใด?

ก. การโยนภาระที่เหนื่อยยากให้ภรรยาทำเพียงลำพัง

ข. การยอมรับในสิทธิและบทบาทการบริหารจัดการครอบครัวของสตรี

ค. การที่สามีไม่มีหน้าที่รับผิดชอบใดๆ ในบ้านอีกต่อไป

ง. การจำกัดพื้นที่สตรีให้อยู่แต่ในบริเวณบ้านเท่านั้น

9. ในปัจจุบัน ปัจจัยใดที่ทำให้สถานภาพสตรีเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็น "ผู้นำ" มากขึ้น?

ก. การได้รับโอกาสทางการศึกษาและการยอมรับในสิทธิที่เท่าเทียม

ข. การที่บุรุษหันไปทำงานประเภทอื่นมากขึ้น

ค. กฎหมายบังคับให้ทุกองค์กรต้องมีหัวหน้าเป็นผู้หญิง

ง. การที่สตรีมีความอดทนมากกว่าบุรุษโดยธรรมชาติ

10. เป้าหมายของการปฏิบัติตนตามหลักทศ 6 ระหว่างสามีและภรรยาคือข้อใด?

- ก. เพื่อให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่า
- ข. เพื่อความสุข สงบ และความมั่นคงยั่งยืนของสถาบันครอบครัว
- ค. เพื่อการสะสมทรัพย์สินให้ได้มากที่สุด
- ง. เพื่อความเป็นสิริมงคลตามความเชื่อทางไสยศาสตร์

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1	ข	6	ข
2	ข	7	ข
3	ข	8	ข
4	ข	9	ก
5	ข	10	ข

.....

เรื่อง "หน้าที่ของภรรยาพึงปฏิบัติต่อสามี" และ "อิทธิพลของสตรีต่อครอบครัวและสังคม" ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ เพื่อช่วยอาจารย์ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในประเด็นเหล่านี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 13)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: หน้าที่ของภรรยาตามหลักทศ 6 (ทิศเบื้องหลัง)

1. ตามหลักทศ 6 ภรรยาทำหน้าที่เป็น "ทิศเบื้องหลัง" มีความหมายสำคัญอย่างไร?

- ก. เป็นผู้ที่ต้องคอยตามรับใช้สามี
- ข. เป็นผู้คอยสนับสนุน เป็นกำลังใจ และช่วยระคับระคองครอบครัว
- ค. เป็นผู้ที่ไม่มีบทบาทในการตัดสินใจ
- ง. เป็นผู้ที่ต้องเก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน

2. หน้าที่ข้อ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัวิทิตกมุขมุนดา) เน้นย้ำถึงเรื่องใด?

- ก. การทำความสะอาดบ้านเพียงอย่างเดียว
- ข. การบริหารจัดการภายในบ้านให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย และมีความสุข
- ค. การใช้อำนาจสั่งการคนใช้ในบ้าน
- ง. การกักตัวอยู่แต่ในครัว

3. "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" (สงคหิตปรีชนุตตา) หมายถึงบุคคลกลุ่มใด?

ก. เพื่อนร่วมงานของสามีเท่านั้น

ข.ญาติพี่น้องและบริวารของฝ่ายสามี

ค. เพื่อนบ้านที่อยู่ติดกัน

ง. คนแปลกหน้าที่สามีรู้จัก

4. การที่ภรรยา "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตถจ อนุรกขติ) สะท้อนถึงคุณธรรมใด?

ก. ความขยัน

ข. ความซื่อสัตย์และการรู้จักบริหารจัดการการเงิน

ค. ความตระหนี่ถี่เหนียว

ง. ความทะเยอทะยาน

5. คุณธรรมข้อ "ไม่นอกใจสามี" (อนติจารินี) ส่งผลดีต่อสถาบันครอบครัวอย่างไร?

ก. ทำให้ครอบครัวมีชื่อเสียง

ข. สร้างความไว้วางใจและความมั่นคงยั่งยืนในชีวิตคู่

ค. ทำให้สามีเกรงใจ

ง. ทำให้บุตรมีหน้ามีตาในสังคม

6. "ความขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ของภรรยา สื่อถึงลักษณะใด?

ก. ความกระหายอำนาจ

ข. ความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ (Sense of Duty)

ค. ความกลัวสามีทำโทษ

ง. ความต้องการผลประโยชน์ส่วนตัว

7. หากภรรยาละเลยหน้าที่ "จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย" จะส่งผลอย่างไรตามเนื้อหา?

ก. สามีจะทำงานได้ดีขึ้น

ข. ครอบครัวจะขาดความสงบสุขและความอบอุ่น

ค. ฐานะทางการเงินจะดีขึ้น

ง. บุตรจะมีความเป็นอิสระมากขึ้น

ตอนที่ 2: อิทธิพลของสตรีต่อครอบครัวและสังคม

8. "ความสุขสงบในบ้าน" ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบุคคลใดตามทัศนะของพุทธศาสนา?

ก. บุตรคนโต

ข. สตรี (ภรรยา/มารดา) ในฐานะผู้ประสานความรัก

ค. ผู้นำชุมชน

ง. ญาติผู้ใหญ่ฝ่ายชาย

9. พุทธศาสนามองว่า "สตรี" มีบทบาทต่อสังคมอย่างไร?

ก. เป็นเพียงผู้อาศัย

ข. เป็นรากฐานสำคัญที่สร้างประชากรที่มีคุณภาพให้แก่สังคม

ค. เป็นผู้มีหน้าที่ทางพิธีกรรมเท่านั้น

ง. เป็นผู้ที่ต้องแยกตัวออกจากสังคม

10. ปัญหาเยาวชนที่ "เสียคน" ในปัจจุบัน มักเกิดจากปัจจัยใดตามเอกสาร?

ก. พ่อแม่ยากจน

ข. พ่อแม่มุ่งหาเงินจนขาดความใกล้ชิดและการอบรมสั่งสอนลูก

ค. เยาวชนมีสติปัญญาต่ำ

ง. โรงเรียนไม่มีงบประมาณ

11. "การที่พ่อแม่ให้แต่เงินแต่ไม่มีเวลาให้ลูก" ส่งผลกระทบต่ออย่างไร?

ก. ลูกจะมีฐานะร่ำรวยในอนาคต

ข. ลูกขาดที่พึ่งทางใจและอาจแสวงหาทางออกที่ผิด

ค. ลูกจะมีความรับผิดชอบมากขึ้น

ง. ลูกจะเรียนหนังสือเก่งขึ้น

12. สตรีในฐานะ "อุบาสิกา" มีความสำคัญต่อพุทธศาสนาอย่างไร?

ก. เป็นผู้เผยแผ่ศาสนาเพียงกลุ่มเดียว

ข. เป็นเสาหลักในการอุปถัมภ์บำรุงและปกป้องพระรัตนตรัย

ค. เป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินวินัยสงฆ์

ง. เป็นผู้ทำหน้าที่บวชให้ผู้อื่น

ตอนที่ 3: สถานภาพสตรีในมิติประวัติศาสตร์และปัญญา

13. คำว่า "อเนกมุคา" ที่สังคมอดีตใช้เรียกสตรี มีความหมายเชิงลบอย่างไร?

- ก. สตรีเป็นผู้พูดเก่ง
- ข. สตรีเป็นผู้ไร้สติปัญญา (เหมือนคนใบ้บ้า)
- ค. สตรีเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ
- ง. สตรีเป็นผู้มีความอดทนสูง

14. พระพุทธศาสนายืนยันเรื่อง "ปัญญา" ของสตรีไว้อย่างไร?

- ก. สตรีมีปัญญาน้อยกว่าบุรุษครึ่งหนึ่ง
- ข. สตรีมีศักยภาพแห่งปัญญาที่เข้าถึงความจริงแท้ได้เสมอเหมือนบุรุษ
- ค. สตรีจะฉลาดได้ต้องอาศัยบุรุษสอนเท่านั้น
- ง. สตรีมีปัญญาเฉพาะเรื่องการทำอาหาร

15. การได้รับโอกาสทาง "การศึกษา" ส่งผลต่อสตรีไทยอย่างไรในปัจจุบัน?

ก. ทำให้สตรีไม่อยากแต่งงาน

ข. ทำให้สตรีมีบทบาทนำทางสังคมและบริหารงานระดับสูงได้มากขึ้น

ค. ทำให้สถานภาพของสตรีลดต่ำลง

ง. ทำให้สตรีละทิ้งความเป็นแม่

16. ปัจจัยใดที่ทำให้สถานภาพสตรีเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเท่าเทียมมากขึ้น?

ก. การได้รับสิทธิทางกฎหมายและการยอมรับในศักยภาพปัญญา

ข. การลดจำนวนของประชากรชาย

ค. ค่านิยมการตามใจตนเอง

ง. การใช้เทคโนโลยีฟ่อนแรง

17. ข้อใดคือแบบอย่างของ "ยอดภรรยา" ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสามีในพุทธประวัติ?

ก. นางสุชาดา

ข. พระนางพิมพายโสธรา

ค. นางวิสาขา

ง. นางมาคันทิยา

18. การที่สามีบำรุงภรรยาด้วยการ "ไม่ดูหมิ่น" (อนวมานเนน) สื่อถึงเรื่องใด?

- ก. การให้ภรรยาทำงานหนักแทน
- ข. การให้เกียรติและเคารพในความเป็นมนุษย์ของสตรี
- ค. การยอมให้ภรรยาทำผิดศีล
- ง. การตามใจภรรยาจนเสียคน

19. สถานภาพที่พุทธศาสนามอบให้สตรี คือการเป็น "ส่วนหนึ่งของพุทธบริษัท 4" หมายถึงอะไร?

- ก. สตรีเป็นกลุ่มคนกลุ่มสุดท้ายที่พุทธศาสนาสนใจ
- ข. สตรีมีบทบาทสำคัญในการรักษาและสืบทอดศาสนาเท่าเทียมกับบุรุษ
- ค. สตรีต้องอยู่ภายใต้การปกครองของชายตลอดไป
- ง. สตรีทำได้เพียงแค่การถวายภัตตาหาร

20. บทสรุปของ "สถานภาพสตรีที่ดี" ตามแนวพุทธคือข้อใด?

ก. การมีอำนาจเหนือสามี

ข. การรู้จักหน้าที่ มีศีลธรรม และฝึกฝนตนเองให้เกิดปัญญา

ค. การมีการศึกษาสูงสุดในประเทศ

ง. การมีทรัพย์สินเงินทองมหาศาล

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ข 11 ข 16 ก

2 ข 7 ข 12 ข 17 ข

3 ข 8 ข 13 ข 18 ข

4 ข 9 ข 14 ข 19 ข

5 ข 10 ข 15 ข 20 ข

ข้อสอบชุดนี้เน้นให้เห็นว่า "หน้าที่" (Duty) กับ "สิทธิ/เกียรติ" (Status) เป็นสิ่งที่มาคู่กันเสมอในทางพุทธศาสนา

สรุปเนื้อหาในส่วนของ "ภรรยา 7 ประเภท"

.....

"หน้าที่ของภรรยาพึงปฏิบัติต่อสามี" ตามหลักทศ 6 และการวิเคราะห์สถานภาพสตรีในมิติต่างๆ ข้อสอบปรนัยเพิ่มอีก 10 ข้อ เพื่อช่วยอาจารย์เก็บตกประเด็นสำคัญดังนี้

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 14)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. หน้าที่ของภรรยาในข้อ "จัดงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัทธิตกมุนตา) ส่งผลต่อ "สภาวะจิตใจ" ของสมาชิกในบ้านอย่างไร?

ก. ทำให้สมาชิกในบ้านเกรงกลัวอำนาจภรรยา

ข. ช่วยให้เกิดความสบายตา สบายใจ และเป็นระเบียบวินัยในครอบครัว

ค. ทำให้สมาชิกในบ้านขี้เกียจเพราะมีคนจัดการให้หมด

ง. เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการทำกิจกรรมนอกบ้าน

2. การที่ภรรยา "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตถจ อนุรกขติ) สะท้อนถึงคุณธรรมเรื่อง "ความซื่อสัตย์" อย่างไร?

ก. การไม่นำเงินไปซื้อของที่ตนเองชอบ

ข. การโปร่งใสในการใช้จ่ายและไม่ยกยอกทรัพย์สินของครอบครัวไปเป็นของตัวเอง

ค. การขออนุญาตสามีทุกครั้งที่จะซื้ออาหาร

ง. การเก็บเงินทั้งหมดไว้ที่ตนเองเพียงคนเดียว

3. "การไม่นอกใจสามี" (อนติจารินี) ถือเป็นจุดเริ่มต้นของสิ่งใดในชีวิตคู่?

ก. ความร่ำรวยมหาศาล

ข. ความไว้วางใจ (Mutual Trust) ซึ่งเป็นรากฐานของความมั่นคง

ค. การได้รับการยกย่องจากราชการ

ง. การมีบุตรที่หน้าตาดี

4. ภรรยาที่ "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" (สงคหิตปริชนตา) ช่วยเสริมสร้างสถานภาพของสามีได้อย่างไร?

ก. ทำให้สามีดูเป็นคนมีอำนาจ

ข. ทำให้สามีได้รับความรักและเกรงใจจากญาติพี่น้องและบริวารของตนเอง

ค. เพื่อให้สามีมีเวลาไปทำงานมากขึ้น

ง. เพื่อลดภาระการจ่ายเงินเดือนให้บริวาร

5. คุณธรรมข้อ "ขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ของภรรยา มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจครัวเรือนอย่างไร?

ก. ช่วยลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลทรัพย์สิน

ข. ทำให้มีเวลาไปรับงานพิเศษได้มากขึ้น

ค. เพื่อให้สามีทำงานหนักเพียงคนเดียว

ง. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ว่าเป็นครอบครัวที่ขยัน

6. ในมิติของพุทธศาสนา "สตรี" มีบทบาทในการสร้าง "สันติภาพ" เริ่มต้นจากที่ใด?

ก. สมาคมสตรีระดับประเทศ

ข. ภายในครอบครัว (การบริหารจัดการบ้านให้สงบสุข)

ค. การออกไปประท้วงเรียกร้องสิทธิ

ง. การทำงานในหน่วยงานราชการเท่านั้น

7. สถานภาพสตรีที่ถูกเรียกว่า "แม่บ้าน" ในอดีต กับ "ผู้บริหาร" ในปัจจุบัน มีจุดร่วมที่เหมือนกันในทางธรรมคือข้อใด?

ก. การมีรายได้เท่ากัน

ข. การใช้ "สติปัญญา" และ "ความรับผิดชอบ" ในการจัดการหน้าที่

ค. การต้องทำงานหนักกว่าบุรุษ

ง. การไม่มีเวลาให้ครอบครัวเหมือนกัน

8. ข้อใดคือผลกระทบที่ชัดเจนที่สุดเมื่อสตรีละทิ้งหน้าที่ "ศูนย์รวมจิตใจของบ้าน"?

ก. บ้านจะสกปรก

ข. สมาชิกในครอบครัวอาจขาดความผูกพันและทางเดินชีวิตที่ถูกต้อง

ค. สามียจะมีรายได้ลดลง

ง. ค่าใช้จ่ายในบ้านจะสูงขึ้น

9. การที่พุทธศาสนาจัดให้ภรรยาเป็น "ทิศเบื้องหลัง" สื่อถึงความสัมพันธ์แบบใด?

ก. การเป็นผู้ตามที่ไม่สิทธิพูด

ข. การเป็น "ลมใต้ปีก" หรือพลังสนับสนุนที่สำคัญที่สุดของผู้นำครอบครัว

ค. การถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ

ง. การเป็นบุคคลที่ไม่มีความสำคัญ

10. คำว่า "สตรีผู้ฝึกตนดีแล้ว" ในทางพุทธศาสนาหมายถึงผู้ที่มีลักษณะอย่างไร?

ก. มีการศึกษาสูงและตำแหน่งงานดี

ข. มีความสวยงามและกิริยามารยาทเรียบร้อย

ค. มีศีลธรรม รู้จักหน้าที่ และมีปัญญาในการแก้ปัญหาชีวิต

ง. มีบุตรที่ประสบความสำเร็จทุกคน

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ข

2 ข 7 ข

3 ข 8 ข

4 ข 9 ข

5 ก 10 ค

ข้อสอบชุดนี้เน้นไปที่การวิเคราะห์ "ความหมายแฝง" ของหลักธรรม เพื่อให้
นักเรียนเข้าใจว่าหน้าที่แต่ละอย่างส่งผลต่อความมั่นคงของชีวิตอย่างไร

.....

เรื่อง "หน้าที่ของภรรยาพึงปฏิบัติต่อสามี" ตามหลักทศ 6 และการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสังคม

ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ พร้อม

แบบทดสอบวิชา: พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 15)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1: หน้าที่ของภรรยาตามหลักทศ 6

1. หน้าที่ "จัดงานบ้านให้เรียบร้อย" (สุสัวิหิตกุกมนตา) ส่งผลทางอ้อมต่อสามีอย่างไร?

ก. ทำให้สามีมีเงินเก็บมากขึ้น

ข. ช่วยให้สามีมีสมาธิและประสิทธิภาพในการออกไปทำงานนอกบ้าน

ค. ทำให้สามีไม่ต้องทำอะไรเลยเมื่อกลับถึงบ้าน

ง. เพื่อเป็นการแสดงอำนาจเหนือสมาชิกในบ้าน

2. การที่ภรรยา "รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้" (สมภตถุจ อนุรกุขติ) สะท้อนถึงบทบาทใดในปัจจุบัน?

ก. นักช้อปปิ้งตัวยง

ข. นักบริหารจัดการการเงิน (Financial Manager) ของครอบครัว

ค. ผู้ควบคุมความประพฤติของสามี

ง. ผู้มีอิทธิพลนอกกฎหมายในบ้าน

3. ข้อใดคือลักษณะของการ "ไม่นอกใจสามี" (อนติจารินี) ที่ถูกต้องตามหลักธรรม?

- ก. การซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และมีความมั่นคงในคู่ครอง
- ข. การยอมรับในความผิดของสามีทุกเรื่อง
- ค. การไม่พูดคุยกับชายอื่นเลยในชีวิตประจำวัน
- ง. การเฝ้าติดตามสามีไปทุกที่

4. "สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี" (สงคหิตปริชนตา) มีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ในตระกูลอย่างไร?

- ก. ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างภรรยากับญาติฝ่ายสามี
- ข. ทำให้ภรรยาได้รับมรดกเร็วขึ้น
- ค. เพื่อให้ญาติสามีมาช่วยทำงานบ้าน
- ง. เป็นการประจบเพื่อให้สามีรักมากขึ้น

5. คุณธรรมข้อ "ขยัน ไม่เกียจคร้านในงานทั้งปวง" ของภรรยา สื่อถึง
นัยสำคัญใด?

ก. สตรีต้องทำงานหนักตลอดเวลาไม่มีวันหยุด

ข. ความสำเร็จที่พึงปรารถนาและความคล่องตัวในการบริหารจัดการชีวิต
ครอบครัว

ค. การแข่งขันความขยันกับสามี

ง. การต้องทำงานแทนสามีในทุกเรื่อง

6. ทำไมพุทธศาสนาจึงเปรียบภรรยาเป็น "ทิศเบื้องหลัง"?

ก. เพราะสตรีไม่มีความสำคัญเท่าบุรุษ

ข. เพราะเป็นผู้คอยสนับสนุน เสริมสร้างความมั่นคง และแก้ปัญหาที่มองไม่
เห็นให้แก่ครอบครัว

ค. เพราะต้องเดินตามหลังสามีตามประเพณี

ง. เพราะหน้าที่ของสตรีมีน้อยกว่าหน้าที่ของชาย

7. หากครอบครัวขาดการบริหารจัดการ "งานบ้าน" ที่ดี จะส่งผลกระทบต่อระดับพื้นฐานอย่างไร?

ก. เสียชื่อเสียงในสังคม

ข. เกิดความระส่ำระสายและขาดความอบอุ่นในที่อยู่อาศัย

ค. รายได้ของครอบครัวจะหายไปทันที

ง. บุตรจะไม่มีเพื่อนเล่น

ตอนที่ 2: อิทธิพลของสตรีต่อครอบครัวและสังคม

8. "สตรีเป็นศูนย์กลางแห่งความรัก" ในครอบครัว หมายความว่าอย่างไร?

ก. สตรีต้องได้รับความรักจากทุกคนฝ่ายเดียว

ข. สตรีมีหน้าที่ประสานรอยร้าวและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในบ้าน

ค. สตรีเป็นผู้ตัดสินใจว่าใครจะได้ความรักเท่าไร

ง. สตรีเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของลูกๆ

9. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ "สถานภาพสตรีไทย" ในปัจจุบันเปลี่ยนไปคือข้อใด?

ก. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ลดลง

ข. การเข้าถึงการศึกษาและการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจนอกบ้าน

ค. การเปลี่ยนชื่อเรียกตำแหน่งหน้าที่

ง. การมีเทคโนโลยีอำนวยความสะดวก

10. ปัญหาเยาวชนที่ "ขาดที่พึ่งทางใจ" เอกสารระบุว่าสาเหตุหลักจากสิ่งใด?

ก. โรงเรียนไม่มีครูแนะแนว

ข. พ่อแม่มุ่งแสวงหาวัตถุจนละเลยการให้เวลาและความใกล้ชิดแก่ลูก

ค. อินเทอร์เน็ตมีความเร็วสูงเกินไป

ง. เด็กไม่มีของเล่นที่ทันสมัย

11. การที่ "มารดา" เป็น "บุรพาจารย์" (ครูคนแรก) มีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร?

ก. ช่วยประหยัดงบประมาณการศึกษาของรัฐ

ข. เป็นการปลูกฝังพื้นฐานทางศีลธรรมและบุคลิกภาพที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น

ค. ทำให้เด็กเรียนเก่งกว่าเพื่อนในโรงเรียน

ง. ช่วยให้มารดามีความรู้เท่าทันครูที่โรงเรียน

12. ในทางพุทธศาสนา "ความเสมอภาค" ระหว่างชายและหญิงวัดจากสิ่งใด?

ก. พละกำลังทางร่างกาย

ข. ศักยภาพทางสติปัญญาและการบรรลุธรรม

ค. จำนวนทรัพย์สินที่ครอบครอง

ง. ยศถาบรรดาศักดิ์ทางสังคม

ตอนที่ 3: การประยุกต์ใช้และบทวิเคราะห์

13. คำเรียก "อเนงมุคา" เป็นการสะท้อนถึงการกดขี่สตรีในด้านใด?

ก. การกดขี่ทางแรงงาน

ข. การสบประมาททางสติปัญญา (มองว่าหญิงไร้ความคิด)

ค. การจำกัดสิทธิในการเลือกคู่ครอง

ง. การห้ามสตรีทำบุญตักบาตร

14. พระพุทธเจ้าทรงตอบโต้ค่านิยมการมี "บุตรสาว" ว่าโชคร้ายอย่างไร?

ก. ทรงบอกว่าบุตรสาวจะช่วยทำงานบ้านได้ดีกว่า

ข. ทรงตรัสว่าบุตรสาวอาจประเสริฐกว่าบุตรชายหากได้รับการฝึกฝนดีและมีปัญญา

ค. ทรงแนะนำให้มียุตรหลายๆ คนเพื่อแก้เคล็ด

ง. ทรงไม่ได้โต้ตอบอะไรเพราะเป็นความเชื่อดั้งเดิม

15. ลักษณะ "โตเสนต์" ของมารดา มีความหมายตรงกับข้อใด?

- ก. มารดาผู้ให้กำเนิด
- ข. มารดาผู้ทำให้บุตรร่าเริงแจ่มใสและมีความสุข
- ค. มารดาผู้ดูด่าว่ากล่าว
- ง. มารดาผู้ตามใจบุตรในทางที่ผิด

16. หนังสือสามที่พิง "มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้านให้ภรรยา" สื่อถึงหลักการบริหารใด?

- ก. การกระจายอำนาจและการให้เกียรติในบทบาท (Empowerment)
- ข. การปิดความรับผิดชอบของฝ่ายชาย
- ค. การสร้างความขัดแย้งในครอบครัว
- ง. การทำตามค่านิยมตะวันตก

17. ข้อใดคือบทบาทของ "อุบาสิกา" ที่เด่นชัดที่สุดในสมัยพุทธกาล?

- ก. การเป็นที่ปรึกษาทางการเมือง
- ข. การเป็นผู้นำในการอุปถัมภ์บำรุงพระศาสนา (เช่น นางวิสาขา)
- ค. การทำหน้าที่ตัดสินคดีความแทนผู้ชาย
- ง. การเป็นผู้นำกองทัพหญิง

18. "ความสุขที่แท้จริงของครอบครัว" ตามแนวพุทธเกิดจากสิ่งใด?

- ก. การที่สามีรวยและภรรยาสวย
- ข. การที่ทั้งสองฝ่ายต่างทำหน้าที่ของตนเองด้วยความรักและศีลธรรม
- ค. การที่มีบุตรหลายๆ คน
- ง. การไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกันบ่อยๆ

19. สตรีในฐานะ "ผู้รักษาทรัพย์" หากขาดคุณธรรมข้อนี้ครอบครัวจะเป็นอย่างไร?

- ก. สมาชิกในบ้านจะไม่มีวินัยทางการเงินและอาจล่มจมได้ง่าย
- ข. สามีจะรักภรรยามากขึ้น
- ค. บ้านจะสะอาดขึ้น
- ง. ฐานะทางสังคมจะสูงขึ้น

20. หัวใจสำคัญของการที่สตรีจะมี "สถานภาพที่สง่างาม" คืออะไร?

ก. การมีเครื่องประดับราคาแพง

ข. การเป็นคนมีความรู้ คู่คุณธรรม และทำหน้าที่ได้สมบูรณ์

ค. การได้รับการยกย่องจากสื่อมวลชน

ง. การชนะการประกวดความงาม

เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

1 ข 6 ข 11 ข 16 ก

2 ข 7 ข 12 ข 17 ข

3 ก 8 ข 13 ข 18 ข

4 ก 9 ข 14 ข 19 ก

5 ข 10 ข 15 ข 20 ข

ข้อสอบชุดนี้เน้นหนักไปที่เรื่อง "จิตวิทยาครอบครัว" ผสมผสานกับ "หลักพุทธธรรม" ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของบทบาทสตรีในชีวิตจริงได้ชัดเจนขึ้น

.....

สถานภาพสตรีในสมัยพุทธกาล และสิทธิสตรีตามหลักพระพุทธศาสนา
แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. มุมมองของพระพุทธศาสนาต่อความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรีคือข้อใด?

- ก. สตรีด้อยกว่าบุรุษในด้านปัญญา
- ข. สตรีมีความเป็นมนุษย์และศักยภาพเท่าเทียมกับบุรุษ
- ค. บุรุษควรมีสิทธิในทางศาสนามากกว่าสตรี
- ง. สตรีไม่ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา

2. ในสมัยพุทธกาล ข้อจำกัดสำคัญของสตรีในสังคมพราหมณ์คืออะไร?

- ก. ไม่ได้รับอนุญาตให้ดูแลบุตร
- ข. ไม่มีสิทธิประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
- ค. ห้ามทำงานบ้าน
- ง. ห้ามแต่งงานกับชายต่างวรรณะ

3. เหตุผลสำคัญที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้สตรีอุปสมบทเป็นภิกษุณีได้คืออะไร?

ก. เพื่อต้องการลดบทบาทของพราหมณ์

ข. เพราะสตรีเรียกร้องอย่างหนัก

ค. เพราะทรงเห็นว่าสตรีมีศักยภาพในการบรรลุธรรมได้เท่าเทียมบุรุษ

ง. เพื่อต้องการให้สตรีช่วยเผยแผ่ศาสนาในหมู่สตรีด้วยกันเท่านั้น

4. "ความแตกต่างระหว่างสตรีและบุรุษโดยแท้จริงแล้วไม่มีความหมาย" คำกล่าวนี้อ้างอิงจากหลักการใดในเนื้อหา?

ก. ทุกคนต่างมีความทุกข์และความเดือดร้อนเหมือนกัน

ข. ทุกคนเกิดมามีฐานะทางสังคมเท่ากัน

ค. ร่างกายของมนุษย์มีความแข็งแรงเท่ากัน

ง. กฎหมายในสมัยนั้นคุ้มครองทุกคนเท่าเทียมกัน

5. สถานภาพที่สำคัญที่สุดของสตรีที่ควรได้รับการยกย่องตามเนื้อหาคืออะไร?

ก. ความเป็นภรรยาที่ซื่อสัตย์

ข. ความเป็นลูกที่ดี

ค. ความเป็นแม่ของลูก

ง. ความเป็นนักบวช

6. ในแง่ของ "สิทธิ" ตามค่านิยมในเนื้อหา หมายถึงอะไร?

ก. การทำตามใจชอบโดยไม่มีข้อจำกัด

ข. อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง

ค. หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าครอบครัว

ง. การได้รับอนุญาตให้ทำกิจกรรมสาธารณะ

7. คัมภีร์ธรรมศาสตร์ในสมัยนั้นกล่าวถึง "ธรรมชาติของสตรี" ไว้อย่างไร?

ก. เป็นผู้มีความเมตตาสูง

ข. เป็นผู้มีความอดทนต่อความทุกข์

ค. เป็นผู้ที่ไม่น่าไว้วางใจและชอบล่อลวงชาย

ง. เป็นผู้ที่มีปัญญาหลักแหลมกว่าชาย

8. ตามคัมภีร์ธรรมศาสตร์ สตรีควรอยู่ในความดูแลของใครเมื่อสามีเสียชีวิต?

ก. บิดา

ข. มารดา

ค. ลูกชาย

ง. พี่สาว

9. ประเพณี "สตี" ในอินเดียมีลักษณะอย่างไร?

ก. การให้สตรีอุปสมบทเป็นแม่ชี

ข. การให้หญิงม่ายกระโดดกองไฟตายตามสามี

ค. การมอบมรดกให้บุตรสาวคนโต

ง. การกักขังหญิงม่ายไว้ในบ้าน

10. ข้อใดคือข้อจำกัดเรื่อง "มรดก" ของสตรีในสมัยนั้นตามเนื้อหา?

ก. สตรีไม่มีสิทธิในมรดกหรือสมบัติเป็นของตนเอง

ข. สตรีได้รับมรดกเพียงครึ่งหนึ่งของบุรุษ

ค. สตรีได้รับมรดกเฉพาะจากฝ่ายมารดาเท่านั้น

ง. สตรีต้องแบ่งมรดกให้แก่ทาสในบ้าน

11. "เกาฏิลยะ" ให้ความสำคัญกับสิทธิเรื่องใดของสตรีเป็นพื้นฐานสำคัญ?

- ก. สิทธิในการศึกษา
- ข. สิทธิในพรหมจรรย์
- ค. สิทธิในการเลือกคู่ครองเอง
- ง. สิทธิในการเป็นผู้นำทางการเมือง

12. การทำลายพรหมจรรย์หญิงที่ยังไม่โตเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมายเกณฑ์ของเกาฏิลยะมีโทษอย่างไร?

- ก. ปรับ 100 ปณะ
- ข. ตัดนิ้วนาง
- ค. ตัดมือหรือปรับ 400 ปณะ
- ง. กักขัง 1 ปี

13. หากสตรีถึงแก่ชีวิตจากการถูกทำลายพรหมจรรย์ ผู้กระทำผิดจะได้รับโทษอย่างไร?

- ก. จำคุกตลอดชีวิต
- ข. เนรเทศออกนอกเมือง
- ค. โทษประหารชีวิต
- ง. ปรับเงินเป็น 2 เท่า

14. ในกรณีที่ชาย "สวมรอย" เป็นชายอื่นเพื่อเข้าหาหญิงที่จ่ายสินสอดแล้ว มีโทษอย่างไร?

- ก. ปรับ 500 ปณะ
- ข. ตัดมือหรือปรับ 400 ปณะ พร้อมชดใช้ค่าสินสอด
- ค. ให้แต่งงานกับหญิงนั้นทันที
- ง. ไม่มีความผิดหากหญิงยินยอม

15. ทศนคติของพระพุทธศาสนาต่อการปฏิบัติธรรม (อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา) ของสตรีเป็นอย่างไร?

- ก. สตรีปฏิบัติได้เพียงศีลเท่านั้น
- ข. สตรีปฏิบัติได้แต่ผลลัพธ์ไม่เท่าบุรุษ
- ค. สตรีสามารถปฏิบัติและพัฒนาศกยภาพได้ไม่ด้อยไปกว่าบุรุษ
- ง. สตรีควรปฏิบัติธรรมอยู่แต่ในบ้าน

16. ข้อใดกล่าวถึงสถานภาพสตรีไทยในปัจจุบันเมื่อเทียบกับสตรีในพุทธกาลตามเนื้อหา?

- ก. สตรีไทยอุปสมบทเป็นภิกษุณีได้ง่ายกว่าสมัยพุทธกาล
- ข. สตรีไทยทำหน้าที่เป็นแม่ชีและอุบาสิกา แต่ยังคงปฏิบัติตามคำสอนได้ถูกต้อง
- ค. สตรีไทยไม่มีสิทธิในทางศาสนาเลย
- ง. สตรีไทยมีสิทธิเท่าเทียมกับบุรุษในทุกด้านโดยไม่มีข้อยกเว้น

17. ตามเนื้อหา สตรีที่ยินยอมมอบกายให้ชายด้วยความเต็มใจเอง (นอกเหนือจากกฏเกณฑ์) มีบทลงโทษอย่างไร?

ก. ต้องไปเป็นทาสของพระราช

ข. ถูกปรับ 1,000 ปณะ

ค. ถูกโบย 50 ที

ง. ถูกไล่ออกจากหมู่บ้าน

18. พระพุทธศาสนาช่วย "ให้สิทธิสตรี" ในสังคมสมัยนั้นอย่างไร?

ก. ให้สิทธิในการรบ

ข. ให้สิทธิในการครอบครองที่ดินทั้งหมด

ค. ให้สิทธิในการเข้าถึงธรรมและอุปสมบท ซึ่งเป็นการปลดแอกจากการถูกดูแล
แคลน

ง. ให้สิทธิสตรีเหนือกว่าบุรุษในทุกกรณี

19. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิสตรีในเรื่องเพศของเกาหลียะ มุ่งเน้นไปที่สถาบันใดเป็นหลัก?

- ก. สถาบันการศึกษา
- ข. สถาบันครอบครัว (แบบผัวเดียวเมียเดียว)
- ค. สถาบันการค้า
- ง. สถาบันทหาร

20. คำนิยามของ "สิทธิสตรี" ในเชิงสังคมกว้างๆ คืออะไร?

- ก. สิทธิและการให้สิทธิแก่สตรีและเด็กหญิงในสังคม
- ข. การที่สตรีมีอำนาจเหนือกว่าชายในบ้าน
- ค. การที่สตรีไม่ต้องทำงานหนัก
- ง. การที่สตรีสามารถทำทุกอย่างได้ตามความพอใจ

เฉลยแบบทดสอบ

ข | 2. ข | 3. ค | 4. ก | 5. ค | 6. ข | 7. ค | 8. ค | 9. ข | 10. ก

ข | 12. ค | 13. ค | 14. ข | 15. ค | 16. ข | 17. ก | 18. ค | 19. ข | 20. ก

.....

เรื่อง คัมภีร์มโนธรรมศาสตร์ ระบบวรรณะ และหลักทศ 6 ในพระพุทธศาสนา
เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจความแตกต่างระหว่างแนวคิดพราหมณ์และพุทธ

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 2)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือทัศนคติของ "คัมภีร์มโนธรรมศาสตร์" ที่มีต่อการสังหารสตรี?

- ก. เป็นบาปหนักเท่ากับการฆ่าพราหมณ์
- ข. เป็นบาปเพียงเล็กน้อย เทียบเท่ากับการดื่มสุรา
- ค. เป็นการกระทำที่ไม่มีความผิดทางศาสนา
- ง. เป็นความผิดที่ต้องได้รับโทษประหารชีวิตเท่านั้น

2. ปัญหาเรื่อง "ค่าสินสอด" ในสังคมอินเดียตามเนื้อหา ส่งผลกระทบต่อสตรี
อย่างไร?

- ก. สตรีต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาแต่งงานเอง
- ข. สตรีอาจถูกทารุณกรรมหรือเผาทั้งเป็นหากจ่ายสินสอดไม่ครบ
- ค. สตรีมีอำนาจต่อรองกับครอบครัวสามีมากขึ้น
- ง. รัฐบาลอินเดียเข้ามาแบกรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมด

3. ตามคัมภีร์พราหมณ์ ภรรยา มีสิทธิในการหย่าขาดจากสามีหรือไม่?

ก. หย่าได้หากสามีอนุญาต

ข. หย่าได้หากถูกทำร้ายร่างกาย

ค. ไม่สามารถหย่าขาดได้ ไม่ว่าจะด้วยการขายหรือบอกศาลาเล็กกัน

ง. หย่าได้เฉพาะสตรีในวรรณะกษัตริย์

4. บทบาทหลักของสตรีใน "วรรณะกษัตริย์" ตามเนื้อหา คือ ข้อใด?

ก. เป็นผู้นำกองทัพและออกรบแทนชาย

ข. เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีและแต่งงานเพื่อธำรงวงศ์ตระกูล

ค. เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหลัก

ง. ทำหน้าที่ค้าขายและสะสมความมั่งคั่งให้รัฐ

5. สตรีในวรรณะใดที่มีบทบาท "ค่อนข้างสูง" ในการช่วยสามีประกอบพิธี
บวงสรวง?

ก. วรรณะกษัตริย์

ข. วรรณะพราหมณ์

ค. วรรณะแพศย์

ง. วรรณะศูทร

6. "วรรณะแพศย์" มีหน้าที่สำคัญต่อรัฐในด้านใด?

ก. การปกครองและการทหาร

ข. การสั่งสอนพระเวท

ค. การสร้างความมั่งคั่งผ่านการค้าและเกษตรกรรม

ง. การเป็นรับใช้คนในวรรณะอื่น

7. ความเชื่อเรื่อง "ศูทรเกิดจากเท้าของพระพรหม" ส่งผลต่อสถานภาพสตรีวรรณะศูทรอย่างไร?

ก. ได้รับการยกย่องว่าเป็นฐานรากของสังคม

ข. ถูกกำหนดให้มีสิทธิทางสังคมที่ด้อยและเป็นผู้รับใช้คนวรรณะอื่น

ค. มีสิทธิในการเรียนรู้พระเวทเท่าเทียมพราหมณ์

ง. ได้รับยกเว้นไม่ต้องทำงานบ้าน

8. พระพุทธศาสนาเถรวาทถูกจัดว่าเป็นศาสนาประเภทใดตามเนื้อหา?

- ก. เทวนิยม (เชื่อในพระเจ้า)
- ข. อเทวนิยม (ปฏิเสธพรอำนาจจากพระเจ้า)
- ค. พหุเทวนิยม (เชื่อในเทพเจ้าหลายองค์)
- ง. วรรณะนิยม (เชื่อในการแบ่งชนชั้น)

9. พระพุทธศาสนามีมุมมองต่อ "ความแตกต่างระหว่างเพศ" อย่างไร?

- ก. ชายและหญิงมีความแตกต่างกันที่สรีระแต่มีศักยภาพทางปัญญาเท่ากัน
- ข. ชายมีสติปัญญาสูงกว่าหญิงโดยกำเนิด
- ค. หญิงมีกรรมหนักกว่าชายจึงไม่อาจพัฒนาปัญญาได้
- ง. เพศไม่มีความแตกต่างกันเลยแม้กระทั่งทางสรีระ

10. การกำหนดบทบาทตามหน้าที่ทางสังคมในพระพุทธศาสนา ใช้หลักการใดเป็นกรอบแนวคิด?

- ก. หลักกฎแห่งกรรม
- ข. หลักทศ 6
- ค. หลักเบญจศีล
- ง. หลักอริยสัจ 4

11. ข้อใด ไม่ใช่ หนึ่งในความสัมพันธ์ตามหลัก "ทิส 6" ที่ระบุในเนื้อหา?

- ก. บิดา มารดา - บุตร
- ข. สามเณร - ภรรยา
- ค. นายจ้าง - ลูกจ้าง
- ง. พระมหากษัตริย์ - ราษฎร

12. บทบาทของบุคคลในทางศาสนาตามแนวคิดพุทธ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คืออะไร?

- ก. ผู้ชาย และ ผู้หญิง
- ข. นักบวช (ภิกษุ-ภิกษุณี) และ ชาวบ้าน (อุบาสก-อุบาสิกา)
- ค. วรรณะสูง และ วรรณะต่ำ
- ง. อาจารย์ และ ลูกศิษย์

13.หน้าที่สำคัญของ "อุบาสก-อุบาสิกา" ต่อเหล่านักบวชคือข้อใด?

- ก. การสั่งสอนพระธรรมวินัย
- ข. การอุปถัมภ์บำรุงตามกำลังของตน
- ค. การออกกฐนระเบียบให้สงฆ์ปฏิบัติตาม
- ง. การฝึกหัดปฏิบัติธรรมเพื่อเป็นภิกษุเท่านั้น

14. พระพุทธศาสนาใช้เกณฑ์ใดในการแบ่งหน้าที่ของมนุษย์แทนระบบวรรณะ?

ก. ความเชื่อในพระพรหม

ข. ความจำเป็นของความแตกต่างระหว่างเพศโดยธรรมชาติและหน้าที่ทางสังคม

ค. ฐานะทางเศรษฐกิจ

ง. ตระกูลที่กำเนิดมา

15. ในอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุยุคแรก (ฮารัปปา) สตรีมีสถานภาพอย่างไร?

ก. เป็นทาสของบุรุษ

ข. ถูกมองว่าเป็นสมบัติของเทพเจ้า

ค. ได้รับการเคารพในฐานะ "ผู้ให้กำเนิด" (มาตาธิปไตย)

ง. ไม่มีบทบาทใดๆ ในทางประวัติศาสตร์

16. แนวคิดเรื่อง "พระพรหมสร้างวรรณะ 4" ถูกโต้แย้งโดยศาสนาใด?

- ก. ศาสนาพราหมณ์
- ข. ศาสนาพุทธ
- ค. ลัทธิอารยัน
- ง. ลัทธิบูชาเทพธิดา

17. ตามเนื้อหา การยอมรับเรื่องเพศและสถานะของเพศในมนุษย์ เกิดจากกระบวนการใด?

- ก. การบัญญัติกฎหมายของรัฐ
- ข. การกล่อมเกลาและการเรียนรู้ทางสรีระและจิตใจโดยธรรมชาติ
- ค. การดลบันดาลของพระเจ้า
- ง. การคัดเลือกโดยธรรมชาติของดาร์วิน

18. คำว่า "มาตาธิปไตย" ในเนื้อหาสื่อถึงอะไร?

- ก. สังคมที่ยกย่องสตรีเป็นใหญ่หรือเป็นผู้ให้กำเนิด
- ข. สังคมที่ปกครองโดยกษัตริย์
- ค. สังคมที่ไม่มีการแบ่งชนชั้น
- ง. สังคมที่บูชาดวงอาทิตย์

19. เหตุใดสถานภาพสตรีจึงถูก "บดบัง" ในยุคอารยัน?

- ก. เพราะสตรีไม่ต้องการทำงานนอกบ้าน
- ข. เพราะเกิดวาทกรรมเรื่องการสร้างโลกของพระพรหมที่เน้นบุรุษเป็นหลัก
- ค. เพราะมีการประกาศใช้กฎหมายระหว่างประเทศ
- ง. เพราะสตรีสูญเสียความสามารถในการเลี้ยงบุตร

20. กรอบแนวคิดในการแบ่งบทบาทของพุทธศาสนามุ่งเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ?

- ก. การรักษาระบบชนชั้นให้คงอยู่
- ข. การให้สตรีมีอำนาจเหนือบุรุษ
- ค. การปฏิบัติหน้าที่ตามสถานะเพื่อความสงบสุขของสังคมโดยไม่ยึดติดระบบวรรณะ
- ง. การยกเลิกหน้าที่ทางสังคมทั้งหมด

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดที่ 2)

ข | 2. ข | 3. ค | 4. ข | 5. ข | 6. ค | 7. ข | 8. ข | 9. ก | 10. ข

ง | 12. ข | 13. ข | 14. ข | 15. ค | 16. ข | 17. ข | 18. ก | 19. ข | 20. ค

ข้อสอบชุดนี้จะช่วยเน้นให้นักศึกษาเห็นภาพการเปลี่ยนผ่านจาก "ยุคอำนาจนิยมโดยวรรณะ" ไปสู่ "ยุคหน้าที่นิยมโดยธรรม" ของพุทธศาสนา

.....

เรื่อง "สิทธิสตรีทางศาสนา" และ "สถานภาพแม่ชีในสังคมไทย" เพื่อใช้ทดสอบความเข้าใจเชิงลึกของนักศึกษาครับ

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 3)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. แนวคิดเรื่อง "ธรรมชาติแห่งความเป็นพุทธะ" (Buddha Nature) ส่งผลต่อสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สตรีต้องปรนนิบัติบุรุษเพื่อสะสมบุญ

ข. ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิงมีศักยภาพในการบรรลุธรรมเท่ากัน

ค. กำหนดให้สตรีต้องบวชเป็นภิกษุณีก่อนถึงจะบรรลุธรรมได้

ง. เป็นแนวคิดที่จำกัดไว้เฉพาะสตรีในวรรณะสูงเท่านั้น

2. ในประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา สถาบันใดถือเป็น "ประจักษ์พยาน" ว่าสตรีได้รับสิทธิทางศาสนาเสมอภาคกับบุรุษ?

ก. สถาบันครอบครัว

ข. สถาบันแม่ชี

ค. สถาบันภิกษุณีสงฆ์

ง. สถาบันโรงเรียนปริยัติธรรม

3. หลังการปรินิพพานของพระพุทธเจ้า "พระอานนท์" ถูกกล่าวหาในเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับสตรี?

- ก. เป็นผู้ห้ามสตรีไม่ให้ฟังธรรม
- ข. เป็นผู้ชักนำสตรีเข้ามาสู่คณะสงฆ์
- ค. เป็นผู้ออกกฏระเบียบที่เข้มงวดกับภิกษุณี
- ง. เป็นผู้คัดค้านการสร้างที่พำนักให้แก่ภิกษุณี

4. ข้ออ้างหลักที่มักถูกนำมาใช้เพื่อ "ปฏิเสธ" การฟื้นฟูภิกษุณีสงฆ์ในประเทศเถรวาทคืออะไร?

- ก. สตรีในปัจจุบันไม่มีศรัทธาเพียงพอ
- ข. กฎหมายบ้านเมืองสั่งห้ามอุปสมบทสตรี
- ค. สายวงศ์ภิกษุณีสงฆ์ขาดสูญไปแล้ว ไม่สามารถบวชให้ถูกต้องตามธรรมเนียมได้
- ง. พระพุทธเจ้าทรงยกเลิกสิทธิการบวชของสตรีไปแล้ว

5. สถาบันกษัตริย์สงฆ์ในประเทศใดที่ถือว่าเป็นฐานที่มั่นที่เข้มแข็งที่สุดในปัจจุบันตามเนื้อหา?

ก. อินเดีย

ข. ศรีลังกา

ค. ไต้หวัน

ง. ไทย

6. ในประเทศไทย "สถานภาพทางกฎหมาย" ของแม่ชีเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับภิกษุ?

ก. ได้รับสิทธิเท่าเทียมกันทุกประการ

ข. ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของคณะสงฆ์ไทยตามกฎหมาย

ค. ไม่ได้รับการยอมรับทางกฎหมายว่าเป็นนักบวช และไม่ได้รับสิทธิสวัสดิการเหมือนภิกษุ

ง. มีกฎหมายคุ้มครองแยกต่างหากจากคณะสงฆ์

7. ข้อใดคือข้อจำกัดที่ "แม่ชีไทย" ประสบในการปฏิบัติศาสนกิจตามที่
เอกสารระบุ?

ก. ห้ามสวดมนต์ในอุโบสถ

ข. ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกบิณฑบาตหรือรับสังฆทานเช่นเดียวกับภิกษุ

ค. ต้องเสียภาษีรายได้มากกว่าบุคคลทั่วไป

ง. ห้ามอาศัยอยู่ในบริเวณวัด

8. "ฉัตรสุมาลย์" เปรียบเทียบแรงจูงใจของสตรีที่เลือกเป็น "โศภณี" กับ "แม่
ชี" ในสังคมไทยว่ามีจุดร่วมกันในเรื่องใด?

ก. ความต้องการความสบายทางกาย

ข. ความกตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่ (ตอบแทนบุญคุณทางวัตถุและทางจิตใจ)

ค. การถูกบังคับโดยกฎหมายชั้น

ง. ความล้มเหลวในการสร้างครอบครัว

9. เดิมทีนั้น เอกสารระบุว่าสถานะของสตรีไทย "อาจจะสูงที่สุดในเอเชีย" เนื่องจากปัจจัยใด?

ก. ระบบครอบครัวที่มีสตรีเป็นศูนย์กลาง

ข. สตรีมีสิทธิในการออกรบ

ค. สตรีมีสิทธิในการปกครองประเทศเท่าเทียมชาย

ง. การได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกยุคแรก

10. การที่แม่ชีถูกห้ามลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทั้งที่ไม่ได้เป็นนักบวชตามกฎหมาย สะท้อนถึงอะไร?

ก. ความเท่าเทียมกันทางเพศในสังคมไทย

ข. ความลึกลับและอคติทางสถานะที่สตรีได้รับในทางศาสนาและกฎหมาย

ค. การให้เกียรติสตรีให้ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

ง. ความเคร่งครัดในพระธรรมวินัยของสตรีไทย

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดที่ 3)

ข | 2. ค | 3. ข | 4. ค | 5. ค | 6. ค | 7. ข | 8. ข | 9. ก | 10. ข

หวังว่าข้อสอบชุดนี้จะช่วยให้นักศึกษามองเห็นภาพสะท้อนของ "สิทธิ" ที่เคยมีในสมัยพุทธกาล เปรียบเทียบกับ "ความเป็นจริง" ในสังคมปัจจุบันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

.....

เรื่อง การตีความหลักธรรมเพื่อความเสมอภาค การวิเคราะห์บทบาทภิกษุณี
ในเชิงประวัติศาสตร์ และสถานภาพสตรีในเอเชีย ข้อสอบปรนัย 20 ข้อ
เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 4)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การที่สตรีไทยบางส่วนเลือกเป็น "แม่ชี" เพื่อตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ทาง
จิตใจ มีนัยสำคัญอย่างไรตามเนื้อหา?

ก. เป็นการหนีปัญหาเศรษฐกิจ

ข. เป็นการอุทิศบุญกุศลจากการปฏิบัติธรรมให้พ่อแม่ ซึ่งเทียบเคียงได้กับ
การบวชของบุรุษ

ค. เป็นข้อบังคับทางจารีตประเพณีของไทย

ง. เป็นหนทางเดียวที่สตรีจะได้รับสิทธิทางกฎหมาย

2. ในทางประวัติศาสตร์ "สถาบันภิกษุณี" มีบทบาทสำคัญต่อสตรีอย่างไร?

ก. เป็นที่พักพิงสำหรับหญิงม่ายเท่านั้น

ข. เป็นแหล่งการศึกษาและพัฒนาศักยภาพที่สำคัญของสตรีมาตลอด
ประวัติศาสตร์

ค. เป็นสถาบันที่ทำให้พุทธศาสนาเสื่อมถอย

ง. เป็นสถาบันที่เน้นความสวยงามของพิธีกรรม

3. เหตุใดการบวชภิกษุณีใน "ไต้หวัน" จึงถูกยกเป็นตัวอย่างความสำเร็จในเอกสาร?

ก. เพราะมีจำนวนภิกษุณีมากกว่าภิกษุ

ข. เพราะเป็นพลังสร้างสรรค์ที่สำคัญทั้งต่อศาสนาและสังคมโดยรวม

ค. เพราะรัฐบาลไต้หวันบังคับให้สตรีต้องบวช

ง. เพราะภิกษุณีไต้หวันไม่ต้องปฏิบัติตามพระธรรมวินัย

4. "พระอานนท์" มีบทบาทอย่างไรในการสถาปนาภิกษุณีสงฆ์?

ก. เป็นผู้วางกฎระเบียบวินัยทั้งหมด

ข. เป็นผู้ทูลขออนุญาตจากพระพุทธเจ้าให้สตรีได้อุปสมบท

ค. เป็นผู้คัดค้านการบวชของพระนางมหาปชาบดีโคตมี

ง. เป็นผู้กำหนดว่าสตรีห้ามบรรลุลุทธิ

5. มุมมองที่ว่า "การบวชของสตรีจะทำให้ศาสนาเสื่อม" ได้รับการพิสูจน์ในประวัติศาสตร์อย่างไร?

ก. เป็นความจริง เพราะพุทธศาสนาในอินเดียล่มสลาย

ข. ไม่เป็นความจริง เพราะภิกษุณีสงฆ์เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่ศาสนาในหลายประเทศ

ค. เป็นความจริงเฉพาะในประเทศเถรวาท

ง. ยังไม่มีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจน

6. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้สถานภาพสตรีไทย "ตกต่ำลง" ในเวลาต่อมาตามที่เอกสารระบุ?

ก. การขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ

ข. โครงสร้างทางชนชั้นและอิทธิพลจากภายนอก (เช่น ความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ)

ค. สตรีไทยเลิกเข้าวัดทำบุญ

ง. การเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

7. ความเชื่อเรื่อง "มาตาธิปไตย" ในลุ่มแม่น้ำสินธุโบราณ สะท้อนผ่านหลักฐานใด?

ก. คัมภีร์พระเวท

ข. รูปปั้นดินเผารูปสตรีที่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์และการบูชาเทพธิดา

ค. กฎหมายมนูธรรมศาสตร์

ง. จารึกของพระเจ้าอโศกมหาราช

8. "วรรณะ 4" ในความเชื่อพราหมณ์-ฮินดู ถูกสร้างขึ้นโดยใครตามวาทกรรมในยุคนั้น?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระพรหม

ค. พระอิศวร

ง. กษัตริย์อารยัน

9. พระพุทธศาสนา "โต้แย้ง" เรื่องวรรณะอย่างไร?

ก. เชื่อว่าวรรณะกษัตริย์สูงที่สุด

ข. เชื่อว่ามนุษย์สะอาดหรือสกปรกเพราะ "การกระทำ" ไม่ใช่เพราะ "กำเนิด"

ค. เชื่อว่าควรมีวรรณะเดียวคือวรรณะพุทธ

ง. เชื่อว่าการแบ่งวรรณะช่วยให้สังคมสงบสุข

10. ในประเทศเถรวาท เช่น ไทย พม่า ลาว สตรีที่ต้องการบวชเป็นภิกษุณีมักเผชิญกับอะไร?

- ก. การสนับสนุนจากภาครัฐ
- ข. การอุปถัมภ์จากมหาเถรสมาคม
- ค. การปฏิเสธและการปราบปรามทางอคติจากคณะสงฆ์บางส่วน
- ง. การได้รับยกเว้นภาษี

11. "สิทธิในพรหมจรรย์" ตามแนวคิดของเกอฏิลยะ หมายถึงข้อใด?

- ก. การห้ามสตรีแต่งงาน
- ข. การคุ้มครองศักดิ์ศรีและสิทธิในร่างกายของสตรีจากการถูกล่วงละเมิด
- ค. การบังคับให้สตรีต้องรักษาศีล 8
- ง. การห้ามสตรีออกจากบ้านในยามวิกาล

12. โทษของการ "จุดคร่า" หญิงตามกฎหมายโบราณในเนื้อหา คืออะไร?

- ก. ประหารชีวิต
- ข. ปรับ 200 ปณะ (และเพิ่มขึ้นหากหญิงมีเครื่องประดับ)
- ค. โบย 100 ที
- ง. เนรเทศออกนอกเมือง

13. หากชายสวมรอยเป็น "ชายอื่น" เพื่อเข้าหาหญิงที่มีเจ้าของแล้ว มีโทษอย่างไร?

ก. ปรับ 10 ปณะ

ข. ตัดมือหรือปรับ 400 ปณะ พร้อมชดใช้ค่าสินสอด

ค. ให้เป็นทาสของหญิงนั้น

ง. ไม่มีความผิด

14. คำว่า "สตรีคือสมบัติของบุรุษ" เป็นแนวคิดที่เด่นชัดในยุคใด?

ก. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ลุ่มแม่น้ำสินธุ

ข. ยุคอารยันที่ได้รับอิทธิพลจากพราหมณ์

ค. ยุคพุทธกาลตอนต้น

ง. ยุคปัจจุบัน

15. พุทธศาสนามองความแตกต่างทาง "สรีระ" ของชายและหญิงอย่างไร?

ก. เป็นอุปสรรคถาวรในการเข้าถึงธรรม

ข. เป็นเพียงความแตกต่างภายนอก แต่ภายในมีศักยภาพแห่งพุทธะเหมือนกัน

ค. เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขโดยการกลับชาติมาเกิดเป็นชาย

ง. เป็นเครื่องบ่งบอกถึงระดับบุญวาสนาที่ต่างกัน

16. หน้าที่ของ "ภรรยา" ต่อ "สามี" ตามหลักทศ 6 คือข้อใด?

- ก. ต้องเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวหลัก
- ข. จัดการงานบ้านให้เรียบร้อย สงวนทรัพย์ที่หามาได้ และซื่อสัตย์
- ค. ต้องเรียนรู้พระเวทให้เก่งกว่าสามี
- ง. ต้องออกไปรบแทนสามี

17. ในยุคพระพุทธเจ้า สตรีที่บรรลุปเป็น "พระอรหันต์" มีสถานะเท่าเทียมกับภิกษุชายหรือไม่?

- ก. ไม่เท่า เพราะยังต้องกราบไหว้ภิกษุบวชใหม่
- ข. เท่าเทียมกันในแง่ของคุณธรรมวิเศษและการหลุดพ้นจากทุกข์
- ค. ไม่เท่า เพราะไม่สามารถสั่งสอนธรรมได้
- ง. เท่าเทียมกันในแง่ของการมีอำนาจปกครองสงฆ์ทั้งหมด

18. การที่กฎหมายไทยห้ามแม่ชีลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สื่อถึงความย้อนแย้งในเรื่องใด?

- ก. สังคมไทยให้สิทธิสตรีสูงเกินไป
- ข. การปฏิบัติที่แม่ชีถูกมองว่าเป็นนักบวชเมื่อเสียสิทธิ แต่ถูกมองว่าเป็นฆราวาสเมื่อจะรับสิทธิ
- ค. แม่ชีไทยไม่สนใจการเมือง
- ง. กฎหมายต้องการให้แม่ชีมุ่งเน้นแต่การปฏิบัติธรรม

19. "คันทพรณ" หรือพฤติกรรมทางเพศที่ได้รับความคุ้มครองตามเนื้อหา มุ่งเน้นสิ่งใด?

ก. การมีเพศสัมพันธ์อย่างเสรี

ข. การรักษาศีลธรรมในสถาบันครอบครัวและปกป้องผู้ถูกกระทำ

ค. การส่งเสริมให้คนครองตัวเป็นโสด

ง. การอนุญาตให้ชายมีภรรยาได้หลายคน

20. หัวใจสำคัญของการศึกษาวิชา "พระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี" คืออะไร?

ก. เพื่อจดจำชื่อภิกษุณีในอดีต

ข. เพื่อเปรียบเทียบข้อแตกต่างของศาสนาต่างๆ

ค. เพื่อเข้าใจรากเหง้าของอคติทางเพศและใช้หลักธรรมสร้างความเสมอภาค ในปัจจุบัน

ง. เพื่อสนับสนุนให้สตรีทุกคนออกบวช

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดที่ 4)

ข | 2. ข | 3. ข | 4. ข | 5. ข | 6. ข | 7. ข | 8. ข | 9. ข | 10. ค

ข | 12. ข | 13. ข | 14. ข | 15. ข | 16. ข | 17. ข | 18. ข | 19. ข | 20. ค

.....

การวิเคราะห์ "สถานภาพสตรีในสมัยพุทธกาล" ผ่านมุมมองทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ และการเปรียบเทียบกับลัทธิความเชื่ออื่น แบบทดสอบปรนัย 20 ข้อ พร้อมเฉลย เพื่อใช้ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา ดังนี้

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 5)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ก่อนสมัยพุทธกาล สถานภาพของสตรีในสังคมอินเดียถูกกำหนดโดยคัมภีร์ใดเป็นหลัก?

ก. คัมภีร์ไตรเพท

ข. คัมภีร์พระธรรมศาสตร์ (มนุธรรมศาสตร์)

ค. คัมภีร์อรรถศาสตร์

ง. คัมภีร์ไบเบิล

2. ในสมัยพุทธกาล สังคมอินเดียมีการแบ่งชนชั้นที่เรียกว่า "ระบบวรรณะ" ข้อใดเรียงลำดับจากสูงไปต่ำได้ถูกต้อง?

ก. กษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ ศูทร

ข. พราหมณ์ กษัตริย์ ศูทร แพศย์

ค. พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร

ง. กษัตริย์ แพศย์ พราหมณ์ ศูทร

3. ตามเนื้อหา "สตรี" ในสายตาของลัทธิพราหมณ์มักถูกเปรียบเทียบกับสิ่งใด?

- ก. อัญมณีที่ต้องรักษา
- ข. สมบัติส่วนตัวของบุรุษ (บิดา สามี หรือบุตร)
- ค. เทพธิดาผู้ประทานพร
- ง. ผู้นำทางจิตวิญญาณ

4. คำว่า "ปุตตภาวะ" ในสมัยพุทธกาลมีความหมายสำคัญต่อสตรีอย่างไร?

- ก. การมีบุตรชายเพื่อสืบทอดตระกูลและประกอบพิธีศพให้บิดา
- ข. การที่สตรีสามารถบวชเป็นภิกษุณีได้
- ค. การที่สตรีได้รับมรดกเท่ากับบุรุษ
- ง. การเป็นโสดตลอดชีวิต

5. เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า "สตรีบางคนก็ดีกว่าบุรุษ" (อิตถิปิ ทิ เอกัจจียา เสยยา)?

ก. เพื่อเอาใจสตรีในสมัยนั้น

ข. เพื่อชี้ให้เห็นว่าสตรีที่มีปัญญาและประพฤตินิยมมีค่าสูงส่ง

ค. เพราะทรงต้องการยกเลิกระบบครอบครัว

ง. เพราะสตรีบริจาคทานมากกว่าบุรุษ

6. "พระนางมหาปชาบดีโคตมี" มีบทบาทสำคัญอย่างไรในประวัติศาสตร์สถานภาพสตรี?

ก. เป็นสตรีคนแรกที่บรรลุนิพพาน

ข. เป็นผู้ริเริ่มและเป็นผู้นำกลุ่มสตรีทูลขออุปสมบทเป็นภิกษุณีคนแรก

ค. เป็นผู้นำกองทัพหญิงในสมัยนั้น

ง. เป็นผู้เขียนคัมภีร์วิมุตติมรรค

7. เงื่อนไขสำคัญที่สตรีต้องยอมรับก่อนอุปสมบทเป็นภิกษุณีคืออะไร?

ก. การจ่ายค่าธรรมเนียมให้สงฆ์

ข. การรับ "ครุธรรม 8 ประการ"

ค. การโกนศีรษะเพียงครึ่งเดียว

ง. การห้ามฉันอาหารหลังเที่ยงวันตลอดชีวิต

8. ในทางเศรษฐกิจ สตรีในสมัยพุทธกาลที่มีฐานะร่ำรวยและเป็นอัครอุบาสิกาคือใคร?

ก. นางสุชาดา

ข. นางวิสาขามหาอุบาสิกา

ค. นางสิริมหามายา

ง. นางพิมพา

9. สิทธิในการ "เลือกคู่ครอง" ของสตรีในสมัยพุทธกาลเป็นอย่างไรตามเนื้อหา?

ก. ถูกคลุมถุงชนโดยสิ้นเชิง

ข. เริ่มมีการยอมรับการเลือกคู่ครองเอง (สวयัมพร) ในบางวรรณะ

ค. ต้องรอให้กษัตริย์เป็นผู้เลือกให้

ง. สตรีไม่มีสิทธิแต่งงานหากไม่ได้รับอนุญาตจากนักบวช

10. ข้อใดคือบทบาทของสตรีในฐานะ "มาตุคาม" ตามหลักพุทธศาสนา?

ก. ผู้ทำลายความสงบของบุรุษ

ข. เพศแม่ผู้ให้กำเนิดและฟูมฟักโลก

ค. ผู้ที่ต้องอยู่ใต้โอวาทบุรุษตลอดไป

ง. มาตุคาม แปลว่า หมู่แห่งแม่ หรือ เพศหญิง

11. พุทธศาสนามองว่า "มลทิน" ที่แท้จริงของมนุษย์เกิดจากอะไร?

- ก. การเกิดในวรรณะต่ำ
- ข. การเกิดเป็นสตรี
- ค. การทำชั่วทางกาย วาจา และใจ
- ง. การสัมผัสตัวผู้ที่เป็นจันฑาล

12. ในสมัยพุทธกาล สตรีที่สูญเสียสามี (หญิงม่าย) มักประสบปัญหาใดในสังคมอินเดีย?

- ก. ถูกบังคับให้แต่งงานใหม่ทันที
- ข. ถูกมองว่าเป็นตัวกาลกิณีและขาดสิทธิทางสังคม
- ค. ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าครอบครัว
- ง. ได้รับบำนาญจากรัฐ

13. "นางปฐาจารา" เป็นตัวอย่างของสตรีที่ได้รับอะไรจากพระพุทธศาสนา?

- ก. ทรัพย์สินที่สูญเสียไปคืนมา
- ข. การเยียวยาจิตใจจากความวิปโยคและโอกาสในการบรรลุธรรม
- ค. ตำแหน่งทางการเมืองในแคว้นโกศล
- ง. การมีบุตรชายคนใหม่

14. การที่สตรีสามารถ "บรรลุนิธรรมเป็นพระอรหันต์" ได้ สะท้อนถึงอะไร?

ก. ความโชคดีของสตรีบางกลุ่ม

ข. ความเสมอภาคทางจิตวิญญาณที่ก้าวข้ามข้อจำกัดทางเพศสภาพ

ค. การที่สตรีต้องทำตัวเหมือนบุรุษถึงจะพ้นทุกข์ได้

ง. ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าบันดาล

15. ข้อใดคือ "พร 8 ประการ" ที่นางวิสาขาทูลขอต่อพระพุทธเจ้า?

ก. เพื่อความสวยงามตลอดกาล

ข. เพื่อถวายปัจจัยและอุปถัมภ์พระสงฆ์ในโอกาสต่างๆ

ค. เพื่อให้ตนเองมีอำนาจเหนือสามี

ง. เพื่อให้บุตรชายทุกคนได้บวช

16. ในสมัยพุทธกาล สตรีกลุ่มใดที่มักได้รับการศึกษาและมีความสามารถทางศิลปะสูง?

ก. หญิงรับใช้ในบ้าน

ข. นางสิริมหามายาเท่านั้น

ค. สตรีในชนชั้นสูงและสตรีผู้มีความสามารถเฉพาะทาง (เช่น นางคณิกาบางท่าน)

ง. ไม่มีสตรีคนใดได้รับความรู้เลย

17. ทศนคติของพุทธศาสนาต่อ "การเกิดเป็นหญิง" คือข้อใด?

- ก. เป็นผลของกรรมชั่วในอดีตชาติอย่างเดียว
- ข. เป็นสภาวะตามธรรมชาติที่สามารถใช้สร้างบารมีและบรรลุนิพพานได้
- ค. เป็นสิ่งที่ต้องขจัดให้หมดไปจากโลก
- ง. เป็นเครื่องหมายของความอ่อนแอ

18. หน้าที่ของ "สามี" ที่มีต่อ "ภรรยา" ตามหลักทศ 6 (ทศเบื้องหลัง) คือข้อใด?

- ก. ดุด่าว่ากล่าวเมื่อทำผิด
- ข. ให้ความเป็นใหญ่ในบ้านและมอบเครื่องแต่งกายอันมณีให้ตามโอกาส
- ค. ห้ามภรรยาออกนอกบ้าน
- ง. ให้ภรรยาเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว

19. "ภิกษุณีสงฆ์" ช่วยแก้ปัญหาทางสังคมในสมัยพุทธกาลอย่างไร?

- ก. เป็นที่พึ่งให้กับสตรีที่ไร้ที่พึ่ง ถูกทอดทิ้ง หรือต้องการแสวงหาโมกขธรรม
- ข. ช่วยลดประชากรในเมือง
- ค. เป็นกองกำลังป้องกันวัด
- ง. ช่วยจัดงานรื่นเริงในเทศกาลต่างๆ

20. สรุปแล้ว พระพุทธศาสนามีส่วนช่วย "ยกระดับ" สถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. เปลี่ยนจาก "สมบัติ" เป็น "มนุษย์" ที่มีศักดิ์ศรีและสิทธิในการพัฒนาตนเอง

ข. ให้สตรีมีอำนาจเหนือบุรุษในทางการเมือง

ค. บังคับให้บุรุษทุกคนต้องเคารพสตรีมากกว่าพระเจ้า

ง. ทำให้สตรีไม่ต้องทำงานบ้านอีกต่อไป

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดที่ 5)

ข | 2. ค | 3. ข | 4. ก | 5. ข | 6. ข | 7. ข | 8. ข | 9. ข | 10. ข

ค | 12. ข | 13. ข | 14. ข | 15. ข | 16. ค | 17. ข | 18. ข | 19. ก | 20. ก

ข้อสอบชุดนี้เน้นไปที่การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบและการมองสตรีในฐานะ "มนุษย์ที่สมบูรณ์" ตามหลักพุทธศาสนา

.....

ประวัติศาสตร์ พุทธจริยศาสตร์ และบทวิเคราะห์ทางสังคม

แบบทดสอบปรนัยจำนวน 40 ข้อ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด ตั้งแต่ยุคชมพูทวีปจนถึงสถานภาพสตรีในปัจจุบัน

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดสมบูรณ์ 40 ข้อ)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ส่วนที่ 1: บริบททางประวัติศาสตร์และสังคมชมพูทวีป

1. ในยุคพระเวท สถานภาพของสตรีถูกกำหนดให้มีความสำคัญในแง่ใดมากที่สุด?

- ก. ผู้นำทางการเมือง
- ข. ผู้ร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนากับสามี
- ค. ผู้ควบคุมระบบเศรษฐกิจในครอบครัว
- ง. ผู้มีสิทธิขาดในการเลือกคู่ครอง

2. ข้อใดคือสาเหตุหลักที่ทำให้สถานภาพสตรีตกต่ำลงในยุคคัมภีร์ธรรมศาสตร์?

- ก. การเกิดสงครามบ่อยครั้ง
- ข. การบัญญัติกฎระเบียบที่จำกัดสิทธิสตรีให้เป็นเพียงสมบัติของชาย
- ค. สตรีปฏิเสธการทำงานนอกบ้าน
- ง. ความเชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิด

3. "มาตุคาม" ในความหมายเชิงลึกลับที่พระพุทธศาสนาใช้สื่อถึงอะไร?

- ก. ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งความหายนะ
- ข. กลุ่มแห่งแม่ หรือเพศแม่ผู้ค้ำจุนโลก
- ค. ผู้ที่ต้องถูกกักขังอยู่ในบ้าน
- ง. ผู้ที่ไม่มีสิทธิในการบรรลุนิพพาน

4. การแบ่งวรรณะในอินเดียมีรากฐานมาจากความเชื่อเรื่องใด?

- ก. ความแตกต่างทางสติปัญญา
- ข. การสร้างโลกและอวัยวะของพระพรหม
- ค. ระบบเศรษฐกิจและการค้า
- ง. การสืบสายเลือดทางพันธุกรรม

5. สตรีในวรรณะใดที่ถูกห้ามไม่ให้ฟังหรือสวดพระเวทโดยเด็ดขาด?

- ก. วรรณะพราหมณ์
- ข. วรรณะกษัตริย์
- ค. วรรณะศูทร (และสตรีทุกวรรณะในยุคหลัง)
- ง. วรรณะแพศย์

ส่วนที่ 2: พุทธจริยศาสตร์และความเสมอภาค

6. หลักการ "Buddha Nature" หรือพุทธภาวะ ยืนยันสิ่งใดในตัวมนุษย์?

ก. มนุษย์ชายมีบุญมากกว่าหญิง

ข. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการตื่นรู้และบรรลุนิพพานเท่าเทียมกัน

ค. มนุษย์ต้องบวชเท่านั้นจึงจะบรรลุนิพพานได้

ง. พุทธภาวะจะปรากฏเฉพาะในผู้ที่เรียนจบพระไตรปิฎก

7. เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสว่า "สตรีที่มีปัญญาและประพฤตินิพพานก็เป็นผู้ประเสริฐได้" ทรงต้องการโต้แย้งความเชื่อใด?

ก. ความเชื่อเรื่องการบูชาด้วยสัตว์

ข. ความเชื่อเรื่องสตรีเป็นเพศที่ต่ำต้อยและไร้ปัญญา

ค. ความเชื่อเรื่องการกตัญญูต่อพ่อแม่

ง. ความเชื่อเรื่องกรรมมีบุตรหลายคน

8. "ครุธรรม 8 ประการ" มีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออะไรในยุคพุทธกาล?

ก. เพื่อกดขี่สตรีไม่ให้มีอำนาจ

ข. เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและป้องกันคำครหาในการสถาปนา
ภิกษุณีสงฆ์

ค. เพื่อให้ภิกษุณีต้องรับใช้ภิกษุตลอดเวลา

ง. เพื่อลดจำนวนสตรีที่ต้องการบวช

9. ข้อใดคือความหมายของ "ความเสมอภาค" ในทางพุทธศาสนา?

ก. ทุกคนต้องมีทรัพย์สินเท่ากัน

ข. ทุกคนต้องแต่งกายเหมือนกัน

ค. ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาจิตและเข้าถึงธรรมอย่างเท่าเทียม

ง. ทุกคนต้องทำหน้าที่เหมือนกันทุกประการ

10. พระพุทธศาสนาปฏิเสธระบบวรรณะโดยใช้หลักการใดเข้าแทนที่?

ก. หลักการนับถือเทพเจ้าองค์ใหม่

ข. หลักการวัดค่าของคนด้วย "กรรม" หรือการกระทำ

ค. หลักการใช้กฎหมายบังคับ

ง. หลักการให้ทุกคนเปลี่ยนชื่อใหม่

ส่วนที่ 3: บุคคลสำคัญและบทบาทสตรีในพุทธกาล

11. "พระนางมหาปชาบดีโคตมี" ทรงพิสูจน์สิ่งใดให้สังคมเห็น?

ก. ความอดทนและความมุ่งมั่นของสตรีในการแสวงหาโมกขธรรม

ข. ความร่ำรวยของกษัตริย์ศากยวงศ์

ค. วิธีการเดินเท้าจากเมืองหนึ่งไปอีกเมืองหนึ่ง

ง. การใช้ศิลปะการโน้มน้าวใจ

12. "นางวิสาขา มหาอุบาสิกา" ได้รับยกย่องในด้านใดมากที่สุด?

ก. ความสวยงามที่เป็นอมตะ

ข. การเป็นเลิศในการถวายทานและการอุปถัมภ์บำรุงพระศาสนา

ค. การมีความจำดีเลิศ

ง. การเป็นนักโถ้วาที

13. "นางปฐาจารา" เป็นสัญลักษณ์ของสตรีในแง่มุมใด?

ก. การสูญเสียทุกอย่างแต่กลับฟื้นคืนมาได้ด้วยธรรมะ

ข. การเป็นนักปกครองที่เก่งกาจ

ค. การเป็นผู้รอบรู้ในวิชาแพทย์

ง. การเป็นบุตรสาวที่กตัญญูต่อบิดามารดาเท่านั้น

14. ภิกษุณีรูปใดที่เป็นเอตทัคคะด้าน "มีปัญญามาก"?

- ก. พระเขมาภิกษุณี
- ข. พระอุบลวรรณาภิกษุณี
- ค. พระธรรมทินนาภิกษุณี
- ง. พระกิสาโคตมีภิกษุณี

15. ในทศ 6 ภรรยาถูกจัดเป็นทศเบื้องหลัง (ปฐุมทศ) สื่อถึงอะไร?

- ก. ผู้ที่ต้องเดินตามหลังสามีเสมอ
- ข. ผู้เป็นกำลังสนับสนุนและช่วยจัดการภาระงานที่อยู่เบื้องหลังให้เรียบร้อย
- ค. ผู้ที่ไม่มีความสำคัญในทางสังคม
- ง. ผู้ที่ถูกลืมนัดง่าย

ส่วนที่ 4: กฎหมาย สิทธิ และสถานภาพทางสังคม

16.กฎหมายของเกาหลียะให้ความสำคัญคุ้มครองสตรีในเรื่องใดที่เป็นพื้นฐานสำคัญ?

- ก. สิทธิในการเดินทางไปต่างประเทศ
- ข. สิทธิในพรหมจรรย์และความปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิด
- ค. สิทธิในการเป็นผู้พิพากษา
- ง. สิทธิในการครอบครองที่ดินทั้งหมดของสามี

17. โทษของการทำร้ายหรือฆ่าสตรีในคัมภีร์พราหมณ์ยุคหนึ่งถูกมองว่าเป็นบาปน้อยเพราะเหตุใด?

- ก. เพราะสตรีไม่มีความรู้สึก
- ข. เพราะมองว่าสตรีมีสถานะเท่ากับสมบัติหรือสัตว์เลี้ยง
- ค. เพราะสตรีมักเป็นฝ่ายผิดเสมอ
- ง. เพราะต้องการลดประชากรหญิง

18. "สินสอด" ในสังคมอินเดียตามเนื้อหา กลายเป็นปัญหาใหญ่ต่อสตรีอย่างไร?

- ก. ทำให้สตรีมีค่าตัวสูงเกินไป
- ข. สตรีอาจถูกฆ่าหรือทารุณหากครอบครัวฝ่ายหญิงจ่ายไม่ครบตามที่ฝ่ายชายเรียก
- ค. ทำให้ชายไม่ยากแต่งงาน
- ง. รัฐบาลต้องเข้ามาแบกรับภาระ

19. ข้อใดสะท้อนถึงการ "กดขี่" สตรีในเชิงวัฒนธรรมที่ชัดเจนที่สุด?

- ก. การให้สตรีเรียนหนังสือ
- ข. ประเพณีสตี (การเผาตัวตายตามสามี)
- ค. การให้สตรีทำงานฝีมือ
- ง. การให้สตรีร่วมงานเทศกาล

20. พุทธศาสนาช่วย "ปลดแอก" สตรีจากค่านิยมเดิมอย่างไร?

- ก. ให้สตรีไม่ต้องทำงานบ้าน
- ข. ให้โอกาสสตรีเข้ามาสู่ระบบการศึกษาทางศาสนาและใช้สิทธิในการนับวช
- ค. ให้สตรีเป็นผู้สั่งการบุรุษ
- ง. ให้สตรีมีสามีได้หลายคน

ส่วนที่ 5: สถานภาพสตรีไทยและแม่ชี

21. ในอดีต สถานภาพสตรีไทยถูกระบุว่า "อาจสูงที่สุดในเอเชีย" เนื่องจากปัจจัยใด?

- ก. สตรีไทยออกรบเก่ง
- ข. ระบบครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับแม่และสายตระกูลฝ่ายหญิง (Matrilineal)
- ค. สตรีไทยมีความรู้ภาษาต่างประเทศ
- ง. สตรีไทยเป็นผู้กำหนดกฎหมายเอง

22. ปัจจุบันสถานภาพทางกฎหมายของ "แม่ชีไทย" คือข้อใด?

- ก. เป็นนักบวชตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
- ข. เป็นฆราวาสในทางกฎหมาย แต่เป็นนักบวชในทางศรัทธา
- ค. เป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ง. เป็นนิติบุคคลที่สามารถทำนิติกรรมเองได้ทุกอย่าง

23. เหตุใดแม่ชีไทยจึงถูกห้ามลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง?

- ก. เพราะกฎหมายถือว่าเป็นนักบวชในแง่การเมือง
- ข. เพราะแม่ชีไม่สนใจการเมือง
- ค. เพราะรัฐบาลต้องการลดจำนวนผู้ลงคะแนน
- ง. เพราะแม่ชีไม่มีบัตรประชาชน

24. ข้อจำกัดที่แม่ชีไทยได้รับเมื่อเทียบกับภิกษุคือข้อใด?

- ก. ห้ามใส่เสื้อผ้าสีขาว
- ข. ไม่ได้รับสวัสดิการค่าโดยสารหรือการรักษาพยาบาลฟรีในบางกรณี
- ค. ห้ามอ่านหนังสือธรรมะ
- ง. ห้ามอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีคนพลุกพล่าน

25. "สถาบันแม่ชี" ในไทยมีบทบาทสำคัญในด้านใดมากที่สุดในปัจจุบัน?

- ก. การพยากรณ์โชคชะตา
- ข. การเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติธรรมและงานสังคมสงเคราะห์สำหรับสตรี
- ค. การคุมการเงินของวัด
- ง. การจัดพิธีกรรมบวงสรวงเทพเจ้า

ส่วนที่ 6: การวิเคราะห์เชิงลึกและทัศนคติ

26. คำว่า "สิทธิสตรี" (Women's Rights) ในบริบทพุทธศาสนามุ่งเน้นสิ่งใด?

- ก. การเรียกร้องสิทธิเหนือชาย
- ข. การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และโอกาสในการทำความดี
- ค. การยกเลิกกฎระเบียบทางศาสนาทั้งหมด
- ง. การขอรับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล

27. การฟื้นฟูภิกษุณีสงฆ์ในประเทศไทยมักถูกคัดค้านด้วยเหตุผลทาง "เทคนิค" เรื่องใด?

- ก. การขาดแคลนเสื้อผ้าสำหรับผู้หญิง
- ข. การขาดสายวงศ์การบวชที่สืบทอดอย่างถูกต้องตามพระวินัย (เถรวาท)
- ค. สตรีไทยไม่มีความรู้เรื่องบาลี
- ง. วัดในไทยมีพื้นที่ไม่เพียงพอ

28. พุทธศาสนามองว่า "ความเป็นหญิง" หรือ "ความเป็นชาย" เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุธรรมหรือไม่?

ก. เป็น เพราะผู้ชายบรรลุธรรมง่ายกว่า

ข. ไม่เป็น เพราะธรรมะเป็นสภาวะก้าวข้ามเพศสภาพ (Transcendental)

ค. เป็น เพราะผู้หญิงมีภาระทางร่างกายมากกว่า

ง. ไม่เป็น แต่ต้องเปลี่ยนเพศก่อนถึงจะบรรลุได้

29. บทบาทของสตรีในฐานะ "ผู้รักษาธรรม" สะท้อนผ่านกิจกรรมใด?

ก. การทำอาหารเลี้ยงแขกในวัด

ข. การศึกษา ปฏิบัติ และถ่ายทอดคำสอนสู่บุตรหลานและชุมชน

ค. การทำความสะอาดลานวัด

ง. การรับจ้างทำของชำร่วยงานวัด

30. สตรีในประเทศ "ไต้หวัน" มีสถานะทางพุทธศาสนาที่โดดเด่นอย่างไร?

ก. มีภิกษุณีที่มีการศึกษาสูงและมีบทบาทนำในการพัฒนาสังคมอย่างมาก

ข. ภิกษุณีได้รับอนุญาตให้แต่งงานได้

ค. ภิกษุณีเป็นผู้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

ง. ภิกษุณีไม่ต้องรักษาศีล

ส่วนที่ 7: สรุปรูปและประยุกต์ใช้

31. การศึกษาเรื่องสถานภาพสตรีในพุทธศาสนาช่วยลดอคติได้อย่างไร?

- ก. ทำให้คนเกลียดชังเพศชายมากขึ้น
- ข. ทำให้เข้าใจว่าคุณค่าของคนอยู่ที่การกระทำ ไม่ใช่เพศสภาพหรือวรรณะ
- ค. ทำให้ทุกคนอยากออกบวช
- ง. ทำให้เกิดความสับสนในบทบาทหน้าที่

32. ทศนคติของสังคมไทยที่มองว่า "ลูกผู้หญิงบวชไม่ได้บุญเท่าลูกผู้ชาย" ชัดกับหลักการใด?

- ก. หลักความกตัญญู
- ข. หลักความเท่าเทียมในศักยภาพการเข้าถึงธรรม (Buddha Nature)
- ค. หลักการทำบุญตักบาตร
- ง. หลักการพึ่งเทศน์มหาชาติ

33. การที่พระพุทธเจ้าอนุญาตให้สตรีบวช ถือเป็นการ "ปฏิวัติสังคม" ในสมัยนั้นอย่างไร?

ก. ทำให้กษัตริย์สูญเสียอำนาจ

ข. เป็นการทำลายกำแพงความเชื่อเดิมที่ว่าสตรีเป็นเพียงผู้อยู่ใต้โอวาทและไร้สิทธิทางจิตวิญญาณ

ค. ทำให้เกิดความวุ่นวายในครอบครัว

ง. เป็นการบังคับให้ชายต้องบวชตาม

34. "อิถถีปิ หิ เอกัจจिया เสยยา" ตรัสแก่พระเจ้าปเสนทิโกศลในโอกาสใด?

ก. เมื่อพระองค์ทรงเสียพระทัยที่ได้พระธิดา (บุตรสาว)

ข. เมื่อพระองค์ทรงชนะสงคราม

ค. เมื่อพระองค์ทรงมีพระราชโอรส

ง. เมื่อพระองค์ทรงหายจากอาการประชวร

35. ในปัจจุบัน องค์กรใดที่มีบทบาทในการส่งเสริมสถานภาพแม่ชีไทย?

- ก. สถาบันแม่ชีไทย
- ข. สมาคมพ่อบ้านแม่บ้าน
- ค. องค์การสหประชาชาติเท่านั้น
- ง. สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย

36. หากสังคมนำหลัก "ทิส 6" มาใช้ในการครองเรือน จะส่งผลอย่างไรต่อสตรี?

- ก. สตรีจะไม่มีสิทธิพูด
- ข. สตรีจะได้รับการให้เกียรติและทำหน้าที่ในครอบครัวอย่างมีศักดิ์ศรี
- ค. สตรีจะต้องทำงานหนักคนเดียว
- ง. สตรีจะแยกตัวออกจากครอบครัว

37. คำว่า "พรหมจรรย์" ในความหมายที่กว้างกว่าการไม่ร่วมเพศ คืออะไร?

- ก. การนอนในที่สงัด
- ข. การประพฤติอันประเสริฐและการพัฒนาชีวิตให้บริสุทธิ์จากกิเลส
- ค. การไม่พูดกับเพศตรงข้าม
- ง. การทานอาหารมังสวิรัต

38. ความเชื่อเรื่อง "พระแม่ธรณี" หรือ "พระแม่โพสพ" ในวัฒนธรรมไทย สะท้อนถึงสิ่งใด?

ก. การที่สตรีเป็นผู้กุมอำนาจเหนือธรรมชาติ

ข. การยกย่องเพศหญิงในฐานะผู้ให้กำเนิดและผู้ค้าจุนชีวิต (รากฐานมาตาธิปไตย)

ค. ความกลัวที่มีต่อสตรี

ง. การบังคับให้สตรีต้องทำงานเกษตร

39. ในสายตาของนักพุทธสันติวิธี การแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมควรเริ่มที่ใด?

ก. การใช้กำลังบังคับเปลี่ยนกฎหมาย

ข. การปรับเปลี่ยนทัศนคติ (จิตวิญญาณ) และสร้างปัญญาให้เห็นความจริงของมนุษย์

ค. การแยกกันอยู่ระหว่างชายและหญิง

ง. การเลิกนับถือศาสนา

40. เป้าหมายสูงสุดของสตรีในพระพุทธศาสนา คือข้อใด?

ก. การได้เกิดเป็นชายในชาติหน้า

ข. การมีครอบครัวที่ร่ำรวย

ค. การบรรลุถึงมรรค ผล นิพพาน และการพ้นจากทุกข์ทั้งปวง

ง. การเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดสมบูรณ์ 40 ข้อ)

ข | 2. ข | 3. ข | 4. ข | 5. ค | 6. ข | 7. ข | 8. ข | 9. ค | 10. ข

ก | 12. ข | 13. ก | 14. ก | 15. ข | 16. ข | 17. ข | 18. ข | 19. ข | 20. ข

ข | 22. ข | 23. ก | 24. ข | 25. ข | 26. ข | 27. ข | 28. ข | 29. ข | 30. ก

ข | 32. ข | 33. ข | 34. ก | 35. ก | 36. ข | 37. ข | 38. ข | 39. ข | 40. ค

.....

เรื่อง "สิทธิสตรีในพระธรรมวินัย" และ "ความท้าทายของสตรีในโลกสมัยใหม่" แบบทดสอบปรนัย 20 ข้อ เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ทบทวนประเด็นสำคัญเหล่านี้

แบบทดสอบวิชาพระพุทธศาสนากับสถานภาพสตรี (ชุดที่ 6)

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการที่พระพุทธศาสนาให้สิทธิสตรีในการออกบวชคืออะไร?

ก. เพื่อเพิ่มจำนวนนิกบวชให้มากขึ้น

ข. เพื่อให้สตรีมีโอกาสพัฒนาจิตใจจนถึงขั้นสูงสุด (นิพพาน) ได้เท่าเทียมบุรุษ

ค. เพื่อต้องการเอาชนะอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์เพียงอย่างเดียว

ง. เพื่อให้สตรีช่วยทำงานบริหารในวัด

2. ในทางพระธรรมวินัย "สิกขมานา" หมายถึงสตรีในสถานะใด?

- ก. ผู้ที่บรรลุนิกรรมเป็นพระอรหันต์แล้ว
- ข. สตรีผู้เตรียมตัวบวชเป็นภิกษุณี โดยต้องรักษาศีล 6 ข้อไม่ให้ขาดเป็นเวลา 2 ปี
- ค. สตรีที่ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยในอาราม
- ง. ภิกษุณีที่มีอายุพรรษามากกว่า 10 พรรษา

3. ข้อใดคือความหมายของ "มาตาทิปไตย" ที่ปรากฏในเรื่องรอยประวัติศาสตร์อินเดียบอราณ?

- ก. การที่สตรีต้องเชื่อฟังบุตรชาย
- ข. ระบบสังคมที่ยกย่องสตรีเป็นใหญ่หรือเป็นศูนย์กลางของครอบครัว
- ค. การที่สตรีห้ามทำงานนอกบ้าน
- ง. การปกครองโดยกษัตริย์ที่ไม่มีมเหสี

4. ทักษณคติที่ว่า "สตรีคือบ่วงแห่งมาร" ในบางพระสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไรเป็นสำคัญ?

- ก. เพื่อเป็นการดูหมิ่นสตรีโดยตรง
- ข. เพื่อเป็นเครื่องเตือนสติ (คติธรรม) ให้กับนักบวชชายในการระวังเรื่องกามราคะ
- ค. เพื่อห้ามไม่ให้สตรีเข้าใกล้เขตวัด
- ง. เพื่อบ่งบอกว่าสตรีไม่มีวันบรรลุนิกรรมได้

5. สตรีคนใดในสมัยพุทธกาลที่แสดงให้เห็นว่า "ความเป็นแม่" ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเป็นอัครอุบาสิกา?

ก. นางวิสาขา มหาอุบาสิกา

ข. นางชุชชุตตรา

ค. นางสิริมา

ง. นางจิณฺจมาณวิกา

6. "พระอานนท์" ถูกกลุ่มภิกษุบางส่วนตำหนิหลังพุทธปรินิพพานในประเด็นใดที่เกี่ยวข้องกับสตรี?

ก. ท่านไม่ยอมสั่งสอนธรรมแก่สตรี

ข. ท่านเป็นต้นคิดให้สตรีตัดผมสั้น

ค. ท่านทูลขอให้พระพุทธเจ้าอนุญาตให้สตรีบวชเป็นภิกษุณี

ง. ท่านอนุญาตให้สตรีดูแลคลังของสงฆ์

7. ในปัจจุบัน ภิกษุณีสาย "เถรวาท" ที่มีการฟื้นฟูขึ้นใหม่ มักใช้วิธีการบวชแบบใด?

ก. บวชกับพระสงฆ์ฝ่ายชายเพียงอย่างเดียว

ข. บวชแบบ "อุภโตสงฆ์" (บวชจากทั้งสองฝ่าย) โดยนิมนต์ภิกษุณีจากสายมหายานมาเป็นพวัตตินี

ค. บวชโดยการประกาศตนเองต่อหน้าพระพุทธรูป

ง. บวชโดยการแต่งตั้งจากรัฐบาล

8. "แม่ชี" ในประเทศไทยมักถูกเรียกในเชิงเปรียบเทียบว่าอย่างไรในแง่ของสิทธิทางสังคม?

ก. ผู้ถือศีลชั้นสูง

ข. ผู้อยู่ในช่องว่างระหว่าง "นักบวช" กับ "ฆราวาส"

ค. ข้าราชการฝ่ายศาสนา

ง. ผู้ดูแลผลประโยชน์ของวัด

9. ข้อใดคือสาเหตุทาง "พุทธจริยศาสตร์" ที่สนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ?

ก. ร่างกายของชายและหญิงทำจากธาตุ 4 ที่ต่างกัน

ข. เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของมนุษย์ไม่ได้แบ่งแยกเพศโดยสภาพปรมาัตถ์

ค. สตรีมีความอดทนต่อความเจ็บปวดได้มากกว่าชาย

ง. พระพุทธเจ้าทรงเป็นสตรีมาก่อนในชาติอดีต

10. ปัญหาเรื่อง "ค่านิยมลูกชาย" ในสังคมเอเชีย ส่งผลกระทบต่อสตรีอย่างไรตามหลักพุทธศาสนา?

ก. ทำให้สตรีไม่ยอมทำบุญ

ข. ทำให้เกิดอคติในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาทางศาสนา (การบวชเรียน)

ค. ทำให้สตรีมีอำนาจในบ้านมากขึ้น

ง. ไม่มีผลกระทบใดๆ

11. "การคุ้มครองสิทธิสตรี" ในสมัยพุทธกาล ปรากฏชัดเจนในพระวินัยข้อใด?

ก. ห้ามภิกษุเดินทางร่วมกับสตรี

ข. ห้ามภิกษุตำหนิหรือทำร้ายสตรี และมีการตั้งกฎระเบียบเพื่อความปลอดภัยของภิกษุณี

ค. ห้ามสตรีถวายอาหารแก่ภิกษุที่ไม่อาพาธ

ง. ห้ามภิกษุพูดคุยกับสตรีเกิน 3 คำ

12. ในบริบทสังคมไทย การที่สตรีบวชไม่ได้ ส่งผลต่อ "ความกตัญญู" อย่างไร ในมุมมองชาวบ้าน?

ก. สตรีถูกมองว่าไม่สามารถตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ได้เท่าบุรุษ (ไม่ได้เกาะชายผ้าเหลือง)

ข. สตรีต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาให้พ่อแม่แทน

ค. พ่อแม่รักลูกสาวมากกว่าลูกชาย

ง. สตรีต้องเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอื่น

13. "ภิกษุณีธัมมัทธา" (หลวงแม่) มีบทบาทสำคัญอย่างไรในสังคมไทยปัจจุบัน?

ก. เป็นนักเขียนบทละครธรรมะ

ข. เป็นผู้นำในการฟื้นฟูภิกษุณีสงฆ์เถรวาทในประเทศไทย

ค. เป็นที่ปรึกษาด้านการเมือง

ง. เป็นผู้นำในการสร้างวัดมหายาน

14. ในยุคพระเวท (ยุคแรก) สตรีมีสิทธิในการเรียนรู้สิ่งใดที่ภายหลังถูกสั่งห้าม?

ก. การทำอาหาร

ข. การสวดพระเวทและศึกษาความรู้ทางศาสนา

ค. การดูแลสวน

ง. การเย็บปักถักร้อย

15. พุทธศาสนามองว่า "ความสวยงาม" ของสตรีมีลักษณะอย่างไรในทางธรรม?

ก. เป็นสิ่งที่ควรสะสมให้มาก

ข. เป็นของไม่เที่ยง (อนิจจัง) และอาจเป็นเครื่องล่อลวงให้ติดในสังสารวัฏ

ค. เป็นรางวัลจากการทำทานในอดีตชาติที่สำคัญที่สุด

ง. เป็นเครื่องหมายของความบริสุทธิ์

16. การที่พระพุทธศาสนาเติบโตในเมืองใหญ่ (Urbanization) ส่งผลต่อสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สตรีมีโอกาสออกไปทำงานและมีอิสระในการทำบุญมากขึ้น

ข. ทำให้สตรีต้องอยู่แต่ในบ้าน

ค. ทำให้ระบบวรรณะเข้มงวดขึ้น

ง. ทำให้สตรีสูญเสียสิทธิในมรดก

17. ข้อใดคือบทบาทของ "อุบาสิกา" ที่เด่นชัดที่สุดในพระไตรปิฎก?

ก. การเป็นผู้รักษาศีลอย่างเดี่ยว

ข. การเป็นผู้ทรงความรู้ (พหูสูต) และสามารถสอนธรรมะแก่สตรีและบุรุษได้

ค. การเป็นคนรับใช้ในอาราม

ง. การเป็นผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมวัด

18. แนวคิดเรื่อง "สิทธิมนุษยชน" กับ "พุทธศาสนากับสตรี" มีจุดร่วมกันในเรื่องใด?

ก. การใช้กำลังในการเรียกร้องสิทธิ

ข. การเคารพในศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

ค. การยกเลิกกฎหมายทั้งหมด

ง. การให้ความสำคัญกับความร่ำรวย

19. "การศึกษา" (Education) เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับสถานภาพสตรีอย่างไร?

ก. ทำให้สตรีมีชื่อเสียง

ข. ทำให้สตรีเข้าใจหลักธรรมและรู้เท่าทันการกดขี่ทางสังคม

ค. ทำให้สตรีไม่ต้องทำบุญ

ง. ทำให้สตรีเป็นอิสระจากกฎแห่งกรรม

20. หากต้องการสร้างความเสมอภาคทางเพศในสังคมพุทธปัจจุบัน ควรเริ่มจากสิ่งใดเป็นอันดับแรก?

ก. การเปลี่ยนสีจีวร

ข. การปรับปรุงทัศนคติและตีความหลักธรรมให้สอดคล้องกับแก่นแท้เรื่องความไม่มีตัวตน

ค. การบังคับให้ผู้ชายทุกคนกราบสตรี

ง. การยกเลิกการสอบบาลี

เฉลยแบบทดสอบ (ชุดที่ 6)

ข | 2. ข | 3. ข | 4. ข | 5. ก | 6. ค | 7. ข | 8. ข | 9. ข | 10. ข

ข | 12. ก | 13. ข | 14. ข | 15. ข | 16. ก | 17. ข | 18. ข | 19. ข | 20. ข

.....